

Obveznosti naj vsi dosledno izpolnjujejo

27. avgusta je bila v Novem mestu seja medobčinskega sklada za šolstvo, ki uspešno deluje že pet let — Sklad pa še nikoli ni bil v takih težavah kot letos, ker nekatere občine soustanoviteljice ne poravnajo svojih obveznosti — 18 izmed 29 predvidenih šol na področju širše Dolenjske je doslej že zgrajenih prav po zaslugi tesnega medobčinskega sodelovanja

Navzoči predsedniki občinskih skupščin in člani upravnega odbora medobčinskega sklada za šolstvo so po obračunu o uspešnem petletnem delovanju sklada skušali najti izhod iz velike zagate, v katero je letos zašel sklad. Medtem ko je bilo po desetletnem programu doslej

zgrajenih 18 od predvidenih 29 šol na področju občin Novo mesto, Trebnje, Sevnica, Krško, Metlika in Črnomelj, zmanjkuje prav zdaj sredstev za dokončanje novih šolskih stavb v Brestanici, Metliki, Črnomlju in Novem mestu.

Težave so posledica neravnega dotoka sredstev v sklad, ker nekatere občine soustanoviteljice letos ne morejo poravnati obveznosti. Pri tem so Sevnici in Trebnjici v dokaj čudni luči, saj sta obe občini dobili lepi novi osemletki, zdaj, ko jih gradijo druge, pa ne moreta prispevati. Prav tako je kot dolžnik sklada nastopala občina Črnomelj, toda to je bil nespornost, ki so ga na seji razčistili.

Kljub burni razpravi sodelujočih predstavniki sevniciške in trebnjske občine niso mogli zagotoviti, da bodo lanske in letošnje obveznosti do sklada v celoti pokrili. Drugi pa so menili, da bi morali

vsil tako kot doslej dosledno izpolnjevati pogodbe in obveznosti ne glede na trenutne finančne težave, katerih gotovo v nobeni dolenjskih občin ne manjka. Predlagali so, naj bi pri bankah najeli premostitvene kredite, če iz rednih virov ne morejo

zagotoviti stalnega dotoka sredstev v sklad.

Najtrdneje so se tudi zavzemali za to, da bi medobčinski šolski sklad posloval še nadaljnjih 5 let do dokončne uresničitve zastavljenega programa, četudi so predvidene spremembe v financiranju šolstva. Vsi so se namreč strinjali s trditvijo predsednika novomeške občine Sergeja Thorževskega, ki je dejal: »Brez pomoči sklada ne bi v naših občinah doslej zrastle niti ena nova šola!«

Pri srebrnem cvičku

»Vsi pravijo, da se v cvičku zdravijo«

»Dokler kri po žilah teče, se Slovenci cvičku ne odreče«

»Domači zdravnik je cviček«

Napisi v paviljonu cvička

Na letošnjem vinskem sejmu v Ljubljani je dobil cviček dve srebrni kolajni. Odlikovana sta bila Gorjanski cviček in cviček z Dolenjskega gričevja. Oba cvička sta dobila priznanji kot konzumni vini, ki ju prodaja Centrala cvička iz Kostanjevice na Krki neustekleničena. Za naš cviček je to velik uspeh, saj so boljše, enake ali pa tudi slabša priznanja dobila letos predvsem ustekleničena vina, se pravi kvalitetna in specialna vina.

Zanimanje za cviček je med obiskovalci sejma ogromno in so ga samo preteklo soboto zvečer prodali 1500 litrov.

Tovariš Jože Likar, pisec knjige »Naš cviček« in zastopnik Centrala cvička iz Kostanjevice na Krki, nam je na vinskem sejmu o cvičku povedal:

— Zdaj si prizadevamo, da bi cviček zaščitili, saj prodajajo na našem trgu že precej vin pod imenom cviček. Pri tem nam pomagata agronomska fakulteta in kmetijski inštitut.

Vinogradi od Novega mesta do Save so ostareli in nečisti. Zaradi ostarele trte so stroški pridelovanja veliki in vina draga. Vinograde je treba obnoviti, vendar ne z novimi vrstami — ostati moramo cvičkarji! Vinograde pa moramo obnavljati pametno. Prednost moramo dati podlagam, ki prej dozore. Tako bi bila zdrava podlaga na primer SO 4. Pri nas pa zdaj propagirajo podlago Kober 5 BB, kar pa je po moje norost, saj dozori grozdje na tej podlagi približno 15 dni kasneje. Če v svoji knjigi »Naš cviček« sem izrazil velik pomislek proti podlagi Kober 5 BB, v časopisu pa sem bral, da meni enako tudi profesor inž. Miran Veselič, naš znani vinski strokovnjak.

Zapišite še, da je cviček značilen po svoji kislini, vitaminih C in D ter licitinu, to je snov, ki jo potrebuje vsaka celica človeškega telesa. Vse to mu daje naša zemlja in podnebje!

J. PRIMC

Kostanjevica vabi

V soboto zvečer, 3. septembra, bodo v Kostanjevici na Krki slovesno zaključili letošnji mednarodni kiparski simpozij. Ob 18. uri bo ogled galerije moderne umetnosti na prostem z udeležbo letošnjih gostov Forme vive, ob 19. uri bodo slovesno podelili spominske diplome udeležencem simpozija, nato pa bo zapel Koroški akademski oktet. Slavje bodo zaključili z velikim ognjemtom na gradu. Priridev bo hkrati počastitev desetletnice Dolenjskega kulturnega festivala, desetletnice Gorjupove galerije, 175. letnice šolstva in 60. letnice sedanje osnovne šole v naših »dolenjskih Benetkah«.

Pririditelji vabijo: obiščite zvečer Kostanjevico na Krki, znova vas bo prijetno presenetila in gostoljubno sprejela!

Danes področno posvetovanje

Danes se bodo v Novem mestu sestali predsedniki občinskih sindikalnih svetov, predsedniki občinskih odborov SZDL in sekretarji občinskih komitejev ZK. Na področnem posvetovanju bodo razpravljali o idejnih gibanjih, ki se odražajo v prizadevanjih za uveljavljanje samoupravnih odnosov po IV. plenumu CK ZKJ. Poskušali bodo predvsem ugotoviti, kako se politične organizacije uveljavljajo pri poglobljanju v delavsko in družbeno samoupravljanje. —sd

Mednarodno tekmovanje gasilcev v Karlovcu

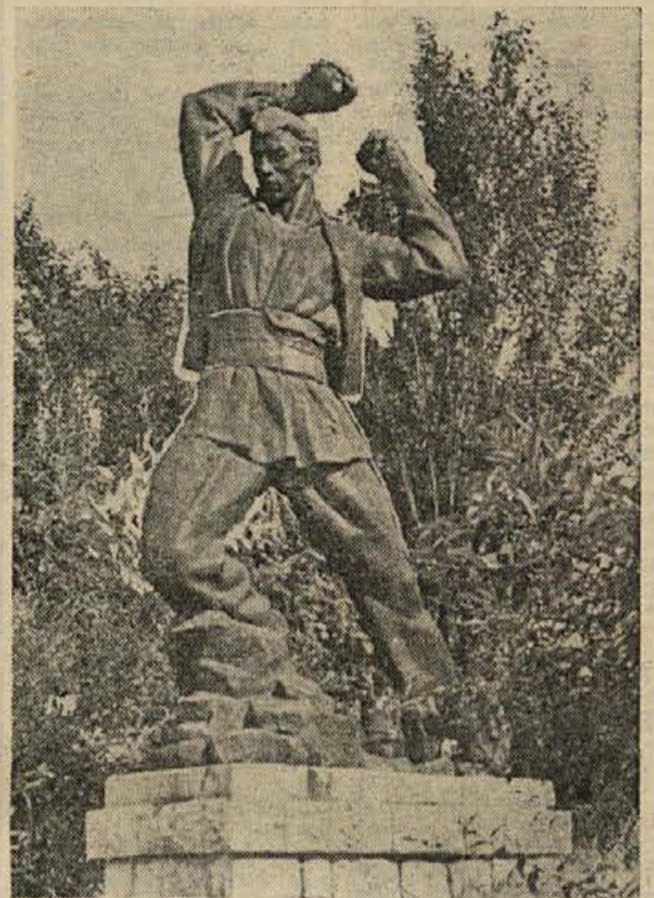
Od 3. do 11. septembra bo v Karlovcu tretje mednarodno tekmovanje gasilcev. Priridev bo pod pokroviteljstvom predsednika Tita; na njej bo sodelovalo več gasilskih ekip iz 20 držav.

TV-pretvornik na Sremiču brez lastnika

Televizijski gledalci iz Krškega, Senovega in Brestanice z nejevoljo ugotavljajo, da se za popravilo TV pretvornika na Sremiču nihče ne zmeni, čeprav je pokvarjen že od 21. avgusta.

Zakaj je prišlo do tega? Najbrž zato, ker je oddajnik brez lastnika. Pred dvema letoma ga je postavilo elektrotehnično podjetje ELRAD iz Gornje Radgone po naročilu iniciativnega odbora, ki so ga izvolili člani Socialistične zveze v krški občini. Denar za pretvornik so zbrali lastniki televizijskih sprejemnikov in delovni kolektiv.

Pretvornik na Sremiču je začel delati maja 1964, avgusta istega leta pa ga je pre-

Metlika pričakuje pet tisoč ljudi

Na Trgu svobode v Metliki bo v nedeljo, 4. septembra, ob 10. uri govoril predsednik GO ZZZ Slovenije Franc Leskošek-Luka. S tem se bo začelo veliko tradicionalno srečanje slovenskih in hrvaških borcev, ki so se bojevali v Beli krajini, XV. slovenski brigadi, imenovani tudi belokranjska, pa bodo slovesno objavili domicil. Po zborovanju na Trgu svobode bo pri domu Partizana kulturni program, v katerem bodo sodelovali pevci Svobode Dušan Jereb iz Novega mesta in metliški tamburaši. Zatem bo splošno partizansko rajanje.

Pričakujejo, da bo tokrat obiskalo Metliko okoli 5000 ljudi. Pririditelji si prizadevajo, da bi slavje potekalo kar najbolj nemoteno. Propagandni oddelek je po vsej Sloveniji razdelil okoli 1500 lepakov in pismeno obvestil borce slovenskih in hrvaških partizanskih oddelkov, ki so se bojevali v Beli krajini. V nedeljo, 4. septembra, pa bo ves dan delala informacijska pisarna v prostorih Zveze borcev. Poskrbljeno je tudi, da si bodo udeleženci partizanskega srečanja ogledali Belokranjski muzej, kjer bo vso nedeljo razstavljena zbirka dokumentov o NOB.

Vsem nekdanjim borcem NOV iz Slovenije in sosednje bratske republike Hrvaške želimo prijetno srečanje in jih v imenu delovnih ljudi širše Dolenjske ter Spodnjega Posavja prisrčno pozdravljamo v gostoljubni, sončni Beli krajini! Četrto stran današnje številke našega pokrajinskega glasila Socialistične zveze pa smo posvetili spominom na nepozabni delež deželice med Kolpo in Gorjanci v veliki osvobodilni vojni in revoluciji naših narodov.

Trebnje slavi

V nedeljo, 4. septembra — na dan ustanovitve Gubčeve brigade, praznujejo v Trebnjem občinski praznik. Osrednja privlačnost kulturnega programa bo nastop akademske folklorne skupine »France Marolta«, ki bo zaplesala in zapela že v soboto zvečer. V nedeljo bo otvoritev nove trgovine v Trebnjem, razvitje prapora AMD Trebnje in športna tekmovanja. Proslave bodo tudi na Trebelnem, na Catežu in na Selih-Sumberku. Cestitkam za praznik se pridružujemo tudi mi in želimo vsem delovnim ljudem in njihovim organizacijam v trebnjski občini kar največ novih uspehov in zmag! — Peta stran Dolenjskega lista je danes namenjena še posebej tej naši občini in njenim prebivalcem. Na sliki: spomenik v gozdu na Trebelnem, kjer je bila 2. septembra 1942 ustanovljena Gubčeva brigada.

OD 1. DO 11. SEPT.

Okrog 8. septembra dež z ohladi vijo. Lepo vreme približno od 9. do 11. septembra. Ostale dni deloma sončno, deloma nestalno s pogostnimi manjšimi padavinami. Dr. V. M.

POKAŽITE, KAJ DELATE IN KAKO UPRAVLJATE!

Občinski odbor SZDL v Brežicah pričakuje v prihodnjih tednih povečano delovno vneto članstva in organizacij SZDL — Tudi društva in krajevne skupnosti čaka kopica nalog za vsebinsko obogatitev njihovega dela v prihodnje

Spodbude brionskega plemenja so nakazale tudi članstvu Socialistične zveze toliko nalog za sedanjost in prihodnost, da nikjer ne bi smeli več držati prekrižanih rok. V Brežicah bo občinski odbor SZDL sklical razširjeno sejo, da bo na njej obravnaval in ocenjeval delo te organizacije po brionskih dogodkih. Udeleženci bodo pretresli dejavnost SZDL in njeno vlogo pri krepitevi samouprave od krajevnih skupnosti navzgor.

Izvršni odbor občinskega odbora SZDL je na zadnji seji sprejel več sklepov in naročil predstavnikom kulturno - prosvetnih organizacij, Zveze mladine, občinske gasilske zveze, turistične zveze in zastopnikom šolskih kolektivov ter Zavoda za prosvetno - pedagoško službo v Krškem, naj do plenuma

sredi septembra pripravijo gradivo za srednjeročni plan občine Brežice.

Težišče razprave na tej seji bo usmerjeno na gospodarstvo in razvijanje samoupravljanja. Kot že večkrat poprej bodo člani tudi tokrat načeli vprašanje razdrobljenosti gospodarskih organizacij v občini in morda nakazali tudi možnosti, da se v tej ali oni stroki to popravi.

Sklepi izvršnega odbora dajejo naloge še krajevnim skupnostim, ki naj bi v času pred konferencami SZDL vsebinsko obogatile svoje delo. Preveč namreč razpravljajo o cestah in vodovodu, premalo pa o šolstvu, zdravstvu, kulturi, otroškem varstvu in socialnih problemih. Socialne komisije so oile ustanovljene pri vseh krajevnih skupnostih, vendar do sedaj niso zabeležile mnogih socialnih primerov, ki bi jih bilo nujno potrebno reševati.

Izvršni odbor je nadalje dal pobudo za sklepe seje s predstavnikom delavske univerze o izobraževanju odraslih v jesenski in zimski sezoni. Člani so menili, da se bo tudi izobraževanja treba lotiti z večjo odgovornostjo, ne pa se ponudb delavske univerze otresati s praznimi izgovori. To se žal še vse prepogosto dogaja, zlasti v delovnih organizacijah.

Povabili so tudi tovarišico Vido Tomšič

Predstavniki občinskih političnih organizacij v Brežicah so sklenili povabiti na sobotno posvetovanje prosvetnih delavcev brežiške občine tudi tovarišico Vido Tomšič, predsednico glavnega odbora SZDL Slovenije. Tovarišica Tomšičeva je zdaj na zdravljenu v Čateških Toplicah, prosvetni delavci Spod. Posavja pa bi jo zelo radi pozdravili v svoji sredini, če bo utegnila proti mejnje.

DVE INAČICI ZA CESTO ZAGREB—REKA

Nova cesta za gornje Obkolpje

Gornje Obkolpje (del občine Kočevje in Črnomelj) bi bilo za turiste zelo privlačno, saj je polno prirodnih lepote in zgodovinskih zanimivosti, razen tega je Kolpa primerna za ribolov in kopanje. Kljub slabim cestam obišče te kraje precej tujcev, predvsem ribičev.

Po nekaterih vesteh pripravljajo LR Hrvatska gradnjo nove ceste Zagreb—Karlovac—Reka. Pravijo celo, da

je že določena trasa za cesto Zagreb—Karlovac, za del od Karlovca do Reke pa sta dva predloga. Po prvem naj bi šla cesta od Karlovca preko Ogulina na Senj in do Reke, po drugem pa naj bi tekla ob Kolpi.

Ce bi obveljala druga inačica, bi imeli kraji ob Kolpi veliko korist, saj bi cesta v te lepe kraje pripeljala veliko turistov, pa tudi prebivalcev iz obmorskih krajev.

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Zahodnonemški kancler Ludwig Erhard mora biti zares v stiski, da je izjavil tole: »Ne bom odšel in ne bom odstopil. To se bo zgodilo samo, če bom prisiljen, kar pa se lahko zgodi samo z glasovanjem v parlamentu. Zelo rad pa bi videl, kaj bi se potlej zgodilo, kajti ni se še rodil tisti, ki bi me mogel zamenjati! Kaj? Pogajali bi se z menoj o tem, naj bi se umaknil? Niti besedice!«

Zakaj pa naj bi se pravzaprav umaknil? Zadnje čase izgublja podporo že v lastni stranki in čedalje bolj prevladuje prepričanje, da je treba »vreči Erharda s krova«, da bi obvarovali strankino barko. Ofenziva proti Erhardu se je zaostri, ko so julija socialni demokrati odnesli zmago v pokrajini Porenje-Vestfalija. Sami so namreč pobrali kar 49,5 odstotkov vseh glasov in so vse druge stranke ostale daleč za njimi. Te volivne rezultate so oboji, tako krščanski demokrati, ki jim pripada Erhard, kot socialni demokrati, razglasili za znamenje, da je Erhardova zvezda zašla in da se mnenje Zahodnega Nemca obrača proč od krščanskih demokratov.

Seveda so ti volivni izidi le vnanji videz hujske notranje krize v Zahodni Nemčiji. Prav očetu zahodnonemškega gospodarskega čudeža Erhardu očitajo, da je gospodarstvo zavozil, odkar je kancler. No, njegov prednik Adenauer sam je dejal o njem, da je Erhard sicer bil dober gospodarstvenik, da pa ni nikakršen politik. V začetku junija je Erhard sam govoril, da

je položaj zelo resen. »Nemci bodo morali spoznati, da so nujne žrtve, da bi še obdržali sedanje blagostanje.« Dejal je, da že deset let opozarja Nemce, kako raste poraba hitreje od bruto dohodka (letno za 8 odstotkov v primerjavi s 4 odstotki). Nemcem je očital, da preradi potujejo in da hočejo čimveč zaslužiti s čimmanj truda. Zdaj je na ta opozorila Nemcem pozabil in je v intervjuju časopisu »Welt am Sonntag« dejal takole: »Kaj smo ponoreli? Sirijo se govo-

39 na 37 odstotkov proračunskih sredstev. Da bi odpravili izgube v prometu, bodo ukinitelj za 12.000 kilometrov železniških prog, kar bo prizadelo 60.000 železničarjev, v Porurju leži gora 18,5 milijona ton premoga, ki ne gre v denar in rudniki pa tudi jelekarn napovedujejo nadaljnje redukcije...

Tem težavam pa se je pridružila še kriza v zahodnonemški vojski. Obrambni minister Kai Uwe von Hassel jih je moral že doslej velikopreslišati zaradi lovskih bombnikov tipa starfighter. Ta letala iz neznanih razlogov padajo na zemljo in se jih je doslej razbilo že 60. Opozicija ga dolži korupcije, zdaj pa je Hassel nenadoma odpustil poveljnika vojnega letalstva generala Panitzkega, ki je Hassla kritiziral v nekem članku zaradi nesreč starfighterjev. Naslednji dan pa je generalni inšpektor Bundeswehra general Trettnar zahteval odpust. To je po rangi najvišji oficir zahodnonemške vojske. No, Hassel je imenoval druge, dejal, da je treba stare generale zamenjati in napraviti prostor mladim, v bistvu pa gre za globoka nesoglasja glede zahodnonemške strategije. Čedalje bolj postaja jasno, da svet na niti same članice atlantskega pakta niso navdušene za to, da bi dobila Zahodna Nemčija atomsko orožje, niti niso za to, da bi jih pripustili k sodelovanju pri odločitvah o uporabi tega orožja. Generalna afera, ki je pretekli dne polnila stolpce svetovnih časopisov, pa nikakor ni prispevala k temu, da bi bil Erhardov položaj kaj trdnjši. Toda Erhard je vztrajen: »Ne bom odšel!«

Stiske očeta nemškega čudeža

rice o slabem gospodarskem položaju... Ni umestno govoriti o krizi in o upadanju konjunktura. Položaj je čisto drugačen! Očitno se razmere popravljajo tako na finančnem kot na industrijskem sektorju. Vrača se zaupanje... trgovinska bilanca je spet aktivna, vloge naraščajo, borze ugodno reagirajo, cene so zamrznjene, najhuje je mimo...

Toda vlada povečuje proračun za 7 odstotkov, vojska zahteva dve milijardi mark več kot lani, stroški vzdrževanja tujih čet so zelo visoki in bodo morali samo Združenim državam Amerike plačati do srede prihodnjega leta 5,2 milijarde mark. Erhardova vlada se je zamerila tudi delžnim vladam, ker jim je zmanjšala njihov delež od

»Dalj od začetkov v turizmu nismo prišli«

V Krškem in Kostanjevici so pogoji za turizem ugodni, saj nudita oba kraja z okolico obiskovalcem obilo prirodnih in kulturnih zgodovinskih zanimivosti

Kadarkoli nanese beseda o turizmu, vsakokrat slišimo, da dalj od začetkov nismo prišli. Tako vsaj trdijo v spodnjeposavskih občinah, kjer si počasi utirata pot izletniški in zdraviliški turizem.

V Krškem menijo turistični delavci in odborniki občinske skupščine, da je za razvoj turizma potrebno ukreniti še marsikaj. Predvsem bi bilo treba najprej začeti s prevzgojo ljudi, da bodo ti prepričani o velikih gospodarskih koristih, ki jih turizem lahko prinese posameznikom in skupnosti.

V krški občini ima najizrazitejšje pogoje za razvoj turizma Kostanjevica. Ta kraj ima čudovito naravno lego ob Kr-

ki in nudi obiskovalcem poleg naravnih lepote še vrsto kulturnih znamenitosti. Tam je kostanjeviški grad z baročno cerkvijo, tam so razstavljene umetniške stvaritve v lesu, ki so jih oblikovali kipaari vsega sveta, v »Kostanjevici je Gorjupova galerija in malo mestice ob Krki je vsako poletje prizorišče prireditel Dolenjskega kulturnega festivala.

Za turiste je privlačen kraj tudi Krško, saj se ponša z vrsto zgodovinskih znamenitosti. V neposredni bližini je Drnovo, kjer pričajo kamniti ostanki o nekdanjih rimskih naseljenjih.

Za športnike ima Krško lepo urejen plavalni bazen, hi-

podrom in speedway stezo. Okolica mesta je privlačna zaradi lepih vinogradov, katerih slikovitost zlasti poudarjajo prikupne zidanice.

V občini uspešno dela dvoje turističnih društev, ki se od leta 1964 zelo dobro uveljavljata. Seveda pa ni v njihovi moči, da bi posegali tudi na tista področja, kjer je poleg dobre volje potrebno tudi precej denarja. Sedeža teh društev sta v Krškem in v Brestanici.

■ ZRTVE LAKOTE V INDOEZIJI — V Indoneziji so uradno objavili, da je umrla zaradi lakote na otoku Lombok 28.467 ljudi.

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

■ DE GAULLE V ETIOPIJI — Francoski predsednik de Gaulle se je odpravil na pot v Etiopijo in Kambodžo, obiskal pa bo še nekatera francoska ozemlja na otočjih Tihga oceana. Ko je francoski predsednik prispel v Džibuti v francoski Somaliji, so mu priredili demonstracije. Francoski uradni krogi pravijo, da so jih pripravile »stare sile« hotel kompromitirati pot francoskega predsednika, hkrati pa ugotovljajo upravičenost somalskega prebivalstva do svobodnega življenja. — Francoski predsednik je glede teh demonstracij dejal, da bo Francija spoštovala željo ljudstva francoske Somalije.

■ »KULTURNA« REVOLUCIJA NA KITAJSKEM — Tako imenovana kulturna revolucija na Kitajskem dobiva čedalje bolj doletne oblike. Zdjaj so ustanovili »rdečo gardo«, ki demonstrira po ulicah in se bori proti vsem, kar je buržoazno ali revizionistično. Staro kitajsko umetnost so razglasili za reakcionarno, zaprli muzeje in galerije, vse dragocenosti, lepota in lepe obleke imajo za buržoazno navlako, ki jo je treba odstraniti, prepovedane so »buržoazne« frizure in tudi igranje šaha ni revolucionarno dejanje.

■ NACIST BO SODIL KOMUNISTU — Pomočnik predsednika sodišča za zaščito ustave v Kölnu dr. Ernst Brückner je bil nekdanji nacist. Zdjaj pa bo vodil proces proti zahodnonemškemu komunistu Emilu Bechtelu, ki ga obtožujejo protustavne dejavnosti. Proces se bo začel 5. septembra v Karlsruhe.

■ »POZABLJENA« CESTITKA — Letos kitajski tisk prvič ni objavil pozdravnih brzojav ob romunskem narodnem prazniku. Poročal je le o sprejemu, niso pa navedli, komu je nazdravil romunski veleposlanik, kar so doslej redno storili.

■ SMITHOVA PONUDBA — Britancem ni uspelo spraviti južnorožniškega rasističnega premiera Smitha na kolena. Pretekli teden so se pogajanja spet razbila. Smith pa pripravljajo revizijo ustave, s čimer bi dobila večica belcev v tej afriški državi še večje pravice, zdaj je celo tako pogumen, da je amerškemu predsedniku Johnsonu ponudil del svoje vojske, da bi jo poslal v Vietnam. Johnsonu pa ta ponudba očitno ni preveč všeč, saj je med amerškim vojniki na vietnamskem bojišču zelo veliko črncev.

■ LUNA JE DOBILA NOVEGA SPREMLJEVALCA — V Sovjetski zvezi so izstrelili na krožno pot »Lunokrog Lune vesoljsko postajo »Lunokrog 11« in tako krožita zdaj hkrati okrog nje sovjetski in ameriški sateliti. V Moskvi pravijo, da se je s tem poskusom močno približal čas, ko bo poletela proti Luni raketa s posadko.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

■ GIBANJE GOSPODARSTVA V PRVEM POLLETJU. Izvršni svet SRS je na svoji zadnji seji razpravljal o gospodarskih gibanjih v prvem polletju. Med drugim je ugotovil, da je za prvih šest mesecev značilno, da se nadaljujejo tendence lanskega drugega polletja: bolj umirjena rast proizvodnje in potrošnje. Rezultati stabilnih gibanj v gospodarstvu in potrošnji bodo prišli do izraza predvsem v izboljšanju plačilne bilance, zmanjšati pa se bo moral tudi pritisk na cene. Zadnje mesece je bila dosežena v povprečju življenjska raven, kakršno smo imeli pred reformo.

Na seji so bili tudi kritični. Dejali so, da nas proizvodni rezultati ne morejo v celoti zadovoljiti. Opozorili so na probleme posameznih industrij in predvsem poudarili nalogo, da bo treba pospešiti integracijska gibanja v slovenskem in jugoslovanskem gospodarstvu.

■ PRIMANJKUJE SREDSTEV ZA ODKUP LETINE. Samo za odkup sladkorne pese manjka kakih 20 milijard starih dinarjev. Kmetijske organizacije in živilska industrija nimata dovolj obratnih sredstev. Na pomoč bi morala priskočiti tudi trgovina.

■ LETOŠNJA LETINA JE IZREDNO UGODNA. Zvezni sekretar za kmetijstvo in gozdarstvo J. Ingolič je na tiskovni konferenci izjavil novinarjem, da je letošnji pridelek izreden in da ga bomo pospravili brez težav. Vrednost kmetijske proizvodnje bo le-

tos za 250 milijard starih dinarjev večja od lanske; od tega bo ostalo zasebnikom okrog 140 milijard starih din. Gospodarske organizacije bodo lahko dale v svoje sklade okrog 160 milijard Sdin. Letošnja kmetijska proizvodnja je za 21 odstotkov večja od lanske, pri čemer je treba upoštevati, da je lani neugodno vplivalo na letino slabo vreme.

Bolj umirjena rast proizvodnje in potrošnje

■ ZAKAJ OD ZGORAJ NAVZDOL? Marjan Rožič, podpredsednik CO sindikata delavcev industrije in rudarstva, je v pogovoru z dopisnikom »Dela« govoril tudi o zbiranju sredstev za družbenopolitične skupnosti. To zbiranje je po njegovem še zmeraj fiskalno. Sredstva tako odtujujemo delovnim ljudem in jih delimo narobe: od zgoraj navzdol. Zato komunam zmanjkuje sredstev za nujne potrebe normalnega dela in življenja prebivalcev. Poleg tega se v komuni počasi oblikuje samoupravljanje. Neredko je uprava v občini zelo vplivna in se obnaša preveč »državno«.

■ JUGOSLOVANSKO-SOVJETSKI SPORAZUM. Jugoslavija in Sovjetska zveza sta te dni podpisali sporazum o gospodarsko-

tehničnem sodelovanju. Sovjetska vlada je po tem sporazumu odobrila Jugoslaviji 160 milijonov dolarjev kredita za uvoz industrijske opreme.

■ DONAVA SPET OGRŌZA. Potem ko smo se z največjim trdom in požrtvovalnostjo izognili še večji katastrofi ob poplavih Drave in Mure, je zdaj začela divjati Donava. Vodna stihija ogroža nasipe, ki jih neprestano utrjujejo. Najhuje je pri Apatinu, v Vukovaru in pri Osijeku. V Vukovaru voda ni mogla prodrati nasipov, zato pa je našla pot po kanalizaciji in je poplavlila nekaj ulic. Ljudje so dan in noč v pripravljenosti.

■ VINSKI SEJEM. V Ljubljani so v petek odprli mednarodni sejem vin, žganih pijač, sadnih sokov in opreme. To je že 12. sejem. Prireditel dobiva iz leta v leto večji mednarodni ugled in strokovno priznanje. Letos so ocenili 1006 vzorcev vin iz 22 vinogradniških držav, od tega 703 vzorcev iz tužine.

■ 27. JUNIJA KONFERENCA DELAVSKIH SVETOV. Predsednik ČS Zveze sindikatov Jugoslavije Svetozar Vukmanović je izjavil uredniku Tanjuga da bo konferenca delavskih svetov predvidoma 27. junija, to se pravi na dan, ko bo 17. obletnica sprejetja zakona, s katerim smo pri nas uvedli delavsko samoupravljanje.

Zakaj tako?

Gnoj in turizem

V naše kraje, posebno vasi ob Kolpi, prihaja vedno več domačin in tujih turistov. Zal pa se precej naših ljudi ne zaveda, kakšne koristi imajo lahko od turizma. Našeje jih le nekaj: lahko oddajajo sobe, prodajajo jajca, piščance, kure, sadje, mleko in drugo. Zaslužek se torej tem krajem, kjer ni industrije (in je tudi ne bi smelo biti, da se ne bi onesnažila Kolpa), ponuja.

Domačini pa še vedno zelo neradi prodajajo kmetijske pridelke in drugo turizmom in gostilničarjem. Se pred nekaj leti v teh krajih sploh nisi mogel kupiti drugega kot vino. Danes so se prebivalci nekaterih vasi turizmu že precej privadili. Tako so nekateri uredili tujske sobe, drugi prodajajo turizmom razne kmetijske pridelke. Se vedno pa večina vasi ni primerno urejenih. Po vaseh so še vse prepogosto tik ob cesti kupi gnoja, ponekod pa teče gnojica celo na cesto ali čez njo. Gospodarska poslopja, vrtovi in celo hiše so pogosto zanemarjeni, v mnogih vaseh je še videti ruševine hiš iz zadnje vojne. Turizem je zlata jama, vendar le za kraje, ki nimajo samo turističnih lepot in primernih cest, ampak tudi ljudi, ki imajo smisel zanj!

Novo mesto: prodanih 519 prašičkov

29. avgusta je bil tedenski prašičji sejem v Novem mestu precej bolj obiskan kot minuli ponedeljek, zato so tudi cene nekoličanj narasle. Tokrat so živinorejci pripeljali na sejem 799 pujskov. Prodali pa so jih 519. Za manjše so zahtevali 12.000 do 20.000 dinarjev, za večje pa 21.000 do 31.000 dinarjev.

Kmetijski nasveti

Nevarnosti za govedo na paši

Pisati smo že o velikem pomenu paše za rejo goveda, ki je v nekaterih pogledih ne morejo nadomestiti niti močna krmila, čeprav so veliko dražja. V naših krajih je večinoma v veljavi le jesenska paša. Torej je zdaj primeren čas, da se seznanimo tudi z njenimi nevarnostmi za zdravje živali.

■ Ker prihajajo na paši živali v stik, moramo misliti tudi na kužne bolezni. Na srečo smo jih pri nas z dobro veterinarsko službo že precej zatrli, kar velja predvsem za vrančni prisad. Od zajedalskih bolezni so najbolj nevarne metiljavost, pašniška krvomočnost in ogrčavost. Metiljavost je rejcem v močvirnejših krajih predobro znana, saj jim naredi veliko škodo. Zatiramo jo tako, da s pošipanjem živega apna ali Thomasove žilindre po okuženih travnikih uničimo njenega posrednika — polžka mlakarja. Pašniško krvomočnost prenašajo klopi, zato jih moramo zatirati z insekticidi. Govejji obad, ki ga kmetje imenujejo tudi bezljava muha, zoj ali pisanka, povzroča ogrčavost (v ljudski rabi tudi volčičnost), ki dela dragoceni govejji kožam veliko škodo, pa tudi živali zelo oslabijo. Poznamo že veliko načinov zatiranja, posebno veliko pa obeta novo sredstvo — neguvon. Veterinar vam bo najbolje svetoval glede tega.

■ Najbolj pogostne nevarnosti na paši pa so želodčne - črevesne motnje. Govedo začne naglo napenjati in je lahko v slabi uri po njem. Ljudje pravijo: obžrlo se je. Najnevarnejša je paša po detelji, posebno če je mokra ali če je nanjo padla slana. Napajanje stanje se poslabša. Znano je že, kako pomagamo govedu, ki ga muči napenjanje ali nadim. Obnesle so se želodčne sonde (cevi), ki jih porinemo govedu skozi požiralnik. Če teh ni pri roki, je dobra tudi gumijasta cev, ki jo namažemo z oljem. Pogosto uporabljamo tudi poseben nož z nožnico — trokar imenovan, s katerim prebodemo vamp na levi lakotnici štiri prste od kolka in štiri prste od ledvičnih kosti.

Na paši se je treba varovati tudi strupenih rastlin. Posebno mlajše živali ne ločijo, kaj je strupeno in kaj ne. Znan je primer, ko so se v Beli krajini teleta zastrupila z orlovo praprofjo. Govedu celo nastiljati s praprofjo ni priporočljivo. Razen nje pa sta nevarni rastlini tudi jesenski pčelisek in čmerika.

Ha, ha, ha... končno le vidim kakšen si!

Priručnik o Brežicah za vsakdanjo rabo

V kratkem bo delavska univerza izdala turistični informator o občini Brežice, ki bo namenjen domačinom in priložnostnim obiskovalcem

Delavska univerza v Brežicah zbira gradivo za izdajo žepnega informatorja za brežiško občino. Vseboval naj bi vozne ređe avtobusov, prihode in odhode vlakov, delovni čas v trgovinah in ura-

dih, delovni čas v zdravniških ambulantah, ure za sprejemanje strank pri Službi družbenega knjigovodstva in v ekspozituri Kreditne banke Celje, najvažnejše telefonske številke in še nekatere druge podatke, ki pridejo v poštev za vsakdanjo rabo.

Izdajo take informativne knjižice naj bi omogočile delovne organizacije. V informatorju bodo lahko propagirale svoje izdelke in usluge, za ta reklamni tekst pa naj bi prispevale večji ali manjši znesek.

Spor gre pred ustavno sodišče

V korist občine Trebnje je, da bi gospodarila v zasebnih gozdovih na področju cele občine ena sama gozdno-gospodarska organizacija. Ker ima GG Novo mesto v Trebnjem že svoj obrat in ker bolje gospodarji in več vlaga v gozdove kot mejno KGP Brežice, ki preliha del dohodka tudi v kmetijstvo, so se lastniki gozdov in Svet za kmetijstvo in gozdarstvo odločili za Novo mesto. Tega pa v nasprotju s temeljnim zakonom o gozdovih ni upošteval odlok republiškega izvršnega sveta o gozdno-gospodarskih območjih. Na seji skupščine v torek, 30. avgusta, so sklenili zato sprožiti spor pred ustavnim sodiščem.

Uprava podjetja NOVOLES

PRED SEZONO IZKOPA IN SAJENJA SADIK

»Mogoče veste, kje bi lahko kupil sadike?«

Sevniški zadrugi pomeni drevesničarstvo drugo najvažnejšo dejavnost — Kmetijski institut vztraja pri tem, da bi postala drevesnica na Blanci ena osrednjih v Sloveniji — V zadrugi so kos proizvodnim zahtevam, trši oreh pa jim je prodaja vzgojenih sadik

Iz nekdanje sadjarske dežele je naša ožja domovina postala uvoznica sadja. Levji delež pri tem ima ameriški kapar, ki je v dveh desetletjih svojega pogubnega pohoda po naših sadovnjakih uničil na stotisoče sadnih dreves. Vse pogostejši so klci po obnovi sadovnjakov.

Začetek obnove v večjem obsegu pa potrebuje razvito drevesničarstvo. Toda koliko

je kmetov ali vrtničarjev, ki vedo, kje bi lahko kupili sadike, ki jih želijo?

Pred nekaj leti je bilo v Sloveniji še blizu 100 sadnih drevesnic, po večini majhnih; danes pa jih je že precej manj. Propadle so, ker so bile majhne, s premalo izbire in ker se drevesničarji niso znali ubraniti kaparja in koreninskega raka (goljšavosti korenin), ki sta udirala tudi v njihove mlade nasade. Delo v drevesnicah je strokovno zahteven posel; kdor ga ne zmore, je bolje, da se ga ne loti, ker bo prej ali slej razočaran. Razen tveganega pridelovanja sadik pa ni nič manj zahtevna prodaja. Treba je ustredi kupcem v različnih oddaljenih krajih, včasih le z nekaj sadikami prav določene sorte. Pri tem je treba upoštevati pravilo, da gre sadika, iz zemlje v zemljo, tako da mine med izkopom v drevesnici in saditvijo v sadovnjak čimmanj časa.

V kmetijski zadrugi v Sevnici je drevesničarstvo druga najvažnejša dejavnost. Po pročitvi Kmetijskega instituta je bilo ugotovljeno, da bi njihova drevesnica na Blanci lahko postala ena največjih v Sloveniji. Posebno dobro uspevajo sadike jablan. Letos

imajo v 6 hektarov veliki drevesnici naprodaj 70.000 jablanovih sadik, razen tega pa tudi sadike drugih sadnih plemen. S pridelovanjem nimajo težav, precej težje pa je z organizacijo prodaje. Ena drevesnica vseh sadnih plemen in vseh sort ne more imeti v zadostnem številu, zato mora sodelovati z drugimi drevesnicami, celo z zamejskimi. Blago, ki ga ima na prodaj, je treba propagirati. Z njim se morajo seznaniti kmotovačci, vrtničarji in sadjarski družbeni obrati.

Z malo anketo okolišice Ljubljane je bilo ugotovljeno, da bi tam samo vrtničarji kupili 10.000 sadik na leto. Ker drevesnice ne zmorejo vzgajati sadik le na svoje tveganje, bi bilo potrebno z večjimi odjemalci skleniti pogodbe za naročila. Sadni izbor se hitro menja, zato morajo drevesnice vedeti, kakšnih sort si želijo sadjarji, ki zahtevajo od kvalitetnih sadik tudi jamstvo za sorto, zdravje in rodnost.

Kot študent kmetijstva sem imel priložnost pobliže spoznati nemško drevesničarstvo. Naši naravni pogoji niso prav nič slabši, daleč pa zaostajamo pri organizaciji prodaje in v poslovnosti. Barvni katalogi tamkajšnjih drevesnic so pravi sadjarski priručniki, saj vsebujejo poleg podrobnejših opisov sort in seznamov cen tudi navodila za sadjarjenje. Vsakdo jih lahko dobi zastonj, če pošlje drevesnici svoj naslov. Prav v tem pa smo pri nas še precej na začetku in to so priznali tudi v sevniški zadrugi.

M. LEGAN

Avstrijski konzul v Tribučah

Belokranjsko vasico Tribuč, v kateri je bil pred 22 leti ustanovljen prvi avstrijski partizanski bataljon, je 15. avgusta obiskal generalni avstrijski konzul iz Ljubljane dr. Heinrich Reisenfeld v spremstvu predsednika zveze koroških partizanov Karla Prušnika-Gašperja in predsednika ZZB Slovenije Franca Leskoška-Luke. Gostje, ki so jih spremljali predstavniki družbeno-političnih organizacij iz Črnomlja, so se dalj časa zadržali v prijateljskem pogovoru s Tribučani in se z njimi tudi slikali. Predsednik Leskošek je dr. Reisenfeldu pokazal tudi Dobilčko goro, kjer je med NOB delal še z nekaterimi

vojnišimi tovariši. Avstrijski konzul je kasneje zlasti govoril o iskreni gostoljubnosti, s katero so ga sprejeli Belokranjci.

Načrti za kočevsko kopalnišče naročeni

Delavski svet kemične tovarne »Melamina« v Kočevju je na zadnji seji sklenil, da bo njihova delovna organizacija plačala načrte za kopalnišče v Kočevju. To je hkrati prvi prispevek za kopalnišče. Koliko bo veljala gradnja, se ni znano. Nekateri menijo, da bi Kočevje lahko že v treh letih imelo bazen, ki bi ga zgradili s pomočjo delovnih organizacij, zaposlenih ljudi ali celo vseh občanov.

TAT!

Lahko se zadovoljno reži, saj nese nabasano vrečo blaga in polno pest denarja. Vsaj za bankovce bi se moral pod nosom obrisati, ko jih nepremišljen gospodar ne bi hranil doma...

DENARJA ne shranjujte v starih nogavicah, škatljah in za tramovi na podstresju! Danes, jutri in vedno naj vas spremlja

HRANILNA

KNJIŽICA

DOLENJSKE

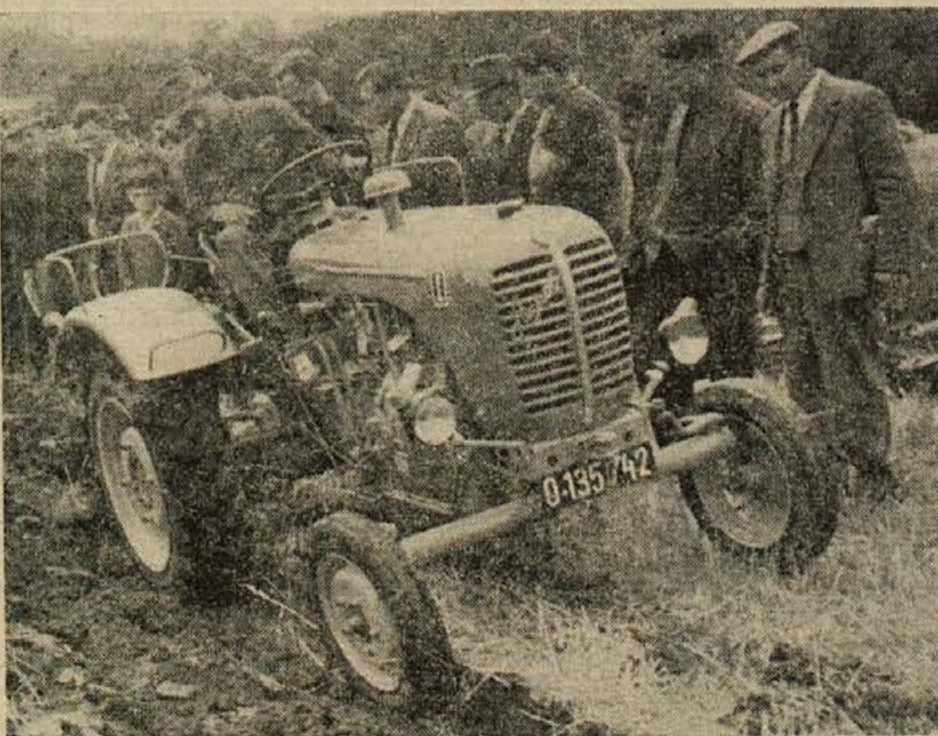
BANKE

IN HRANILNICE

NOVO MESTO

s podružnico v Krškem in ekspoziturama v Trebnjem in Metliki.

Ugodne obresti! Posebno namensko varčevanje za nakup, graditev in obnovo stanovanj!

Strokovnjaki smatrajo, da je za naše kmetije najprimernejši traktor z močjo 20 do 30 konjskih moči. Tak je tale Steyer 86 z 18 KM, ki ga lahko kupimo le za devize. 1497 dolarjev velja, priložiti pa je treba še 1.006.000 Sdin za carino, in rezal bi vam dve brazdi na njivi, čeprav je razmeroma lahek. Podoben toda močnejši in dražji je oni z 28 konjskimi močmi. Traktorje posreduje Agroprogres v Ljubljani.

Metlika skozi trpljenje v lepše življenje

Spomladi 1942 se je partizanstvo tudi v Beli krajini močno razmahnilo. Vrstile so se partizanske akcije, politično delo pa je zajelo sleherno belokranjsko vasico. Ljudje so se vključevali v narodnoosvobodilno gibanje z iskreno predanostjo.

Najpomembnejše obdobje v razvoju belokranjskega partizanstva se je začelo po italijanski kapitulaciji. Od septembra 1943 je bila Bela krajina, razen nekaj dni sovražnikovih vpadov, osvobodjena do konca vojne.

Se pomniš, tovariš, tople besede sočutja naših mater in žena, ki so se z nami vred borile za svobodo in ki niso nikoli pozabile ranjencev in bolnikov v NOB? Spominjamo se jih s hvalečnim srcem, saj so bile za res naše mame, vedno pripravljene žrtvovati vse za našo ljudsko vojsko! — Na sliki: obisk ranjenca pred odhodom v Bari (Iz arhiva Belokranjskega muzeja v Metliki)

Boris Kidrič, Josip Vidmar, Vito Kraigher, Vekoslav Hojčevac, Jaka Avšič, Franc Rozman-Stane, Dušan Kveder, Zoran Polič in Pero Popivoda, od krajevnih zastopnikov Jože Matjašič, Janez Zunič in Slavko Sašek ter predstavniki angleške, ameriške in ruske vojaške misije.

Trg pred tribuno je bil poln ljudstva, desno in levo je stala mladina v spalirju in čakala s šopki rož v rokah.

Natanko ob 14. uri in 15 minut je na konju prijezdil komandant XV. divizije Franc Kočevar-Ciril. Divizijski komandant je stoje raportiral komandantu NOV in POS Francu Rozmanu-Stanetu, da so enote pripravljene za parado.

Nato je bil dan znak za začetek parade. Prvi je prikoral pred tribuno ešalon XV. divizije, nato gojenci oficirske šole iz Metlike, za njimi podoficirska šola iz Semiča in Crnomlja, gojenci obveščevalne in artilerijske šole, hrvaške in srbske brigade ter belokranjski in žumberški odred.

Pred začetkom parade je sovražnikovo izvidniško letalo prvič preletelo Metliko. Drugič se je pojavilo čez dve uri. Zato se je proslava v mitingom nadaljevala v Dragovanovem gozdu na Svržakih. Na velikem zborovanju sta govorila general Jaka Avšič in komisar IV. korpusa NOV in POJ Vekoslav Hojčevac.

S harmoniko na volitve 1944

Na osvobojenem ozemlju onstran Gorjancev so že oktobra 1943 zborovali slovenski pravniki. Mesto zborna je bilo na Suhorju pri Metliki. Po zasedanju SNOS februarja 1944 v Crnomlju je bilo podobnih ustanovnih zborov še več. 5. in 6. maja so se v Metliki zbrali partizanski novinarji in osnovali svoje društvo. 15. julija istega leta so v Gradcu ustanovili Rdeči križ Slovenije.

Na podlagi odloka SNOS je bila Bela krajina politično in upravno razdeljena na štiri okraje. Volitve je belokranjsko ljudstvo opravilo med 25. marcem in 30. aprilom. Prva okrajna narodnoosvobodilna skupščina je zasedala v Metliki že 18. maja 1944. Volitve v okrajno narodnoosvobodilno skupščino v Crnomlju so prvi s popolno udeležbo opravili v požganem Hrastu pri Suhorju. Vasčani so šli na volitve posamič ali v skupinah. V sprevedu je igrala harmonika, spredaj pa so nesli sliko maršala Tita in transparente.

Parada bratskih enot

9. julija je bila v Metliki velika partizanska parada. Pripravile so jo partizanske enote, ki so branile osvobodjeno ozemlje Bele krajine.

V Metliki se je tega dne že zgodaj začela zbirati velika množica ljudi, med katerimi so bili tudi Hrvatje. Na Dragah, sedanji Cesti bratstva in enotnosti, pred nekdanjo Ogulinovo hišo je bila slavnostna tribuna. Pred začetkom velike parade bratskih enot NOV in POJ so se na tribuni zbrali vodilni ljudje, vojaški in politični funkcionarji. Navzoči so bili:

V nedeljo dopoldne so predstavniki PTT podjetja Novo mesto položili zlati lorvorjev venec pred spomenik padlim za svobodo na Trgu svobode v Metliki (Foto: T. Gošnik)

XV. brigada branila Suho krajino

V času, ko so Paunwitzove horde pustošile po osvobojenem ozemlju, so iz Novega mesta in Kočevja pritiskale številne sovražnikove enote proti Rogu. XV. slovenska brigada, imenovana tudi belokranjska (ustanovili so jo 28. septembra 1943 pri Metliki), je bila na položajih v Suhi krajini. Ko so borci te brigade, zlasti Belokranjci, zvedeli za napad na Metliko, so brž hoteli na položaje onstran Gorjancev. Te želje pa jim ni bilo mogoče izpolniti, saj je bila XV. brigada odrejena, da brani z nekaterimi drugimi partizanskimi oddelki Suho krajino, ki so jo tisti čas že začeli oblegati do zob oboroženi Nemci in belogardisti.

Deželica vdov in herojev

Delež belokranjskega ljudstva narodnoosvobodilnemu boju je bil neizmerno. Neizmerne so bile tudi žrtve v tem boju.

Znano je, da je bila vsaka belokranjska hiša tudi dom

ne žrtve manjše kot kateregakoli belokranjskega kraja.

Na ruševinah včerašnjega sezidana sedanost

Vojna je torej uničila še tisto malo dediščine stare Jugoslavije. Obnova je najprej zajela stanovanjska in gospodarska poslopja. Ze leta 1946 je znova stekel železniški promet. Toda prvi začetki belokranjske industrije segajo komaj v leto 1947. Dobo ustanovitve novih podjetij pomeni desetletje 1956 do 1965. Metlika je med drugim dobila BETI, NOVO-TEKS in KOMET. Struktura v dohodku se je spremenila. Industrija je v letih 1956—1965 povečala svoj delež v družbenem dohodku od 57,7 na 61,9 odstotka. Družbeni brutoprodukt Bele krajine se je lani v primerjavi z letom 1956 osemkratno povečal, narodni dohodek za 1490 odstotkov, število zaposlenih pa za 128 odstotkov.

Zaostalega obdelovanja zemlje je vsako leto manj. Polja obdelujejo stroji, njihve rodijo pod budnim nadzorom

Toda marsičesa še ni. Belokranjski delavec je na primer med najslabše plačani v Sloveniji. To ni prav. Tega ljudje, ki žive v zibelki slovenskega partizanstva, niso zaslužili. Bela krajina še vedno plačuje davek nerazvitosti.

Nova Metlika — stara gostoljubnost

V nedeljo pričakuje Metlika nekdanje borce, tiste fante, ki so se borili zanj na braniku svobode 1944.

XV. belokranjski brigadi bo objavljen domicil.

Po zborovanju na Trgu svobode se bodo srečali borci petnajste z drugimi tovariši, ki so pred 22 leti jurisali na nevarno ranjenega sovražnika.

Stisnili si bodo roke vsi preživeli borci, ki so 9. julija 1944 korakali v paradi skozi Metliko. Slovenski partizan bo spet stisnil roko borcu kordunaške enote.

To bo veliko slavlje. To mora biti veliko slavlje. Slavje, ki se ga bo predvidoma udeležilo 5000 ljudi.

Metlika na zunaj ni več taka, kot je bila. Nove hiše in ceste so jo spremenile. Nič pa ni moglo spremeniti njenega srca. Iskreno dobrodoščilo bo zaželela vsakemu,

Pogled na množično zborovanje partizanske vojske in ljudstva v gozdu pri Metliki ob prazniku slovenskih in hrvaških brigad 9. julija 1944 (Fotoarhiv Dolenjskega lista)

za partizane. Partizan je bil v hiši sprejet kot sin. Belokranjske matere in dekleta so si pritrgovale od ust, da so lahko dajale partizanom. Deželica med Kolpo in Gorjanci je dajala kruha komaj za lastno preživljanje. Vseeno je bilo ali so ljudje imeli kaj zase ali ne, važno je bilo, da so imeli za partizane. Dajali so z neizmerno iskrenostjo.

Zrtve belokranjskega ljudstva niso in ne bodo pozabljene.

O vojnem času govore številke. Vsak šesti Belokranjec je bil partizan. 1245 jih je moralo darovati življenje. Ostalo je 1046 invalidov, 271 vdov in 600 otrok padlih borcev. 2590 hiš in gospodarskih poslopij je bilo spremenjenih v ruševine ali pogorišča. Hudo prizadete so bile komunikacije, vodovodi, šole itd.

Bela krajina je dala sedem narodnih herojev.

O tistih dneh govore spomeniki, spominske plošče, razna zgodovinska obeležja in neštete nepozabljene in nezaceljene rane. Živa priča strahot...

Težko bi bilo Metliko izločiti in reči, da so bile nje-

stvom strokovnjakov. Veliko površin so meliorirali, veliko vinogradov obnovili. Nekdanji nerodoviti steljniki so danes že marsikje rodovitno polje. Bela krajina je postala mala žitarica.

Deželica med Kolpo in Gorjanci se je gospodarsko uveljavila tudi na zunanjih trgih. Tja pošiljajo podjetja svoje konkurenčne izdelke. Tudi zato, da bi bila devize za še boljše opremo, za še večje zmogljivosti.

Razvile so se številne dejavnosti, ki jih prej belokranjsko ljudstvo ni poznalo. Metlika je dobila nov zdravstveni dom, hotel BELLO KRAJINO, vrsto drugih lokalov.

Čedalje več je vsako leto novih stanovanj. Gradijo bloke in zasebne hiše.

Cesta čez Gorjance je bila do leta 1963 prašna in ozka, zdaj pa se pride v Metliko in Crnomelj po asfaltu. Asfaltirana cesta je na široko odprla vrata belokranjskemu turizmu.

Množica novega na vsakem koraku. To, kar ima Bela krajina danes, se ne da primerjati s tistim, kar je imela v preteklosti. Vsekakor neprimerljiv napredek.

ki jo bo v nedeljo obiskal, vsakomur bo prijazna gostiteljica. Tovariška gostiteljica. Taka, kot je znala pričakati in sprejeti partizane.

IVAN ZORAN

roko na srce...!

... Če se v vašem kraju zgodi kaj zanimivega, poroča o tem najbolje —

DOLENJSKI LIST

„VEDNO ZNOVA SO SE VRAČALI NA DOLENJSKO“

Prebivalci občine darstvo bomo še večji praznujemo občinski praznik na dan 4. septembra. Tega dne je bila v gozdu pri Trebelnem pred 24 leti ustanovljena slavna slovenska narodnoosvobodilna udarna brigada Matije Gubca, ki je v boju za narodno os-

darstvo bomo še večji praznujemo občinski praznik na dan 4. septembra. Tega dne je bila v gozdu pri Trebelnem pred 24 leti ustanovljena slavna slovenska narodnoosvobodilna udarna brigada Matije Gubca, ki je v boju za narodno os-

OBČINA TREBNJE PRAZNUJE

voboditev dosegla vrsto velikih zmag v času, ko se je okupatorju, ki je gospodaril v Evropi, uprl poldrug milijonski narod. Bila je ena izmed prvih štirih slovenskih brigad. Prav je, da ob spominih na junaške borbe povemo nekaj besed o delu v miru, o uspehih naše občine ter o nalogah, ki so pred nami.

V zadnjih letih se je naša občina na vseh področjih živahno razvijala. Uresničeni so bili nekateri proizvodni programi v industriji in kmetijstvu, odpirala se je nova delovna mesta, večala se je produktivnost in izboljšal življenjski standard občanov. Na področju družbenih služb so naši ljudje v znatno večji meri deležni zdravstvenega in socialnega varstva izobrazbe in drugih ustavnih pravic. S postopnim investiranjem v gospo-

nekateri delovni kolektivi tega še ne jemljejo dovolj resno. V bodoče bomo morali še bolj skrbeti za izboljšanje na šolah različnih stopenj in strok. Utrditi moramo organe samoupravljanja, ki bodo uveljavljali samoupravne pravice in dolžnosti in bodo nosilci težnj po dobrem in vestnem gospodarjenju. Pri tem bo treba še posebej skrbeti za obrate, ki imajo matična podjetja izven občine, da bodo dobili večjo samostojnost pri odločanju.

Kot doslej bomo morali biti tudi v bodoče enotni in složni pri izvrševanju postavljenih nalog, saj naš dosedanje izkušnje uče, da je tako lahko dosežemo zadovoljive uspehe. Vsem občanom iskreno čestitam za občinski praznik!

IVAN GOLE
predsednik skupščine občine Trebnje

Mnogim Dolenjcem tov. Franca Kolarja ni treba posebej predstavljati. Čeprav živi v Ljubljani, ga pogosto lahko vidimo na Dolenjskem, posebno v trebanjski občini, kjer ne zamudi nobenega važnejšega shoda ali seje skupščine. Ljudje radi poslušajo njegove trezne, premišljene besede. Vedno je prijazen, pristopen in skromen; za vsa koga ima besedo, pa naj ima pred seboj kogarkoli: kmeta iz Roj ali Statenberka ali pa uglajenega meščana. Tak je bil, ko je bil pred vojno občinski tajnik na Trebelnem, ko je bil komisar v Gubčevi brigadi — najmlajši komisar v Sloveniji —, tak je danes, ko je sekretar v Narodni banki in republiški poslanec. Prislunimo njegovim besedam o nastanku in življenju ter pomenu brigade za Dolenjsko in Slovenijo.

Franci Kolar je bil takrat najmlajši brigadni komisar v Sloveniji (posnetek je iz januarja 1945)

»Prav na tistem mestu pod bukvami pri Trebelnem, kjer stoji zdaj spomenik, je bilo, ko so se zbrali dolenski odredi, da bi ustanovili brigado. Kot odposlanec glavnega

akcije vsestransko pripravila, je mela bolj počasi, toda temeljito in zanesljivo. Italijani so se nas raje ognili in ob belem dnevu smo prečkali železniško progo pri Ponikvah ali pri Veliki Loki.«

»Res je,« spet nadaljuje tovariš Franci. »V Gubčevo brigado so ljudje zelo radi šli. Na posebno dobrem glasu je bila po medsebojnih odnosih in disciplini. Kolektivno smo odločali o zadnjih čevljih in srajci; štab ni imel nobene prednosti, razen pri dolžnostih in pri odgovornosti. Razen borbenih vrstlin je odlikovala brigado tudi politična enotnost, doslednost in strogost. Bila je prava kadrovska brigada, ki je vzgajala jedra za nove partizanske enote.«

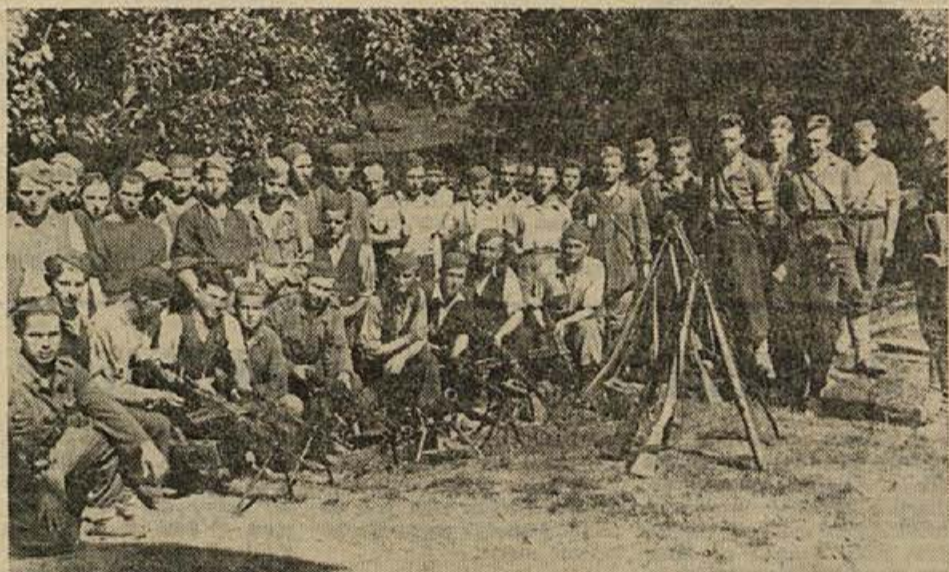
Tudi danes so nekdanji gubčevci aktivni člani skupnosti. Vesel sem pobude mladine trebanjske občine, da jih vabi ob obletnicah medse, saj tako vem, da cenijo njihov prispevek v naših najtežjih dneh.«

MARJAN LEGAN

poveljstva je prišel na Trebelno dr. Aleš Bebler. Do takrat se še ni na enem mestu zbralo toliko borcev in še nobena brigada ni bila ustanovljena na tako slovesen način. Skupaj z aktivisti nas je bilo okoli 1000.

Brigada je bila pretežno proletarska. Sestavljali so jo partizani iz vseh območij Slovenije, največ pa je bilo Dolenjcev, ki so se ji na veliko priključili posebno po kapitulaciji Italije.

Najprej smo taborili ob Radulji. Lepe spomine imam od tam. Kmalu so prišle

Ceta Gubčeve brigade po vajah, fotografirana avgusta 1944 v Lokvah v Beli Krajini (Iz muzeja revolucije v Ljubljani)

LETO DNI PO GOSPODARSKI REFORMI

Nekod bo treba pasove že popustiti, drugod pa šele zategniti

Če primerjamo letošnje rezultate domačih podjetij, ki zaposlujejo 1515 ljudi, ugotovimo, da se je skupna vrednost proizvodnje povečala za dobro tretjino, kar gre predvsem na račun višjih cen. Toda stroški naraščajo še hitreje, tako da so podjetja zabeležila za 3 odstotke manjšo ekonomičnost kot lani v istem razdobju. Zaradi ugodnejših delitvenih razmerij med družbo in podjetjem pa je čist dohodek podjetij narasel za eno četrtno.

Za letošnje rezultate je značilno, da se ostro ločijo do-

sežki industrijskih ter obrtnih podjetij. Medtem ko beležijo prva močno povečanje dohodka, so obrtna podjetja veliko bolj skromna. Ob tem, ko so v industriji velike možnosti za povečanje zaslužkov delavcev, gre v obrti skoro ves ustvarjeni dohodek za plačilo delovne sile. V industriji so šli celo v drugo skrajnost: za osebne dohodka izločajo premajhen delež in preveč na hitro hočejo povečati sklade. Tu bo treba začeti popuščati pasove, kot smo v naslovu zapisali, sicer bo začela storilnost delavcev zaostajati. Prav

značilen je primer v Tovarni šivalnih strojev, kjer so delavci z zaslužki nezadovoljni, saj so se v letu dni povečali le za 3,2 odst., medtem ko se je dohodek povečal za 15,7 odst. Več poguma bodo morali pokazati tudi v Dani, kjer so porabili za osebne dohodka le 26,8 odst. ustvarjenega dohodka (in imeli ob tem še visoko povprečje).

Vsa družbena obrt, ki zaposluje 240 ljudi, je imela povprečje osebnih dohodkov v prvem polletju 49.700 S din, celotno gospodarstvo 55.800 S din, vsi zaposleni pa 59.400 S din, kar je še vedno za tretjino manj kot je republiško povprečje.

Leto dni po gospodarski reformi je precej čistejša slika, kdo ima in kdo nima možnosti razvoja. Industrija je bistveno povečala proizvodnost in dohodek, kmetijstvo ji kljub težavam sledi, medtem ko je obrt ostala več ali manj na istem kot lani. Kaže, da so bila zastojni pripravila, naj si obrt zagotovi stalnost dela in večjo storilnost v povezavi z industrijo svoje stroke, za katero naj bi izdelovala serijske proizvode. Brez večje proizvodnosti pa bodo obrtna podjetja samo životarila iz leta v leto in živela iz rok v usta.

M. L.

Delovni kolektiv destilacije alkoholnih pijač

»DANA« na Mirni

pozdravlja letošnji praznik občine Trebnje in želi vsem delovnim organizacijam v komuni kar največ novih zmag in uspehov!

Prizadevajmo si vsi z vsemi močmi, da bomo uresničili načela gospodarske reforme!

DANA MIRNA: IZ MAJHNEGA RASTE VELIKO

Niso jemali ob slavnosti otvoritvi škarij s pladnja in rezali traku ter si ogledovali novih, lepih prostorov, v katerih bodo delali, za katere pa je nekdo tretji prihranil denar. Ne: od samouka Vilka Marina so kupili večji kotel za kuhanje žganja ter zasilne prostore in so začeli. Marljivo, vztrajno in složno. »Na Mirni tovarna alkoholnih pijač? Beži, beži! Tako pred dobrim desetletjem. Toda danes: »Letos bomo dosegli blizu dve milijardi realizacije. Pri nas ima svoj kruh čez 80 ljudi.«

V novi polnilnici smo. Delavke strežejo polavtomatskemu stroju. Nепrekinjeno drse proti pakirnici steklenice z opojno pijačo.

»To je še prepočasno. Čez to zimo bomo verjetno zgradili avtomatsko linijo. V eni izmeni bo nadomestila 16 ljudi in hkrati naredila dvakrat toliko. Vse skupaj bo stalo okoli 80 milijonov. Delavce, ki jih bo nadomestil stroj, bomo zaposlili pri drugem delu, živo pripoveduje Gusti Gregorčič, sicer še študent živilske tehnologije, ki se je že dobro življal v kolektiv. »Trinajst vzorcev smo razstavili na letošnjem vinskem sejmu v Ljubljani in vsi so bili nagajeni. To je nagrada za naše delo,« pove komercialist Tone Pate.

»Delavci delajo z voljo. Kar priganjajo drug drugega. Če pride do kakšnega nesporazuma, se takoj sestanejo in stvar razčistimo,« pravi direktor Lojze Krhin in nadaljuje: »Dolgo smo stiskali, saj smo začeli iz nič. Pred desetimi leti smo imeli dobrih 20 milijonov prometa, letos pa pričakujemo, da bomo dosegli blizu dve milijardi.«

»Povprečno so zaposleni zaslužili v prvem polletju 67.000 S din, v juliju pa še deset tisočakov več. Celotni dohodek je v primerjavi z lanskim razdobjem za polovico večji, neto proizvod za 2,5-krat, čisti dohodek za 3,4-krat, zaposlenost pa za

eno četrtno. Letos smo ustvarili več skladov kot lani v vsem letu, nam razgrinja tabele mlada računovodkinja Cveta Lovše.

Sami superlativi. Čeprav gre do alkohola ne pijače dobro v promet ali kot temu pravimo, da so konjunktura, niso vsa podjetja, ki se ukvarjajo s podobno delavnostjo, v takem položaju, kot je Dana. Kaj je tisto, kar jim daje tolikšen dohodek? Po proizvodnosti so med prvimi podjetji te stroke v državi. Podeljene značke na sejnih pa dokazujejo, da vztrajno napredujejo tudi v kvaliteto. In kar je najvažnejše: zrasli so ob skromnem, s tiho pridnostjo so si sami pripravljali boljše delovne pogoje. Zdaj žanjejo sadove tega. In prav je tako.

Napredka ni nikoli konec. Komaj so postavili polavtomatsko linijo, že jih mika avtomatska. Uredili so si skladišče za embalažo in za izdelke, ki bi jih radi dlje časa zadržali, da se mladijo in boljše kvaliteto. Ker kupci zahtevajo čim širši sortiment pijač, bodo prihodnje leto začeli tudi s sokovi. Prodaja Cekinčeka bodo skušali še razširiti, ker jim ravno dopolnjuje drugo izmeno, da je polno zaposlena.

Želje ne bodo ostale le želje. Navaženi so, da rastejo iz svojih sil. Zato so gospodarni in delovni, zato dosegajo uspehe, ki smo jih lahko tudi mi veseli.

V Trebnjem oddelek višje šole za organizacijo dela?

Do sedaj je zbrala Delavska univerza v Trebnjem že blizu 20 prijav za šolanje na večernem oddelku Višje šole za organizacijo dela, ki

ga bo na jesen odprla kranjska šola, če bo dovolj prijavitelcev. Potrebovali bi jih še okoli deset, sicer pa bodo morali dosežani prijavitelci hoditi v novomeški oddelek, ki ga prav tako pripravljajo. Da bi dosegli zadostno število, bodo poskušali pritegniti zainteresirane

tudi iz bližnje okolice: iz Žumberka, Ivančne gorice, Sentvid, Stične, Krmelja in Sevnice. Slušatelji bodo imeli možnost izbirati eno izmed treh usmeritev: proizvodno-organizacijsko ali kadrovske organizacijske.

Občina v številkah

■ **STEVILLO PREBIVALCEV** (31. marca 1966): 17.365, od tega 8.255 moških in 9.110 žensk. Kmečkih prebivalcev je 9.316 (53,6 odst.). Aktivnih prebivalcev je 9.603 ali 55,3 odst. Polproletarcev je 32 odst.

■ **NARODNI DOHODEK** (v tekočih cenah). Leta 1960 je znašal 1.558 milijonov, lani pa 6.300 milijonov. Delež zasebnega sektorja se je v tem času zmanjšal od 59,4 na 45,2 odstotka. Na enega prebivalca se je narodni dohodek povečal za štirikrat, vendar ta podatek ne izločuje vpliva povišanja cen.

■ **ZAPOSLENOST**. V občini je zaposlenih 1515 ljudi, izven nje pa še 1068. Velikost domačih podjetij po zaposlenosti: Tovarna šivalnih strojev 259, KZ Trebnje 113, Dana 89, Gradbeno opekarsko podjetje 80 itd. Več kot domačih podjetij pa je obratov s sedeži izven občine, med njimi so največji: Modna oblačila v Trebnjem, Iskra v Mokronogu in Litostrojev v Trebnjem. Po višini celotnega dohodka je na prvem mestu KZ Trebnje, sledita Dana in TŠS.

■ **ZASLUŽKI** (povprečni v prvem letošnjem polletju): industrija 54.900, kmetijstvo 65.100, družbena obrtna podjetja 49.800, gospodarstvo 55.800, negospodarstvo 81.800, povprečje vseh skupaj 59.400 S din.

■ **MOTORIZACIJA**. V občini je trenutno 219 motorjev, 303 osebni avtomobili in približno 600 mopedov. Vozniško dovoljenje vsaj ene izmed kategorij ima 1176 občanov, za vožnjo z mopedom pa ima dovoljenje 1045 ljudi.

■ **OBRTNIKOVI**, gostilničarjev in avtoprevoznikov je 125.

Šola, ki ukinja glavne težave

Jeseni se bosta ekonomska srednja šola in šola za zdravstvene delavce v Novem mestu vselili v novo stavbo poleg vajsenske šole

Na ozkem pasu med Cesto herojev in Cesto talcev poleg vajsenske šole v Novem mestu je zraslo še eno šolsko poslopje. Te dni ga dokončujejo.

V tej večnadstropni, sodobno grajeni stavbi z dolgimi hodniki in velikimi okni, skozi katera zajemajo svetlobo večji in manjši prostori — bodoče učilnice, kabineti in pisarne, bosta poslej šola za zdravstvene delavce (v pritličju) in ekonomska srednja šola (nad njo).

Vse kaže, da bodo predstavniki obeh šol izročili ključce pred jesenjo, da bosta ekonomska in zdravstvena šola pričeli pouk v šolskem letu 1966/67 v novih prostorih.

Cim hitreje se približuje jesen, tem večje je veselje med učiteljskim zborom obeh šol, njuna ravnatelj — Edo Grögl in Jože Skufca — pa vsak prosti čas izkoristita za ogled gradbe, v kateri bosta poslej vodila vsak svojo ustanovo.

Naposled le v svojem

Nova stavba poleg vajsenske šole je dovolj prostorna, da bosta ekonomska in zdravstvena šola v njej lahko bolje razvili dejavnost, kakor sta mogli do zdaj.

»Največ je vredno, da bomo lahko organizirali samo dopoldanski pouk, tako da bodo popoldne učilnice na voljo izobraževanju odraslih, ki ga nameravamo popestriti,« je rekel ravnatelj ESS Edo Grögl.

»Ker so na Dolenjskem potrebe po srednjem administrativnem kadru čedalje večje, bomo najbrž odprli tudi štiritletno administrativno šolo. Razmišljamo o tem, da bi že to jesen poleg rednega oddelka na ESS odprli tudi prvi oddelke na administrativni šoli,« je dodal tovariš Grögl. Razen številnih učilnic, kabinetov in pisarniških prostorov bo imela ekonomska šola še dvorano ter knjižnico s čitalnico, kotiček za fotokrožek in prostor za šolsko zadružno. Od tega so trije prostori namenjeni dijakom oziroma mladini, ki ima veselje za razne dejavnosti in seveda vlakarjem, ki bodo v njih preživeli čas do odhoda domov.

»Se bolj se veselo novega doma sodelavci in dijaki šole za zdravstvene delavce, ki je za učilnico uporabljala sobe za goste — v gimnaziju, bolnišnici, vajsenski in gostinski šoli in še kje. Pouk bo poslej pod eno streho, kar bo seveda pripomoglo k boljši organizaciji vseh dejavnosti, s ka-

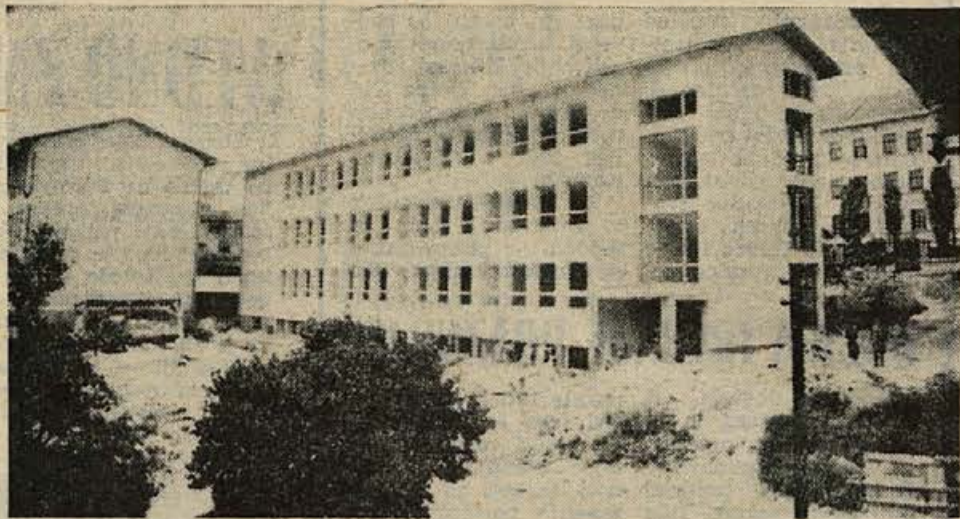
terimi se ukvarja ta šola. Vredeli bomo, kje smo doma,« je optimistično pribil njen v. d. ravnatelj Jože Skufca.

»Mislim, da se bomo v prihodnje lahko bolj posvetili vzgoji, ki smo jo v preteklih letih zaradi prostorske razdrobljenosti često zanemarili,« je nadaljeval tovariš Skufca. »Poskušali bomo nadoknadi zamujeno in dati tudi prvim maturantskim razredom (rednim in izrednim) vse tisto, česar prej nismo mogli.

Lapljice pelina v veselju

Cim hitreje se bliža dan vselitve, tem grenkejši je pelin, ki se je pomešal z veseljem bodočih upravljavcev obeh šol. Boje se, da za nove učilnice in druge prostore ne bodo imeli opreme. Ekonomska šola je na boljšem, ker vendarle ima nekaj notri dati, dasi ji za opremo manjka okrog 16 milijonov starih din. Šola za zdravstvene delavce nima nič svojega, zato jo bolj skrbi, kako bo ob pričetku šolskega leta. »Ničesar nimamo, zato potrebujemo pomoč delovnih in zdravstvenih organizacij. Na tleh vendarle ne bomo mogli imeti pouka,« je preprosto razložil problem tovariš Skufca.

IVAN ZORAN

Dobro in sodobno opremljeno skupno šolsko poslopje bo ekonomski srednji šoli in šoli za zdravstvene delavce v Novem mestu izpolnilo tudi pogoje, da bosta prej verificirani. Na sliki: stavba nove šole, v kateri zdaj na moč hite obrtniki. Na levo vajsenska šola, na desno v kotu: novomeška osnovna šola. (Misel o skupni, enotni centralni kurjavi za našete šole in gimnazije se tudi ob pogledu na zgornji splet stavb ponuja sama po sebi...)

Za boljše študente-večje štipendije

Z novim šolskim letom je upravni odbor sklada za šolstvo v brežiški občini namenil štipendistom povečan gibljivi del štipendije. Ta je odvisen od učnega uspeha — Pridni in marljivi študenti bodo prejeli večje zneske

September je pred vrati in z njim novo šolsko leto. Upravni odbor sklada za šolstvo pri obč. skupščini v Brežicah je v tem šolskem letu namenil štipendistom nekoliko povečane zneske. Člani so se po daljšem razpravljanju zedinili za zvečanje gibljivega dela štipendije. To naj bi spodbudneje vplivalo na prizadevanja študentov za boljši uspeh.

Temeljni del štipendije za slušatelje višjih in visokih šol znaša od 160 do 280 N din na mesec. Razlika med najnižjim in najvišjim zneskom je precejšnja, to pa zaradi tega, ker štipenditor upošteva dohodke v družini prosilca.

Dijaki srednjih šol prejmejo prav tako različne vsote za šolanje. Najmanjši znesek štipendije je 120 N din, največji pa 220 N din mesečno. Višina štipendije je tudi pri njih odvisna od socialnih razmer doma.

Vsak štipendist prejema že od lanskega šolskega leta dalje tudi gibljivi del štipendije, katerega višina je odvisna od učnega uspeha. Le-

tos je gibljivi del povečan za 20 N din.

Za odlične uspehe na višjih in visokih šolah bodo slušatelji od septembra 1966 dalje prejeli po 100 N din na mesec, za prav dober uspeh po 70 N din in za dober uspeh po 50 N din mesečno.

Na srednjih šolah je gibljivi del štipendije za odlični uspeh 70 N din, prav dobri dijaki bodo prejeli po 50 N din, dobri dijaki pa po 3 N din za vsak mesec šolanja.

Upravni odbor sklada za šolstvo meni, da je učni uspeh dobro merilo za določanje štipendije, saj bo to marsikaterega dijaka oziroma študenta pripravilo do večje marljivosti pri študiju.

Upravni odbor sklada za šolstvo meni, da je učni uspeh dobro merilo za določanje štipendije, saj bo to marsikaterega dijaka oziroma študenta pripravilo do večje marljivosti pri študiju.

Kočevje: letos pouk že v novi šoli

V A traktu v kratkem pouk, B trakt bo dograjen oktobra, za gradnjo C trakta pa naj bi prispevale v prihodnjem letu vse delovne organizacije — Krajevni samoprispevek za gradnjo šole ne bo podaljšan.

V nekaj dneh bo A trakt nove kočevske osemletke popolnoma dokončan. Tako se bo pouk predvidoma začel v njem že 5. septembra. V tem traktu je 12 učilnic, prostori za celodnevno varstvo in nekatere posebne učilnice.

Pred kratkim je odbor za gradnjo nove šole razpravljal o nekaterih problemih v zvezi z gradnjo in o tem, kako zagotoviti denar za izgradnjo C trakta.

Najresnejši problem, ki se je pojavil pred kratkim, je bil, da je steklo za okna 3-4 centimetre krajše, kot bi moralo biti. Nadzorni gradnje je menil, da je to projektantska napaka, vendar jo bodo lahko hitro popravili in se verjetno zaradi nje dograditev A trakta ne bo zavlekla.

Odbor je razpravljati tudi o računu za nekatera izvenproračunska dela, ki pa je predložil izvajalec del SGP Zidar. Račun zneske 6,3 milijona starih din. Odbor je sklenil, da računa ne bo priznal in je predlagal, naj ga obravnava skupaj z ostalimi spornimi zadevami komisija, ki bo novo šolo prevzemala.

Nadalje so razpravljali o usodi trakta C, za katerega ni denarja. (Trakt B, katerega glavni deli so: kotlovnica, dvorana za prireditve

in šolska kuhinja, bo namreč dokončan do oktobra letos). Sklenili so, da je treba gradnjo šole nadaljevati, se pravi dograditi tudi C trakt. Zato bo odbor predlagal občinski skupščini, naj priporoči vsem podjetjem in ustanovam v občini in še posebej kreditni banki, da bodo prispevali denar za gradnjo C trakta.

Za gradnjo šole so namreč doslej največ prispevali občani s krajevnim samoprispevkom, ki ga plačujejo že dve leti; del stroškov gradnje pa je bil krit z republiškim kreditom in prispevki podjetij.

Občanom je bilo na zborih volivcev obljubljeno, da krajevnega samoprispevka za gradnjo šole prihodnje leto ne bo, in tudi odbor za gradnjo šole je predlagal, da občanov prihodnje leto ne bi obremenjevali s tem samoprispevkom. Razen tega je odbor ugotovil, da tako zbiranje denarja niti ni najbolj pravično, saj je okoli 70 odstotkov samoprispevka šlo za druge namene (predvsem za socialno zavarovanje), in ne za tisto, za kar je bil namenjen, se pravi za gradnjo nove šole. Prav zato je odbor predlagal, naj bi delovne organizacije prihodnje leto plačevale prispevek za dograditev trakta C šole iz svojih skladov, vendar v določenem odstotku od osebnih dohodkov.

Do denarnih težav pri izgradnji C trakta je prišlo predvsem zato, ker je skupščina najprej dobila zgotovila, da bo odobren republiški kredit, obljuba pa je bila kasneje preklicana. Gradnja in oprema C trakta bo veljala okoli 1.400.000 Ndin.

NJIM JE TREBA VEČ POMAGATI!

»Prekasno je takrat, ko otroci že hodijo v normalno šolo, ugotavljati, da spadajo v posebne šole. Starši in skrbniki nam pri tem premalo pomagajo, saj marsikje sploh ne vedo da obstajajo za telesno in duševno prizadete otroke posebne šole, kjer se usposabljuje za samostojno življenje in delo.« ugotavlja poročilo skrbstvenega organa občine Trebnje, ko obravnava sedanje stanje.

Na osnovi sedanjih ugotovitev je v občini okoli 200 otrok potrebnih posebnega pregleda strokovnjakov. Med njimi jih je največ z govornimi in glasovnimi motnjami, sledijo pa lažje in težje duševne napake. Starši in skrbniki nam pri tem premalo pomagajo, saj marsikje sploh ne vedo da obstajajo za telesno in duševno prizadete otroke posebne šole, kjer se usposabljuje za samostojno življenje in delo.« ugotavlja poročilo skrbstvenega organa občine Trebnje, ko obravnava sedanje stanje.

Najresnejši problem, ki se je pojavil pred kratkim, je bil, da je steklo za okna 3-4 centimetre krajše, kot bi moralo biti. Nadzorni gradnje je menil, da je to projektantska napaka, vendar jo bodo lahko hitro popravili in se verjetno zaradi nje dograditev A trakta ne bo zavlekla.

Na stroške občine je v posebnih šolah le 7 otrok. Starši ne zmorejo visokih šolnih škrobnstveni organ poziva občinsko skupščino, saj v bodoče več denarja nameniti tem pomoči potrebnim otrokom.

IZ SEVNIŠKEGA ŠOLSTVA V LANSKEM LETU

KLJUB ENAKEMU UČNEMU PROGRAMU kot ga imajo v najbolj razvitih občinah v Sloveniji, imajo sevniški šolniki na voljo še enkrat manj denarja na učenca. V preteklem šolskem letu so porabili 77.700 Sdin za šolanje enega učenca. Pouk ni mogel nuditi šolarjem toliko kot tam, kjer porabijo še enkrat več.

V VSEH SOLAH V OBČINI je izdelalo razred 89,2 odst. učencev, 10,2 odst. jih je zaostalo, 0,6 odst. pa je bilo neocenjenih. Najmanj jih je izdelalo v šestih razredih, največ pa v tretjih, četrtyh, drugih in osmih. Največ dodatne pomoči so po-

trebovali učenci pri matematiški, nato pri slovenskem jeziku, tujih jezikih itd. Skoraj dve tretjini vseh je z dodatno pomočjo popravilo negativne ocene.

TUDI V SEVNIŠKI OBČINI je zagotovljeno, da lahko vsak učenec konča šolanje na popolni osnovni šoli. Toda pogledimo, v katerih razredih so lani učenci zaključili osemletno šolsko obveznost: 55 odst. v osmem, 23 v sedmem, 14 v šestem, 7 v petem in celo dobrega pol odstotka v četrtem razredu.

OD SKUPNEGA STEVILA 2.716 šolarjev se je v pre-

teklem šolskem letu šolalo v samostojnih oddelkih 2.254 učencev, v kombiniranih pa še vedno 452 ali 17 odst. vseh. V šolo se je s tremi avtobusi prevažalo 368 otrok iz Brega, Bučke, Studenca, Orešja, Podgorja, Zabukovja, Lončarjevega dola in z Jalbance.

V VSEH SOLAH je poučevalo 105 šolnikov, med njimi samo 1 profesor in 7 predmetnih učiteljev. Višji razredi osnovnih šol so strokovno šibko zasledeni. Nezadovoljivo stanje so delno omilili s seminarji in s strokovnimi sestanki učiteljev, ki so se jih pridno udeleževali.

EDINEMU INŽENIRJU SO ODPOVEDALI

Vodilnj v podjetju: »Inženir ni sposoben« — Inženir: »Izigrali so me« — Lahko mojstri ocenjujejo inženirja? — Čuden upravni postopek v podjetju od sprejema do odpusta, za katerega pa nekateri trdijo, da je povsem zakonit — Človek ni igrača — Če nekdo ni sposoben, mu je to treba dokazati in povedati, ne pa za odpoved iskati drugačnih utemeljitev!

Neka naša tovarna z 200 zaposlenimi bi potrebovala 4-5 inženirjev, imela pa ni nobenega. Tudi z razpisom niso

V tovarni pa so nujno potrebovali koga, da bi opravil nekatera strokovna dela, zato jim je sorodna tovarna posodila svojega inženirja za teden dni.

Didirektor naše tovarne je potem povabil inženirja, naj se za stalno zaposli pri nas in mu ponudi, da bo vodil delo dveh oddelkov (A in B). Inženir je najprej ponudbo odklonil, potem pa jo je sprejel.

Do tu je vse v redu, zdaj pa se začne zaplet. 15. julija 1965 je bil inženir na podlagi prejšnjega sklepa upravnega odbora našega podjetja sprejet na delovno mesto vodje oddelkov A in B brez kakršnih pogojev.

20. avgusta je prejel odločbo o namestitvi, v kateri tudi ni bilo nikakršnih pogojev.

Naslednjo odločbo je prejel kasneje, vendar z datu-

mom 20. avgusta, ki pa je določala, da traja poizkusno delo inženirja do 31. oktobra. (P. s.: V razpisu tudi ni bilo omenjenega poizkusnega dela).

28. oktobra je prejel inženir oceno dela, ki ugotavlja le, da ima inženir premalo prakse in da je vodenje dveh oddelkov preobsežno delo, zato so njegovo delovno mesto razdelili na:

— vodjo oddelka A in

— vodjo oddelka B.

9. novembra je inženir prejel odločbo, da je premeščen na novoustanovljeno delovno mesto vodje oddelka B.

12. julija 1966 je dobil inženir sklep, da se odpravi delovno mesto vodje oddelka B, in hkrati tudi odpoved službe.

Inženir se je proti sklepu in odpovedi pritožil, hkrati pa tudi predlagal, da bi ga zaposlili na kakem drugem delovnem mestu.

Delavski svet je pritožbo zavrnil in dodal, da zanj ni ustreznega delovnega mesta v podjetju.

Ves ta postopek je že na površju pogled malo čuden. Najprej inženirja povabijo v službo; potem pa mu dajo odpoved; najprej ga sprejmejo brez pogojev, potem mu določijo poizkusno delo; najprej upravni odbor razdeli eno delovno mesto na dve, potem obe mesti spet združi, da lahko inženirja dajo odpoved. Delo inženirja ocenjujejo ljudje z nižjo izobrazbo (tehniki, mojstri).

V podjetju pravijo: — Pravno smo ispeljali vse v redu. Če bi mu dali odpoved zaradi nesposobnosti, potem bi morala sposobnost inženirja presoditi komisija inženirjev, ki jih pri nas nimamo. Če bi to komisijo hoteli dobiti, bi nas preveč stalo.

Sicer je pa res pravi vzrok naše odpovedi njegova nesposobnost. Naša glavna napaka je, da nismo preverili njegove sposobnosti. Dobre inženirje pri nas potrebujemo. Zaradi njega je bilo v 6 mesecih toliko pritožb, kot jih nismo imeli prej v 5 letih.

Vprašali smo jih, kaj pravijo glede ocene dela tega inženirja, ki so jo podpisali trije inženirji iz tovarne, kjer je bil prej zaposlen. Ta ocena pravi, da je inženir pri delu uspešen, prizadeven in da so rezultati njegovega dela bili vidni pri kvaliteti proizvodov njihove tovarne.

V našem podjetju pa so me-

Mogami Hisayuki ljubi smeh

»Ena izmed najvažnejših prvin mojega ustvarjanja je veselje« — trdi simpatični japonski kipar, ki je že sedmi predstavnik umetnikov iz dežele vzhajajočega sonca — Za razliko od svojih rojakov je šel Mogami s svojim kipom v vodoravno kompozicijo — Galerija moderne umetnosti na prostem v Kostanjevici se lahko ponaša z največjim številom skulptur sodobnih japonskih kiparjev v naši državi

»Yuki, Yuki!« so vpili otroci za mladim japonskim umetnikom Mogami Hisayukijem, ko sva se vračala na večer iz kostanjeviškega samostana, kjer je Yuki pravkar končal svoje delo. Poseben občutek spremlja ustvarjalca ob taki priložnosti; poln je sproščene zadovoljstva in radosti. Yuki je bil še posebej zato vesel; zamislil mu je uspela!

Akademski kipar Hisayuki Mogami se je rodil v Yokosukiju leta 1936 in je končal akademijo upodabljačih umetnosti v Tokiu. Zdaj je zaposlen kot kreator pri tokijski televiziji, sodeluje pa tudi pri raznih časnikih z likovno opremo. Že zelo mlad je začel razstavljal svoje

stvaritve in je doslej razstavljal v Tokiu, Jakohami, Los Angelesu, San Franciscu in New Yorku. Njegova dela so tudi v znani Gugenheimovi galeriji.

»Smehe je človekova elementarna sprostitve...«

Upodobljanje veselja, smeha in razposajene radosti nad življenjem je ena najvažnejših osnov, iz katerih izhaja ustvarjanje japonskega kiparja Mogamija. »Smehe je človekova elementarna sprostitve in te se mi hoče kot ustvarjalcu. Tudi v simpoziju sem hotel prav to povedati. Nekateri bodo mislili, da sem upodobil moža in ženo, očeta in mater, ki imata ob sebi družino. Prav, če hočejo, si to mojo kompozicijo lahko razlagajo na ta način. Me ne je zanimal smeh in tega sem obdelal z likovnega stališča. V kompoziciji je sedem lesenih kvadrov in vsak izmed njih ima svoj izraz. Eno takih kompozicij imam tudi v galeriji v New Yorku, le da je manjša. Tu sem sprva mislil izdelati veliko večjo, a ni bilo primernega lesa, čeprav tudi ta ni karsibodbi. Doslej je bilo že šest Japoncev na simpoziju in vsi so se zagnali v vertikale, jaz pa sem se za spremembo odločil za vodoravno kompozicijo. Seveda s tem ne mislim podcenjevati svojih kolegov, samo ponavljal jih ne bi rad.«

Umetnika smo med drugim vprašali tudi o dosedanjih uspehih njegovih predhodnikov na simpoziju. Rekel je: »Pri nas umetniška združenja zelo izbirajo in dobro pretehtajo, koga bodo poslali v inozemstvo. Tanaka je na primer zelo pomembno ime v japonskem kiparstvu, prav tako Shiota in Togashi!«

Na poslaništvu v Tokiu še ne vedo za Formo vivo

— Kako ste izvedeli za naš simpozij?

Yuki se je nasmehnil, potem je pa le povedal, da je med japonskimi umetniki naša prireditve znana. Hotel pa je kaj več izvedeti, zato je šel na jugoslovansko predstavništvo v Tokiu. Tu pa je z začudenjem ugotovil, da jim je ta prireditve v Jugoslaviji popolnoma neznana. (Se te dni jim bomo poslali nekaj literature na vpogled, da nam drugič ne bo nerodno!) Kljub temu pa je Hisayuki Mogami že sedmi Japonec, ki se je udeležil Forme vive v Kostanjevici, vseh skupaj pa je doslej prišlo k nam menda že več kot petnajst, če štejemo tudi udeležence iz Portoroža in Raven na Korškem.

Yuki ne pojde okoli sveta

Lado Smrekar

Doslej so domala vsi Japonci na povratku obiskali še druga evropska mesta, nakar so šli v Ameriko in od tamkaj domov na Japonsko. Tudi Yuki je šel tak načrt in tak vozni listek za letalo, medtem pa je dobil od doma sporočilo, da mu je obšla žena, da je bila operirana in da se ni ravno najbolje izteklo. Prav zato bo takoj po zaključni prireditvi odpotoval v Beograd, Kairo, New Delhi in odtod v Tokio. Nesreča nikoli ne počiva in Yuki se bo moral zaradi nje odpovedati edinstvene poti okoli sveta, ki je za premožne samo neuresničljiva želja.

Radio Brežice vprašuje poslušalce

Uredništvo radija Brežice je razposlalo poslušalcem 500 vprašalnih listov. V odgovorih naj bi ljudje raznih poklicev povedali svoje mnenje o posameznih oddajah, o času oddajanja in bodočem oblikovanju radijskega programa.

Radio Brežice ima širok krog poslušalcev, zato skuša v jesenskem in zimskem obdobju oddaje še bolj približati ljudem. Do tega jim bo deloma pomagala tudi anketa, od katere pričakujejo kopico želja in predlogov.

Morda bo koga celo spodbudila, da se bo pridružil in od časa do časa s svojimi prispevki pomagal popestriti lokalne radijske oddaje. Uredništvo pričakuje, da se bo večina anketirancev odzvala z odkritosrčno besedo, četudi kritično.

»Nazaj v Kandaro«

Jean Hougron je v romanu »Nazaj v Kandaro« obdelal v vse mogoče zapletljive ujetega človeka, ki se je pod težo obtožb sklenil umakniti v svet, za katerega je mislil, da mu pripada. Roman je prevedel Silvester Škerl, Prešernova družba pa ga je izdala kot 78. zvezek zbirke žepnih romanov »Ljudska knjiga«.

Hvarsko odličje za Mariborčane

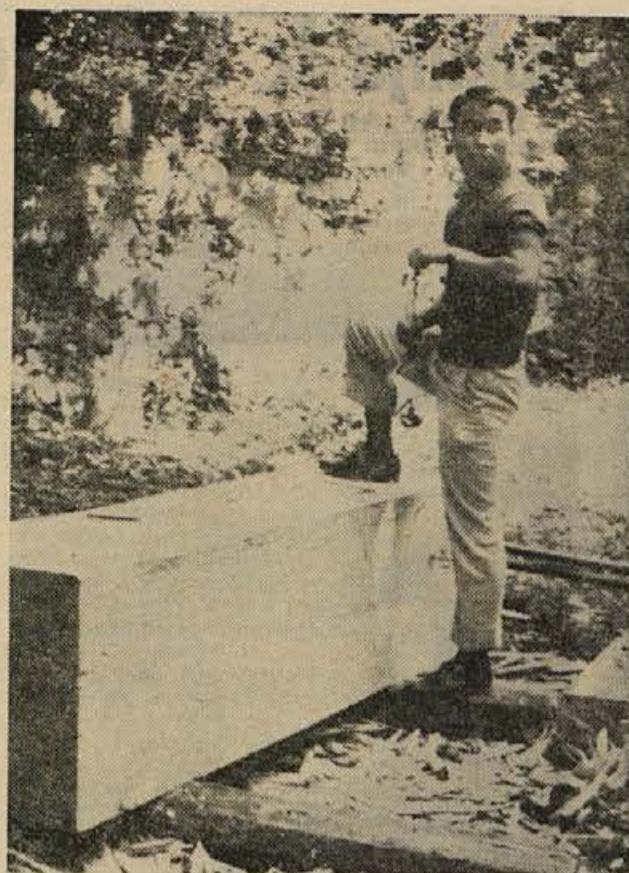
Nastop članov amaterskega gledališča »Slava Klavora« iz Maribora na letošnjem hvarskem festivalu, kjer so igrali Syngejevega »Vražjega fanta«, sta kritika in občinstvo ocenila z najvišjimi priznanji. Dramo je režiral Janez Karlin.

Peter Breščak

Za zahvalo in spomin

Pogovori z Japonci so v simpoziju največkrat zelo trd oreh. V glavnem govorijo samo svoj jezik, le kaj malega povedo tudi v angleščini. Zato moramo vsako leto iskati posrednika. Prva leta nam je vse prevajala gospa Skušková iz Ljubljane, ki pa je predlanskim umrla. Njej smo dolžniki za prenekatero uslugo, ki nam jih je zmeraj tako rada in toliko naredila! Naj se ji s tem zapiskom vsaj malo zahvalimo za vse. Bila je plemenita in kulturna žena, ki je vse svoje premoženje zapustila našemu narodu.

Ostali smo sami in brez upanja, dokler nam ni prišlo na pomoč Ruri Cepudrova iz Novega mesta in pomagala iz zadreg. Tako je nastal tudi tale pomenek z Yukijem, letošnjim udeležencem simpozija. Naj se tudi magistri Ruri Cepudrovi iskreno zahvalimo za njeno sodelovanje! Srečanje z Yukijem ji je bil nemara pozdrav iz daljne rodne dežele, dežele vzhajajočega sonca.

Japonski kipar Mogami Hisayuki ob svojem obtesanem hrastu. (Foto: J. Teppey)

Razširjena dejavnost Prešernove družbe

Dejstvo, da je v 13 letih izgubila več kot polovico svojega članstva, je Prešernova družba pripravila do tega, da začne razširjati svojo dejavnost tudi na področje vzgoje bralcev in na populariziranje slovenskih knjig ne glede na to, pri kateri založbi izhajajo. Svojim članom pripravila Prešernova družba letos nekatera zares prijetna presenečenja. Da bi zmanjšali delo poverjenikom in znižali cene knjigam, bodo s pristopnimi izjavami zbrali redne člane Prešernove družbe, ki bodo prejeli njene legitimacije. Z drugimi slovenskimi založbami tudi teče pogovori, da bi stalni člani PD lahko z 10 do 15 odst. popustom kupili 50 do 60 knjig iz njihovih knjižnih programov, 10-krat na leto — od septembra do junija — pa bodo prejemali časopis literarno in likovno-vzgojne vsebine na osemih straneh, v formatu, kot ga ima na primer Ljubljanski dnevnik. List PD bo bralce seznanil s pisatelji in njihovimi deli, z razgledi po književnem svetu in s problemi založništva in knjižničarstva. Na njegovih straneh bomo lahko našli orise posameznih zgodovinskih obdobij na Slovenskem in prispevke s področja jezikoslovja ter brali odlomke iz najpomembnejših knjig, ki bodo izšle pri slovenskih založbah. Cetrtna lista bo namenjena organizacijskim in propagandnim vprašanjem.

Povsem nova dejavnost bo servisna služba, katere naloga bo, da knjigo kar najbolj približamo kupcu in mu olajša nakup. S pomočjo poverjeniške mreže bi uvedli posebno varčevalno službo za stalne člane Prešernove družbe, ki bi jih vsak mesec plačevali določen znesek. Kadarkoli bi želeli kako knjigo katerekoli slovenske založbe, bi samo pisali upravi PD, ta

Buckove »Pisma iz Pekinga«

Pearl S. Buck je vsebino za svoja svetovno znana dela zajemala iz življenja v svoji drugi domovini Kitajski. »Pisma iz Pekinga« so roman, v katerem pisateljica združuje svoje poglede na deželo in ljudi, s katerimi je živela in doživljala družbene spremembe. Roman je v slovensčino prevedla Božena Legiša, izdala pa ga je Prešernova družba v zbirki žepnih romanov »Ljudska knjiga«.

pa bi knjigo zanje naročila in tudi plačala iz vplačanih mesečnih prispevkov. Cene bi za člane ostale nespremenjene, upravne stroške pa bi servis poravnal z 10 do 15 odstotnim rabatom, ki bi mu ga priznale založbe.

Druga zamisel — nastala je po zgledu klubov ljubiteljev knjige v drugih državah — so klubi Prešernove družbe, katerih člani bi bili vsi redni naročniki PD. Namen klubov je organizirati bralce

H. James: Dedinja

Ameriški pisatelj Henry James je znan kot odlični stilist in mojster psihološkega romana in takega spoznamo tudi v »Dedinja«. Za ta roman je James vzel snov iz resničnega življenja. Zasnoval ga je med štirimi osebnimi. Z mojstrskim čutom za vse otenke duševnega življenja je preprosto opisal mračno tragiko razočarane ljubezne nelepe, a ponosne dedinje. Dogajanje kar sili k dramatičnosti. V slovenskem prevodu Janka Modra je roman izšel kot 18. zvezek zbirke ZENIT pri Mladinski knjigi.

S sobotnega recitala v Kostanjevici. Otvoritev razstave Marijana Tršarja in Staneta Jarma se je udeležilo blizu 300 ljudi iz Kostanjevice, Krškega in Novega mesta. Po otvoritvi sta nastopila violinist Rok Klopčič in pianist Marijan Lipovšek. Na sliki: umetnika med izvajanjem Brahmsove sonate v d-molu (Foto: B. Lukič)

Stane Jarm: ZALOST

ODGOVORNA NALOGA PROGRAMSKEGA SVETA

KAKŠNE FILME BOMO GLEDALI?

Zvedeli smo, da se pri Zavodu za kulturno dejavnost v Novem mestu snuje programski svet, ki bo skrbel za filmski repertoar v novo-meškem kinu Krka.

Ker je film najbolj množična vrsta kulturnega življenja v Novem mestu in ker v novem položaju kaže, da bo kulturnemu življenju trda predla, je naloga programskega sveta toliko bolj odgovorna in važna. Vemo sicer, da programski svet ne more v največji meri vplivati na spored filmov, saj je vezan na distributerje, vendar pa lahko vsaj deloma vpliva, da najslabših filmov ne bomo gledali. Pri tem mislim na filme, ki jih razdeljevalna podjetja po kdo ve kakšnih kriterijih odkupujejo za dragocene devize. (Pri tem naj pripomnim, da se cena filma giblje tudi okoli 20 milijonov starih dinarjev).

Dejstvo je, da živi umetniški film na račun filmov zabavne vrste, psevdozgodovinskih spektaklov, kriminalk

itd. Zal ti filmi polnijo dvorane. Kaj je bilo v Novem mestu storjenega za popularizacijo umetniškega filma? Za popularizacijo filma, ki nam pripoveduje resnico o ljudeh in nas bogati? Zakaj najslabši italijanski spektakli polnijo dvorane? Zakaj je za veliko število gledalcev film Prodajalka vijolic naj... film?

Po kakšnih merilih bo programski svet svetoval odkup filmov? Bo gledal na komercialnost ali na umetniško raven? Upamo, da bo zares svetoval tako, da bodo prišli v Novo mesto filmi, ki jih je vredno videti, in da bo pri izboru, upošteval ime režiserja, kritike v časopisih oziroma gradivo o filmu, ki je dosegljivo, in šele potem igralce itd. Ne pozabimo, da je pri nas 70 odst. obiskovalcev starih manj kot 24 let! Ne kvarimo jim torej estetskega čuta, še preden si ga v šoli pridobijo.

Peter Breščak

ZAVRNJENE OBTOŽBE NA BIZELJSKEM

Trije dolgi sestanki so bili potrebni, da so se razočarali odnosi med komunisti v osnovni organizaciji ZK v kolektivu kmetijske zadruge na Bizeljskem: partijski sestanek 18. avgusta, ki je trajal skoraj polnih 7 ur, dobrih 6 ur trajajoči sestanek oz. 2. redna seja članov združnega sveta KZ Bizeljsko 25. avgusta in še sestanek 48 članov sindikalne podružnice kolektiva KZ Bizeljsko, ki je bil preteklo soboto zvečer od 18.45 do 22.45. Na vseh treh sestankih člani osnovne organizacije, člani združnega sveta in delavci združnega kolektiva niso sprejeli dolge vrste obtožb, ki jih je proti vodstvu domače zadruge in njenemu direktorju Ferdu Sepetavcu zbral sekretar

osnovne organizacije ZK v zdruzi Zvonko Lupšina. Izkazalo se je, da je bila večina podatkov v obtoževanju organov samoupravljanja in direktorja zadruge zlonamernih, precej med njimi pa je bilo tudi neresničnih. Medtem ko bi bilo potrebno, da bi nepravilnosti v sistemu nagrajevanja v zdruzi že davno uredili na normalen način, je sekretar osnovne organizacije ZK v zdruzi skoraj 6 mesecev zbiral podatke o negativnih primerih v KZ in jih v obliki obtožnice predložil osnovni organizaciji, pri čemer se je posluževal pomoči nečlanov KZ. Zaradi takih odnosov, neiskrenosti in sumničevanja so se začele na Bizeljskem razširjati škodljive govornice o »veliki

škodi v zdruzi«, o zamenjavi vodilnih ljudi v združnem vodstvu, o »rezanju glava in pod.

Na vseh treh sestankih so člani Zveze komunistov, člani združnega sveta in delavci KZ Bizeljsko obsodili ravnanje sekretarja osnovne organizacije ZK v zdruzi in zavrnili vse neutemeljene obtožbe in neresnične podatke o stanju ter razmerah v zdruzi. V soboto zvečer so tudi zahtevali, da vodstvo zadruge ugotovi, kdo namerno razbija kolektiv, proti krivicem pa je treba uvesti tudi redni postopek. — Več bomo o poteku omenjenih sestankov poročali prihodnji teden.

Tg.

Zadovoljiva ocena polletnega gospodarjenja

Za odbornike občinske skupščine v Brežicah so se 30. avgusta končale poletne počitnice. Tega dne so se spet zbrali na skupni seji obeh zborov in na seji zborov delovnih skupnosti.

Skupaj so obravnavali gibanje gospodarstva v prvem polletju. Kratek pregled poslovanja v delovnih organizacijah je pripravil oddelek za gospodarstvo ObS. Ukrepi gospodarske reforme vse to obdobje odkrivajo slabosti v podjetjih, zlasti v industriji in obrti. Delovni kolektivi se ponekod prepočasno lotevajo preučevanja za boljše izkoriščenost proizvodnih zmogljivi-

vosti, za uvajanje izmenskega dela, za razvijanje kooperacijskih odnosov in strokovnejšo zasedbo delovnih mest.

Po razpravi o gospodarjenju so obravnavali poročila komisije za prošnje in pritožbe. Odborniki so nato glasovali za spremembo poslovni-

in sprejel odlok o razpisu nadomestnih volitev v občinski skupščini. Zaradi odhoda dosedanjih odbornikov iz občine bodo volili nove odbornike v Breganskem selu, v splošni bolnišnici v Brežicah in v garniziji Cerklje.

Srečanje pevcev v Brežicah

V nedeljo, 4. septembra, se bodo ob 15. uri zbrali pevci iz Brežic, Krške vasi, Skopje, Dobove, Kapel in Artič v gasilskem domu na Brezini v Brežicah. Za srečanje in nastope pevcev, ki jih organizira pevski oddelek DPD Bratje Milavci iz Brežic, je tako med pevci kot med ljubitelji amaterskih pevskih zborov in lepimi pesmi veliko zanimanja.

Posvet prosvetnih delavcev

V soboto, 3. septembra, bo v Brežicah zborovanje prosvetnih delavcev domače občine. Obravnavali bodo osnutek zakona o financiranju izobraževanja in vzgoje, razpravo pa bo vodil Slavko Bohaneč, predsednik komisije za kulturo in izobraževanje pri republikanskem sindikalnem svetu. Obeta se živahna razprava, saj bodo govorili o sila pomembnih vprašanjih.

Kdo je kriv?

Franc Zajc, kmet iz Stare vasi, Andrej Sepetavec iz Drenovca in Franc Osojnik iz Bojsnega so letos spomladi kupili pri KZ Brežice škropivo »Cinopa za škropljenje trte proti peronospori. Vиноgradi so zdaj uničeni. Kdo je kriv? Prav gotovo tisti, ki je dovolil prodajo škodljivega preparata! D. V.

Zborovanje prosvetnih delavcev

Pretekli torek so se sešli člani sindikata družbenih dejavnosti na seji, kjer so govorili o novem zakonu financiranja šolstva. Sklenili so, da morajo vsi šolski kolektivi do 1. septembra proučiti osnutek zakona. Na zborovanju prosvetnih delavcev, ki bo ta teden, bodo govorili o konkretni uporabi zakona v praksi. Na zbor bodo povabili Slavka Bohaneča, predsednika komisije za kulturo in izobraževanje pri republikanskem sindikalnem svetu, poslanca republikanskega kulturno-prosvetnega zbora Staneta Skalerja ter Borisa Zihlerja, poslanca kulturno-prosvetnega zbora v zvezi skupščini.

SAVA bo gradila vrstne hiše v Krškem

V GP SAVA v Krškem menijo, da je potrebno poleg individualne gradnje nuditi potrošnikom tudi cenejša stanovanja. Rešitev vidijo v blokovski gradnji. Zato nameravajo v bližnji prihodnosti zgraditi še en 20-stanovanjski stolpič. Razen tega imajo v načrtu gradnjo enonadstropnih vrstnih hiš. Te naj bi ustrezale potrošnikom, ki hočejo imeti lastno hišo in ugodno stanovanje kakor v bloku. Praksa je pokazala, da se z blokovsko in vrstno gradnjo stroški komunalnih potreb (vodovod, elektrika) zmanjšajo za polovico. Ker so prav komunalne gradnje pri posameznikih najdražje, upajo, da bodo lahko postavili ceno, ki bo potrošniku dokazala, da se mu ne splača graditi v lastni

režiji. V načrtu imajo gradnjo dveh vrst hišic. Ena bo imela 82, druga pa 105 m² površine, obe z garažo in balkonom. Cena naj bi bila okoli 6,7 do 8,6 milijona S din. Da bodo videli, kako bo trg reagiral na gradnjo te vrste, bodo najprej zgradili po tri hiše vsake vrste.

Dražje pohištvo gre bolj v promet

V prodajalni tovarne NOVA OPREMA iz Slovenj Gradca so letos v prvem polletju ustvarili 36,6 milijona S din prometa, kar je milijon in pol več, kot je bilo planirano. V prodajalni so nam povedali, da ljudje raje kupujejo dražje pohištvo, ker pravijo, da bo dalje rabilo. Največ prodajo spalnic, kombiniranih dnevnih sob, kavčev, foteljev in drugega tapetiranega pohištva. Razen v krški občini prodajajo pohištvo tudi v Celje, Novo mesto in Brežice.

V SAVI nameravajo izdelovati tudi betonske odlitke za elektro gospodarstvo. V ta namen sodelujejo z združenjem podjetij za razdeljevanje električne energije v Hrvatski. Na zadnjem sestanku združenja so bili mnenja, naj bi čimprej začeli proizvodnjo podstavkov in betonskih stebrov. Podjetje si prizadeva povečati proizvodnjo gradbenega materiala in s tem znižati cene svojim proizvajalcem.

Trenutno gradi SAVA bloke za prosvetne delavce v Kostanjevici, na Senovem, v Artičah in Pišecah pa so ga že dogradili. Gradijo tudi osnovno šolo v Brestanici, ki bo v kratkem končana. Začeli so graditi tudi moderen trgovski lokal, ki bo imel preko 400 m² poslovnih prostorov. V lokalu bo trgovina z elektrotehničnim materialom in prodajalna čevljev. Razen tega bodo začeli v kratkem graditi transformatorsko postajo za Elektro Krško in garaže za SAP v Brežicah.

Do leta 1970 na Sremiču: 44 hektarov novih vinogradov

Obnova vinogradov na Sremiču je v glavnem zaključena. Letos bo prvič rodila vinska trta na 6 in pol hektarih, drugo leto na 7, do leta 1970 pa še na nadaljnjih 30 hektarih. Po grobih ocenitvah bo pridelek na obnovljenih 3-letnih vinogradih znašal do 20 hektolitrov na hektar, na starejših vinogradih pa ob ugodnem vremenu 70-80 hektolitrov.

Agrokombinat Krško ima še 10 ha površin, ki niso primerne za nič drugega, kot za gojenje vinske trte. Toda zaradi pomanjkanja sredstev ne morejo začeti obnove. Ista težava je tudi pri kmetih. Na področju Agrokombinata imajo kmetje okoli 100 hektarov vinogradov, starih preko 70 let. Pridelek v teh

vinogradih je majhen, proizvodni stroški pa veliki. Potrebno bi bilo razmisliti, kako obnoviti oziroma kako pomagati kmetom, da bodo obnovili vinograde. Ker Agrokombinat nima lastnih sredstev, bi moral dobiti nekaj milijonov posojila letno, da bi se obnova pospešila. Rešitev pa bi bila tudi ta, da bi kmetje vlagali svoja sredstva na hranilno-kreditni odsek.

Za jesensko in spomladansko saditveno sezono bo imel Agrokombinat na razpolago okoli 70.000 prvovrstnih sadik kraljevine, modre frankinje, laškega rizlinga, žametne črnine in šentlovrenke. Če pa ne bo finančnih sredstev, potem je proizvodnja sadik odveč.

Ob hišah le zelene ograje

Lastniki parcel v stanovanjskih soseskah Krško, Brestanica in Senovo lahko odslej zasajajo samo živo mejo — Graditelji stanovanjskih hiš naj ne bi več sekali drevja, ki ne ovira dela na gradbiščih

Pravilnik o izvajanju zadanih načrtov v stanovanjskih soseskah Krško, Brestanica in Senovo ne dovoljuje več, da bi parcele enodružinskih in drugih stanovanjskih hiš omejevali z žičnatimi, betonskimi ali lesenimi ograjami. Lastniki hiš lahko odslej zasajajo le živo mejo, ki je za oko veliko prijetnejša in prav nič ne kvira okolice.

njo posekajo le tista drevesa, ki zares ovirajo delo na gradbišču. S tem bo preprečeno brezobzirno uničevanje zelenja na zadanih površinah, kjer je poletj senca tako dobrodošla. Pa ne samo to, okolica stolpica ali stanovanjskega bloka je veliko privlačnejša, če že od vsega začetka raste v bližini kako drevo.

Drobne s Senovega

Enostanovanjske, dvostanovanjske hiše in vrstne hišice morajo biti visokoprtilične in največ enonadstropne. V teh zgradbah morajo lastniki predvideti prostor za garaže, za shrambo kuriva in druge potrebe, ker kasneje ne bodo dobili dovoljenja za morebitno prizidavanje. Kritina na strehah mora biti v rdeči barvi, slemenata streh pa obrnjena v smer, ki jo določa zazidalni načrt.

Pravilnik vsebuje med drugim tudi opozorilo vsem graditeljem, naj med grad-

DRUSTVO UPOKOJENCEV bo v začetku oktobra razvil prapor. Sredstva za nakup prapora so nabrali v zadnjih letih, zdaj pa jih zbirajo še za spominske trakove in žebričke. Zaprsoji so tudi sindikat rudarjev, da bo praporu botroval. V zadnjem času so upokojenci organizirali več izletov: ogledali so si Kumrovec, Bizeljsko in Catež, nameravajo pa še na Pohorje in v Maribor.

IZOBRAZEVALNI CENTER rudnika je dobil centralno kurjavo, vezano na obrat. Zdaj bo tudi pozimi pouk lahko nemoteno potekal.

GLAVNO KRIZIŠČE v centru Senovega je le dobilo dva skromna kapišta, tako da tujci ne bodo več vozili po cesti proti Brestanju in do obrata rudnika v Ravne, kot se je dogajalo doslej. Zaradi pravokotnega ovinka bi bilo na to križišče nujno namestiti tudi cestno ogledalo.

CESTNA RAZSVETLJAVNA je vedno slabša, saj je že večina žarnic pregorelih. Krajevna skupnost se še vedno dogovarja s rudnikom za popravilo. Bodo čakali do hujše nesreče?

SOLA ZA VSAKOGAR

Delavska univerza v Brežicah vabi slušatelje z javnim razpisom — Šola jim bo dala splošno razgledanost in mnogo uporabnega znanja

Ko brežiška univerza skupaj z občinskim komitejem ZK pripravlja politično šolo v sezoni 1966/67, prilagaja njen izobraževalni načrt potrebam slehernega delovnega človeka v samoupravnem sistemu in njegovi vlogi v družbeno političnem življenju.

Možnost za vpis ima vsak, kdor čuti željo po večji družbeni aktivnosti in zanimanju za to vrsto izobraževanja. Šola bo neposredno povezana z življenjem in bo črpal gradivo za razprave iz vsakdanjih protislovij, s katerimi se ubada naš občan in proizvajalec, ko upravlja in ustvarja boljše pogoje za nadaljnji gospodarski in družbeni razvoj. Vsebinsko težišče šole je sedanjost in slušatelji naj bi v njej prejeli mnogo uporabnega znanja.

Vrata politične šole so letos odprta vsem državljanom in delavska univerza v Brežicah vabi kandidate z javnim razpisom. Prijave sprejema do 20. septembra. Šolanje je brezplačno.

Predavanja in razprave bodo dvakrat tedensko v popoldanskih urah. Urnik bo prilagojen tako, da bodo šola lahko obiskovali tudi slušatelji iz okoliških krajev.

Pričetek šole bo sredi oktobra. Program obsega 74 ur predavanj, razprav in razgovorov. Če si želite razširiti splošno obzorje in družbeno razgledanost, potem ne oklevajte in se takoj vpišite!

Šolanje vam bo veliko koristilo pri vsakdanjem uveljavljanju in razumevanju socialističnega razvoja. Sprejeti bodo le kandidati, ki so že dopolnili 17 let.

NOVO V BREŽICAH

OSNOVNA SOLA »Bratov Ribarjev« priredi v nedeljo sprejem za učenje prvih razredov. Šolanje jim bodo pripravili kratek program, da bo vstop v šolo za malečke prijeten in slovesen dogodek obnemem. Na sprejemu so recitacije, glasba in predvajanje diafilma. K prireditvi so vabljivi tudi starši. Vabilu se bodo najbrž z veseljem odzvali in pospremlili otroke na prvo srečanje s šolo. Dostoj takih sprejemov ni bilo, zato je zamisel vredna pohvale. V prve razrede je letos vpisanih 105 učencev.

sentov za angleški in nemški jezik. Za slušatelje, ki že obvladajo osnove, bo delavska univerza prirejela tudi nadaljevalne tečaje.

ZADNJO NEDELJO v avgustu so v Cateških Toplicah spet začeli veliki obisk v kopalšču in restavraciji. Na parkirnem prostoru se je nabralo ogromno avtomobilov, večinoma z zagrebško registracijo. Tako za parkiranje sprejema turistično društvo. Ker je precej visoka, se pritožujejo nad tem marsikateri domači in tuji gosti.

TRGOVINI S SADJEM in zelenjavo imajo napredaj dovolj papirke za vlaganje po 1,60 Ndin kilogram. Po enaki ceni prodajajo tudi papirko baburo. Paradižnika majo na zalogi dve vrsti: boljši velja 2,20 Ndin, nekoliko slabši pa po 1,60 Ndin. Velik kup lubenic se le počasi manjša, čeprav jih prodajajo po 1 Ndin za kilogram. Povpraševanje po njih je zaradi hladnega vremena manjše. In zdaj še nekaj cen: jabolka 1,50 Ndin, bruske 1,20, kumare 0,80, gromzje 2,60, breskve 2,50, krompir 0,80, zelje 0,80, endivija 1,60 in stročji fižol 1,60 Ndin za kilogram.

BREŽIŠKE VESTI

Anica Gašperinova, upravnic restavracije POD GORJANCI v Kostanjevici, zajema v mrežo lepo rejene postrvi iz domačega akvarija. Gostje si lahko ribe izberejo po želji. Restavracija slovi po izvrstnih ribah daleč naokoli. V akvariju je trenutno okoli 600 lepih postrvi. Od maja letos je restavracija POD GORJANCI priključena HOTELU SREMIČ v Krškem. (Foto: J. Tepepy)

VESTI IZ KRŠKE OBČINE

Letos je bilo v Prelesju 180 nočnin

Turisti so s hrano, z nastanitvijo in prirodnimi lepota zadovoljni, žele pa še boljšo cesto in več razvedrila — Penzion velja 25 N din

V necelih dveh mesecih, odkar obratuje gostišče Ivana Kapša v Prelesju oziroma »Hotel Prelesje«, kot ga nekateri nazivajo, so v njem zabeležili 180 nočnin, od tega večinoma inozemskih. Gostišče je preurejeno iz prostorov gasilskega doma in ima 7 ležišč, 3 pa so že v bližnji hišici. Prenosišče in hrana stane na dan 25 N din. Cena je primerna.

Z ozirom na slabo vreme

Voda ni okužena!

Ze nekaj tednov krožijo po Kočevju govorice, vsaj tako smo zvedeli v upravi Vodne skupnosti Kočevje — Ribnica, da je voda iz vodovoda okužena in da lahko vsak, ki jo pije neprekuhanu, dobi trakujo. Pri Vodni skupnosti pa so nam zagotovili, da govorice ne drže. Vodo dajo vsakih 10 dni v kemično in bakteriološko analizo ugotovite pa kažejo, da je voda povsem zdrava.

DROBNE IZ KOČEVJA

■ ČIM SO PODRLI STARO KLAVNICO, je SGP Zidar pričelo popravljati gradbišče za samopostrežno trgovino podjetja TRGOPROMET. Delajo tudi po deset ur na dan, čeprav jih slabo vreme zelo ovira pri zemeljskih delih. — Samopostrežna trgovina bo v paviljonu s precejšnje površino. Oprema bo najmodernejša. Po pogodbi bi morala biti trgovina končana do 15. decembra letos. Upamo, da se bo vreme ustalilo in da bodo dela lahko normalno tekla.

■ POPRAVILA NA MOSTU dobro napredujejo. Na eni strani so že popravili in preplekali vse železne dele, položili pa so tudi nov lesen pločnik.

■ KO SO ODKUPNE CENE GOBAM in zdravilnim zeliščem poskočile, sta se tudi število in vrsta nabiralcev povečala. Gobe so razmeroma hitro minile in zdaj pričakujejo jesenskih, izkušeni gobarji pravijo, da bodo pokukale na dan, kakor hitro bo spet posijalo sonce. — Mnogi nabirajo tudi zdravilna zelišča in

KOČEVJSKE NOVICE

Gasilski dom na Bregu sicer še ni gotov, a so v njem že uredili trgovske lokale in orodjarno. Dom je delo marljivih gasilcev iz dveh vasic — Brega in Sentjurja, ki štejeta skupaj le 50 hiš. Gasilski dom so začeli graditi pred štirimi leti.

Loka je oživila

V nedeljo, 14. avgusta, so v Loka začeli obratovati hmelj. Marljivim obralcom se nudi lep zaslužek, saj lahko na dan oberejo 15 do 20 škafov »zelenega zlata«, za kar dobe okrog 3000 Sdin. Hmelj pridno obirajo tudi Cigani. Obrat KZ Loka je v gospodarskem posloju pripravil za obralce prenočišče, na prostem pa je urejena jedilnica. Tov. Sinkovec skrbi, da bo hmelj dovolj hitro obran. Zato so se tudi dogovorili z upravo VPD v Radečah, od koder se vsak dan pripelje 45 fantov, ki po 5 ur obirajo hmelj. Na hmeljiščih je 200 pridnih obralcev.

Uprava KZ oziroma kmetijskega kombinata iz Sevnice je uredila tudi novo skladišče hmelja. Triladnostno stavbo je postavilo gradbeno podjetje iz Velenja.

v letošnji sezoni in na to, da je bilo gostišče komaj odprto, je 180 nočnin kar lepa številka. Nedvomno je k uspehu pripomogla tudi propaganda (prospekt).

Tovariš Kapš pravi, da so že prve izkušnje s turisti pokazale, da za zadovoljitev turistov ni dovolj lepa okolica, ribolov in kopanje, ampak bodo morali poskrbeti tudi za razvedrilo gostov v dneh, ko je slabo vreme. Predvsem bi moralo gostišče imeti nekaj družbenih iger: šah, dominó, karte, biljard, mišni nogomet in podobno. Če se turisti v kraju dolgočasijo, ga namreč hitro zapuste, razen tega pa napravijo lahko slabo reklamo.

Tuji in domači gostje so bili v Prelesju zadovoljni s hrano, namestitvijo in okolico.

Prelesje se turistično dovolj razvija, saj imajo tudi zasebniki na razpolago 7 ležišč. Razen tega je tu že ena vikend hišica, ena pa je v gradnji.

Seveda je za razvoj turizma potrebno, da se vsi prebivalci zavedajo, kaj jim lah-

imajo s tem lep vir postranskega zaslužka. Težave imajo s suseanjem nabranih rastlin. Za nabiranje bi bilo treba organizirati enodnevni tečaj o vseh zdravilnih rastlinah, ki rastejo pri nas.

■ V MESIU JE TRENTNO PREČEJ IZKOPOV, od koder bi lahko navozili zemljo za zasutje preostalega bajeja med domom telesne kulture in bloki na Podgorski ulici, kjer je leglo nesnage in mrčesa. Tja bi potem lahko preselili košarkarsko in otroško igrišče. To bi morali urediti že čez zimo, da se bodo spomlad tam spet oddajali zemlje vrtničarjem.

■ KONONO SO ODSIRANILI lepake cikusa s hišnih vrat, pročelij in drevce. Zadnji čas je, da bi v Kočevju vedeli, kje je prostor za plakatiranje, potem bi kritelje lahko tudi kaznovali. Za urejeno plakatiranje naj bi skrbel mestni čuvaj.

■ VERJETNO NEKATERE MOPEDISTKE še ne vedo, da zavod za socialno zavarovanje v bodoče ne bo več plačeval zdraviljenja v Dobrni in drugih zdraviliščih za revmatične. Vozijo se z mopedi dokaj skromno oblačene in izpostavljene prepihu. Komaj verjame, da je nekaterim iz nečimrnosti tako malo mar za zdravje. Se da, ko bodo morale same plačevati za zdravljenje tako lahkomiselno nabranega revmatizma, bodo postale najbrž pametnejše.

ko da turizem in kaj mora turistu nuditi. Do turističnih krajev oziroma področij pa so potrebne tudi dobre ceste.

KGP Kočevje presega izvozni plan

KGP Kočevje je v svojem letnem planu predvidevalo znatno povečanje izvoza v primerjavi s preteklim letom. Kljub povečanju izvoznih nalog je kolektiv v prvih sedmih mesecih letos v vseh panogah presejal plan. Upajo, da bodo kljub zastoji pri prodaji živine na tujem trgu izvozne naloge izpolnili in verjetno tudi presejali.

Nova stanovanja za upokoјence

Komisija za razdeljevanje sredstev za pospeševanje stanovanjske gradnje in pridobivanje novih stanovanj pri ObO Društva upokoјencev v Kočevju je že večkrat razpravljala o razdelitvi 4-odst. prispevka izplačanih pokojnin in invalidnin. Sredstev je okrog 170.000 Ndin. Del sredstev nameravajo porabiti za nakup novega stanovanja, v katerega bi preselili stranke iz zgradbe na Reški cesti, ki naj bi jo društvo prevzelo v upravljanje. Preostali del bodo namenili za posojila posameznikom za popravilo stanovanj in hiš.

MELAMIN presejal polletni plan

Letošnji izvozni plan delovnega kolektiva Melamin, kemične tovarne iz Kočevja, predvideva, da bo vrednost proizvodnje v primerjavi s preteklim letom za 41,6 odst. večja in naj bi znašala 36.169.300 Ndin. Proizvodne naloge prvega polletja so presejali za več kot 7 odst., po vrednosti za nekaj nad 20.000.000 Ndin. Nekoliko zaostajajo pri vnovčeni realizaciji, ker trgovske delovne organizacije in kupci nimajo dovolj obratnih sredstev. Za izvoznim planom zaostajajo predvsem zato, ker nimajo dovolj surovin, ki jih morajo upoštevati.

Mar res ne bo popravila pred nesrečo?

4. avgusta smo v našem listu priobčili sliko lesenega mostu v Prigorici, ki je povzročil že mnogo prometnih nesreč. Kot nam piše bralec Slavko Felician iz Ribnice, so trami nad podporniki že tako slabi, da se pod vsakim večjim pritiskom koljejo. Ker leži most na glavni cesti Ljubljana—Kočevje—Fara, vozijo čez eno vsako uro avtobusi, da ne govorimo o težkih kamionih s prikolicami.

Nas bralec je telefoniral pristojnim organom v Ribnici, kjer so mu takole povedali: »Dokler na mostu ne bo prišlo do večje nesreče, ga ne bodo popravili!«

Komentar ni potreben!

Končno bo cesta dograjena

Cesta proti opekarni je v izgradnji že od zadnje zime — Sporazum je dosežen — Popraviti je treba tudi počeno vodovodno cev

Cesta v Ribnici, ki pelje proti opekarni, je v izgradnji že od pretekle zime. Gradi jo »Gradbenika«, investitor pa je Komunala.

Občani, ki uporabljajo to cesto, vprašujejo, zakaj ni že dogotovljena, saj bi bila lahko že zdavnaj.

Po prvem dogovoru bi morala biti cesta urejena za 25.000 N din. Zaradi slabega vremena in težavnih zemelj-

O statutu in dohodkih stanovanjskega podjetja

Delavski svet stanovanjsko-komunalnega podjetja v Ribnici, ki je začelo poslovati 1. januarja letos, je pred kratkim obravnaval predlog za statut in pravilnike za delitev dohodka podjetja. Sklenil je, naj podjetje za svoje potrebe kupi stanovanja in predlagal Jožeta Ilica za sodnika porotnika pri višjem gospodarskem sodišču in stalnem razsodišču republiške gospodarske zbornice.

RIBNIŠKA KRONIKA

■ ZARADI OBILICE DEZJA je bilo na poljih, predvsem pa na krompirju, mnogo škode. V nižinskih predelih je zaradi vlage krompir že začel gniti in zato računajo na povprečen pridelek. Za zorenje korusa bo treba veliko sonca, da pridelek ne bo razočaral.

■ DELAVCI IN USLUZBENCI podjetja INLES v Ribnici imajo zdaj toplo malico v preurejeni stavbi obrata družbene prehrane v Ribnici. Prostor so privlačili, pa tudi hrana je dobra. Delavci prispevajo le del plačila, različno pa plača podjetje. V menzi se

KONFERENCO ORGANOV UPRAVLJANJA JE TREBA SKLICATI ČIMPREJ

Vrnimo ljudem zaupanje!

IV. plenum ZKJ je imel širok odmev tudi med delovnimi ljudmi v ribniški občini, ki so se globlje zamislili nad delavskim samoupravljanjem. Šibko je zlasti upravljanje v ekonomskih enotah, Marsikje je odločilno, kar sklenejo na upravi podjetja, delavski svet da le svoje soglasje, ker mu navadno drugega ne ostane.

Eden od vzrokov za nezanimanje članov upravljanja je pogosto ta, da je na sejah vse preveč učenih besed in fraz, ki jih preprost upravljalec ne razume, zato molči in ob glasovanju dvigne ro-

ko. Zgovoren primer je študija o uvedbi 42-urnega delavnika v večjem podjetju v Ribnici, ki jo razumejo le njeni avtorji.

Po uveljavitvi reforme je bilo veliko govora o zmanjšanju osebja v pisarnah, toda rezultati so dokaj skromni. Tudi vrednotenje dela se še vedno meri z dvema različnima meriloma: za delavce po nižjem, za uslužbence pa po višjem, pri čemer so delavci oškodovani. Na sestankih so o tem dostikrat razpravljali, a ostalo je le pri besedah. Marsikateri delavec se je zaprl vase, otopel, češ saj ne more biti drugače. Brionski plenum je pokazal na slabosti samoupravljanja, hkrati pa nakazal tudi pot za odpravo nepravilnosti. Ljudje so spet dobili vero v samoupravljanje, in čas je, da v slehernem podjetju pregledajo, kaj je slabega v njihovem upravljanju, in poiščejo načine, kako spraviti stvari na pravo pot. Konferenco organov delavskega samoupravljanja iz vse občine bi bilo treba sklicati čimprej, pobudniki pa bi morali biti sindikalne organizacije in komunisti.

K. O.

Kam naj se obrnejo upokoјenci zaradi posojila?

V sestavku »Posojilo za borce — kmete in upokoјencev smo v zadnji številki poročali o sredstvih, ki bodo v ribniški občini na razpolago za obnovo stanovanj. Sredstva za borce — kmete razpolaga občinski odbor Zveze borcev, Društvo upokoјencev pa bo dal denar Stanovanjski sklad pri republiškem zavodu za socialno zavarovanje. Komisija za reševanje stanovanjskih vprašanj pri Društvo upokoјencev v Ribnici vodi Fran Fajdiga, in ne Vladimir Prezelj, kot smo zadnjič pomotoma zapisali. Upokoјencem bo dajal pojasnila in nasvete vsako soboto od 9. do 11. ure dopoldne v društveni pisarni (v stari občini) tajnik Mirko Arko.

REŠETO

Deževje ovira obiranje

Kakor je bilo lepo vreme na začetku obiranja hmelja polno obetov, tako se je hitro sprevrglo v deževje, ki onemogoča vsako delo v hmeljiščih. V sevniški zadrugi so od konca prejšnjega tedna obrali blizu polovico vsega hmelja. Največ so k temu pripomogli solarji, med katerimi pa so bili kmeki otroci veliko bolj pridni kot mestni. Ker dež že toliko časa nagaja, so sklenili poklicati na pomoč 200 mladincev predvojske vzgoje, ki naj bi bili začeli obrati prejšnjo soboto. Škoda, da je vreme že toliko ponagajalo, kajti deževje bo poslabšalo kakovost pridelka.

Sevniške vesti

21. AVGUSTA JE OBCINSKA GASILSKA ZVEZA priredila letni pionirjev-gasilcev na Kum. Do Trbovelj so se peljali z avtobusom, naprej pa so šli peš. Na vrhu so se razgledali po Dolenskih in Zasavju, nato pa so si ogledali televizijski stolp in naprave. Zal je bilo na izletu malo pionirjev, ker so drugi zaposleni pri obiranju hmelja.

V PAPIRNICI IN ODELKU ZA SOLSKE POTREBSCE trgovskega podjetja v Sevnici je zadnje dni zelo živahno. Otroci in starši kupujejo solske potrebščine za novo šolsko leto. Trgovina je dobro založena, nimajo le računic za 3. razr. osemletke. Tako pomanjkljivosti se ponavljajo vsako leto, otroci pa bodo brez učbenikov težko sledili pouku.

S SEJE OBCINSKE SKUPSCINE 25. AVGUSTA

Proračuna letos ni treba spreminjati

Na četrtkovi seji je tekla beseda največ o polletnih rezultatih gospodarskih organizacij ter o stanju šolstva in proračuna — Več časa je bilo posvečenega tudi poročilom s področja kulturnega udejstvovanja občanov

Podatki o polletnih rezultatih gospodarjenja podjetij sevniške občine so dokaj ugodni. Ker je to čas po reformi, je tembolj razveseljivo, da večina podjetij teži k stabilizaciji. Ob občutnem povečanju zaslužkov delavcev (40 odst.) so podjetja ustvarila za dobro četrtino večje sklade kot v istem obdobju lani.

Manj razveseljivo pa je, da se je letos za tretjino povečal dolg poslovnih partnerjev, 1,2 milijarde S din ali 14 odst. vrednosti proizvodnje znašajo terjatve, kar hronim normalno poslovanje ter večja pritisk za dodatnimi krediti za obratna sredstva. Skupščina je priporočila gospodarskim organizacijam, naj okrepijo izterjavo dolgovi; v bodoče naj se bolj pozanimajo, če so kupci sposobni plačevati.

Podatki o občinskem proračunu v prvem polletju kažejo, da kljub delnemu zmanjšanju dohodkov in iz-

datkov ni potrebno dodatno spreminjanje proračuna. Od 4,2 milijona S din nepredvidenega dohodka so na skupščini namenili 3 milijone za otroško varstvo, 1 milijon za

Gornji Leskovec: z avtobusom v šolo na Blanco

V sevniški občini imajo vsi otroci možnost obiskovati višje razrede osnovne šole. Ze doslej sta iz oddaljenih krajev vozila dva šolska avtobusa, v bodoče pa bodo trije. Drugič pa je na območju Gor. Leskovec v krški občini. V imenu teh prebivalcev je zaprosil predstavnik Medobčinskega zavoda za prosvetno pedagoško službo sevniško občinsko skupščino, naj bi organizirala prevoz otrok iz področja Gor. Leskovec na Blanco, kjer je v šoli še prostor. O tem bo razpravljala sevniški svet za šolstvo na prvi prihodnji seji. Prav tako bo proučil prošnjo prebivalcev Loke pri Zidanem mostu, da bi pripeljal šolski avtobus v sam kraj in ne samo do Brega, saj se s tem ne bi veliko zamudil.

ureditev Klavniške ulice in 200.000 S din za krajevne skupnosti. Predsednik skupščine Jože Knez je zahteval disciplino pri zbiranju denarja za odplačevanje anuitet v šolstvu, saj razen Mizarjske zadruge, ki odplačuje lastne anuitete, ter METALNE v Krmelju, ki zbira denar za stalna obratna sredstva, podjetja nimajo tovrstnih lastnih obvez.

Da se odborniki zavedajo, kako pomembno je šolstvo za napredek občine, je pokazala obširna razprava o poročilu pedagoškega svetovaleca Jožeta Petančiča o lanskem šolskem letu. Na vprašanje, zakaj tako malo učencev konča obvezno šolanje v 8. razredu, je posebej poudaril nemoč šole pri vzgoji in učenju otrok, ki jim starši in okolje ne nudijo dobre domače vzgoje, saj je šola le eden izmed činiteljev, ki oblikujejo mladega človeka.

M. L.

SEVNIŠKI VESTNIK

Za Tita še enkrat v partizane!

Pogumno in odkrito kot povsod — Razprave o zaščiti samoupravljanja — Več nedelavnih članov izključenih iz ZK

Med belokranjskim prebivalstvom so sklepi četrtega plenuma močno odjeknili. Javno mnenje se je precej odločilo podpreti politiko CK ZKJ. Med nekdanjimi borci in aktivisti je bilo prve dni slišati tudi tole: »Če bo treba, bomo šli za Tita in CK še enkrat v partizane!« S tem so najodločneje povedali, da bodo pomagali izboljšati vse, kar ovira samoupravljanje na poti do polne uveljavitve.

Sestanke osnovnih organizacij ZK so v črnomaljski občini sklicali, takoj ko so bili objavljeni sklepi IV. plenuma. Komunisti v delovnih organizacijah so sklenili zatreti sleherno samovoljo in druge nepravilnosti, ob katerih proizvajalci niso mogli uveljavljati svojih samoupravnih pravic.

Na razpravah so govorili pogumno in odkrito. Praktičen zgled so dobili v načinu, kako je nepravilnosti obravnaval IV. plenum. Spodbujeni ob sklepih tega plenuma, so klicali krivce tudi na odgovor. Sledile so kazni. Komuniste, ki so premalo poznali svoje naloge in jih niti četrty plenum ni spodbudil k delu, so izključili ali jih drugače kaznovali. V nobenem primeru niso šli v skrajnost, temveč so tako postopali samo tedaj, kadar je bilo dokazano, da so bili krivci posamezniki. Sicer so se odločili spopasti se z birokratskimi in drugimi metodami kršitve samoupravnih odnosov.

Redki so bili, ki so sklepe IV. plenuma razumeli drugače kot večina ljudi, bili pa so. Tako je med uslužbenci v podjetju BELT sprva via-

dalo prepričanje, da bo poslej vsakdo lahko delal, kar se mu bo zljubilo, in da bo pod okriljem sklepov laže uveljavil lastne koristi. Drugače pa je bilo med proizvajalci v istem podjetju, saj so vedeli, da bodo sklepi plenuma pomagali samoupravljanju, ne pa posamezniku.

V glavnem sklepi četrtega plenuma v črnomaljski občini niso prinesli kakšnega čistega svežega vetra. Le-ta je vel vsa leta do zdaj in odplnil nekaj »svežjih rib«, ki niso »plavale« tako, kot je zahteval tok napredku. Tudi na občinskem komiteju ZKS v Črnomlju menijo, da jim četrty plenum v zvezi s tem ni naložil kakšnih večjih nalog. »Pri nas smo sproti čistili, kjer je bilo potrebno«, zatrjujejo tudi v drugih občinskih političnih vodstvih.

Zagotoviti bo treba dodatna sredstva

Pouk bo letos v črnomaljski občini stekel brez večjih težav. Učnih moči imajo toliko kot lani, seveda pa še vedno primanjkuje predavateljev z ustrežno kvalifikacijo.

Zaradi premajhnega števila učencev bodo letos v 3. in 4. razred črnomaljske osnovne šole vozili otroke iz šol v Tribučah, Dobličah in s Talčjega vrha. Nova osnovna šola v Črnomlju bo po predvidenih končana do februarja prihodnjega leta tako da bo v drugem polletju pu-

uk v njej že lahko stekel. Gimnazija je uredila laboratorije in druge pomožne prostore in ni več težav z verifikacijo. Večji problem pa je poklicna šola, ki jo je treba predvsem organizacijsko utrditi, ker taka, kot je, nima možnosti za obstoj. Stavbo bo treba adaptirati, urediti, opremiti delavnice, v katerih imajo tehnični pouk tudi gimnazijci, in rešiti vprašanje učnih kadrov. Kandidatov za vpis v šolo je zelo veliko, mnogo zanimanja pa kažejo tudi de-

lovne organizacije v vsaj občini, ki so pripravljene prispevati del sredstev. Za učitelje v Črnomlju, v Dragatušu in na Vinici nimajo dovolj stanovanj, denarja za gradnjo pa za zdaj še ni. V občinskem proračunu bo treba zagotoviti dodatna sredstva za šolstvo, ker planirana ne bodo zadostovala.

Zasebniki so iznajdljivejši

V Črnomlju je več zasebnih in družbenih gostinskih obratov, a se je pokazalo, da znajo prvi bolj pritegniti mladino in goste. Pri Skubicu se vsako soboto in nedeljo tare ljudi, ker imajo dobro plesno glasbo, prav tako pri Bariču vedno nastopi harmonikaš, če je le večja družba v lokalu, medtem ko v hotelu lahko zaigrajo »Tišino« na gramofonski plošči.

Proti koncu 1965 so manj pili

Podatki o lanskem prometu v gostinstvu na področju občine Črnomelj kažejo, da predvideno število nočnih ni bilo doseženo. Namesto 40 odstotnega porasta nočnih je prišlo prenečat celo 10 odst. manj gostov kot v preteklem letu. Tudi prodaja alkoholnih pijač ni bila taka kakor so pričakovali. Medtem ko je v prvem polletju 1965 potrošnja pijača stalno naraščala, je bila v drugem polletju občutno manjša: kar za 42 odstotkov v primerjavi z istim obdobjem v letu 1964. Zakaj? Verjetno zato, ker so začeli ljudje po reformi varčevati.

Proizvodnja 1970!

V Črnomaljski občini obravnavajo na tribunah občanov, ki so se pričele 28. avgusta in bodo končane 5. septembra, srednjeročni program gospodarskega razvoja. Do leta 1970 naj bi industrija povečala proizvodnjo za 10,5 do 11 odstotkov, kmetijstvo za 15, gozdarstvo za 8 in druge dejavnosti za 13 odstotkov. Posamezna podjetja pa predvidevajo takšen porast proizvodnje: rudnik v Kanjarici 150.000 ton premoga letno, BELT 10.000 ton odličkov in ZORA 9.500 kub. metrov predelanelega lesa. Zasebno kmetijsko pridelovanje bi se po tem osnutku povečalo za okoli 5 odstotkov. Srednjeročni program bo občinska skupščina obravnavala na seji med 10. in 15. septembrom.

Začetek pouka v novi šoli

Metličani so na osnovno šolo čakali celih trinajst let. Stari prostori so bili že zdavnaj premajhni, primanjkovalo je učilnic, ni bilo kabinetov in varstvenih oddelkov. Pouk je bil zadnja leta v dveh stavbah, kar ga je močno zaviralo, pouk telesne vzgoje pa so imeli v precej oddaljenem domu Partizana. Čeprav je število učencev vsako leto raslo, so na novo šolo računali šele čez dve ali tri leta. Lani pa je republiška skupščina sprožila večjo akcijo s podeljevanjem kreditov in na vrsto je prišla tudi Metlika.

Nova šola bo imela 18 učilnic (zdaj je dokončno urejenih 12), posebne kabinete za pouk fizike, kemije, likovne, tehnične in glasbene vzgoje, Nova šola pa ne bo imela telovadnice, ker je zmanjkalo sredstev (800.000

novih din), čeprav so bili načrti in lokacija že pripravljene. Vendar pa zdaj s poukom telesne vzgoje ne bodo imeli težav, ker je dom Partizana oddaljen le 100 metrov. Občinska skupščina ga namerava dati šoli, ki pa bo morala omogočiti redno delo metliškim športnikom. V novi šoli bodo uredili tudi varstvo učencev za čas, ko ni pouka, ter kuhinjo z jedilnico in pionirsko sobo s knjižnico.

Pred gradnjo so obiskali okrog 40 novih šol po vsej Sloveniji iz izbrali med njimi najprimernejšo. Gradnjo je prevzel novomeški Pionir, ki bo šolo dokončal v roku in brez običajnih večjih podražitev. Sredstva so prispevala tudi metliška podjetja, predvsem Beti, Novoteks in Komet, s samopriskevkom pa so občani zbrali v dveh

letih okrog 150.000 Ndin. Šola z vso opremo bo veljala 4 milijone novih dinarjev. 700.000 Ndin bi morali dobiti iz medobčinskega sklada za šolstvo po pogodbi za leta 1961—1970, vendar občini Trebnje in Sevnica, ki sta že postavili novi šoli, v sklad nočeta več prispevati. Metliška občina je tako letos za šolstvo dobila namesto 540 tisoč le 170 tisoč novih dinarjev.

Otvoritev nove osnovne šole bo 18. septembra, vendar se bo pouk v njej začel že prej, ker bodo dela končana najpozneje 12. dni.

Vsi učenci bodo prišli v šolo že 5. septembra, da bodo urejali okolico in notranjost stavbe, 12. ali 13. septembra pa se bo začel pouk. Teden dni bodo nadomestili med zimskimi počitnicami.

Komet bo povečal proizvodnjo

Metliški tovarni konfekcije postajajo prostori vse bolj tesni. 250 delavcev mora delati v treh stavbah, ki so precej oddaljene druga od druge, na različnih mestih pa imajo tudi skladišča, eno celo v Gradcu. Delavski svet se je zato odločil za gradnjo novih prostorov, ki pa bi zahtevala veliko denarja, tako da bi kolektiv ostal skoraj brez obratnih sredstev.

Začasna rešitev bi bila adaptacija prostorov v stari osnovni šoli, ki jo bodo še pred školskim letom izpraznili, vanjo pa bi namestili del proizvodnje in skladišča. Kolektiv je že zaprosil pristojne organe občinske skupščine v Metliki za stare šolske prostore in zanju ponudil 500.000 Ndin, ki bi jih plačal v petih letih. V skupščini menijo, da je Komet zdaj najresnejši kandidat za nove prostore, čeprav se zanje potegujejo tudi drugi.

Za kratek pregled srednjeročnega plana Kometa pokaže, da bo kolektiv do leta 1970 predvsem skrbel za razširitev proizvodnje. Po mnenju direktorja kolektiva Maneka Fuksa obseg investicijskih vlaganj ne bo presegel finančnih možnosti, čeprav bodo investicije učinkovitejše in večje kot doslej. Po rezultatih razvoja v letih 1963 do 1965 in prvem pol-

letju 1966 so v kolektivu prepričani, da je načrt dober in izvedljiv. S povečano proizvodnjo v naslednjih letih upajo do leta 1970 ustvariti milijardo starih dinarjev za sklade zavoda. Sredstva bodo Kometu potrebna predvsem za povečanje obratnih in osnovnih sredstev ter za izboljšanje delavskega standarda.

Pri izdelavi srednjeročnega načrta je kolektiv upošteval sedanje možnosti, hkrati pa so tudi mislili na dodelitev ali odkup stare šole. Taka rešitev pa bi bila za Komet le začasna, medtem ko bi v naslednjem planskem obdobju začeli graditi nove prostore.

V tovarni predvidevajo, da se bodo osebni dohodki zaposlenih v prihodnjih letih precej dvignili. V letih od 1965 do 1970 naj bi se povečali za 62 odstotkov, pri tem pa so še vedno znatne notranje rezerve. Tovarna bo vsako leto sprejela po 40 novih, predvsem mladih delavcev, ki jim bo kolektiv nudil možnost priučitve. Težave so le v tem, da večina tistih, ki prosijo za sprejem v redno delovno razmerje, nima končane osemletke. Redno pa Komet štipendira dijake na nižji in višji konfekcijski šoli v Zagrebu ter na drugih srednjih in visokih šolah, tako da s kadri v bodoče ne bodo imeli težav.

Najpogostnejši prekrški zoper javni red in mir

Občinski sodnik za prekrške v Metliki je lani obravnaval 315 zadev ter izrekel 191 denarnih in 9 zapornih kazni, 64 postopkov pa je bilo ustavljenih. Kaznovanih je bilo 13 mladoletnikov, od tega 8 zaradi kršitve javnega reda in miru, 5 pa zaradi cestno prometnih prekrškov.

Med vsemi kaznovanimi je bilo 98 razgrajčev in pretepečev, 76 cestno prometnih prekrškov in 28 prestopkov zoper druge predpise.

Iz podatkov sodnika za prekrške je razvidno, da imajo še vedno največ opravka s pretepi in surovim vedenjem, kar pride posebno do izraza ob veselicah in žeganjih. Tedaj se zberejo Cigani iz dru-

gih občin ter opiti poravnajo medsebojne spore. Končajo se navadno tako, da jih nekaj obleži z lažjimi telesnimi poškodbami.

Med 76 pravnomočno izrečenimi kaznimi zoper kršitelje prometnih predpisov so bili tudi 4, katerim so zaradi vožnje v vinjenem stanju odrekli vozniško dovoljenje. Večina tovrstnih prestopkov pa je bila kaznovanih, ker so vozili brez vozniškega dovoljenja.

Razni prekrški, posebno še omenjeni, se v metliški občini letos tako množijo, da bo, kot zdaj kaže, ob koncu leta zabeleženih enkrat več prekrškov kot v letu 1965.

V METLIKI NA PRAGU JESEN

PREUREDITVENA DELA v Makarjevi hiši napredujejo kljub neugodnemu vremenu, ki je te dni zajelo tudi Metliko. Računajo, da bodo zidarska dela opravili do

sredine septembra, druga dela pa v septembru in v oktobru, tako da bi novo MERCATORJEVO poslovalnico oziroma blagovnico odprli že v oktobru.

OBNOVITVENA DELA V KLVAVNICI GREDO PROTI KONCU in računajo, da jo bodo spet lahko odprli čez nekaj dni. Dela bodo stala 320.000 Ndin.

V NOVOEM NASELJU dograjuje črnomaljsko podjetje BEGRAD 20-stanovanjski stolpič. Stanovanja so že vnaprej prodali. V jeseni bo BEGRAD gradil v Metliki še en tak stolpič. Kdo bo kupil v njem stanovanja, pa še ni znano.

Priloge na plan Gospodarstveniki metliške občine pripravljajo osnutek srednjeročnega gospodarskega plana do leta 1970. Te dni usklajujejo podatke, ki so jih dobili od delovnih organizacij. Računajo, da bo občinska skupščina srednjeročni plan lahko obravnavala v prvih jesenskih mesecih.

GOSTISCE NA VESELICI je med vsemi metliškimi lokali najbolj priljubljen. Gostje se ga radi spominjajo še dolgo zatem, ko so ga obiskali. Zakaj — pravi med drugim neki Beograjec v pismu: »Čista soba, ugodna postelja, komfort, poleg tega mir in tišina ter okolica, da bi mogli Belo krajino imenovati tudi Zeleno krajino! Vsakomur bom priporočil, naj vsaj nekaj dni letnega dopusta preživi na Veselici!«

2,5 kilometra cevi za gradaški vodovod že v zemlji

Delo za napeljavo vodovoda v Gradcu vidno napreduje. Do zdaj so med Črnomljem in selom, koder gre prva etapa za gradaški vodovod, položili v zemljo že okoli 2,5 km cevi. Predvidevajo, da bo ta etapa (predvideni izdatki: 600.000 Ndin) končana v novembru letos.

Predzadnje nedelje je bilo na Smuku nadvse veselo. Lovci so pripravili precej jedilnic in pijače, vendar pa je obojega zmanjkalo že okoli poldne, tako da se je marsikdo vračal lačen in žejen v dolino. 21. avgusta je Franc Sladič iz Kota pri Semiču kot prvi prišel s kamionom na Smuk. Sofer meni, da bi bilo treba pot še malo posuti in bolj skrbeti za njo, pa bi se upali na Smuk tudi manj pogumni soferji. (foto: Franc Derganc)

ČRNOMALJSKI DROBIR

- MLADINSKO SOBO so dobili črnomaljski šahisti. Ker tudi mladinskih plesov ni, se mladi zdaj nimajo kam dati.
- PEKARJA večkrat prodaja star kruh. Občani se pritožujejo, da se to dogaja zlasti po tržnih dneh, ko spečejo preveč kruha, pa ga ne morejo prodati.
- NA AVTOBUSNI POSTAJI bi bilo treba urediti čakalnico, ker morajo ob slabem vremenu ljudje čakati kar pod napučenim bližnje restavracije. Potniki pogrešajo tudi tablo z avtobusnim voznim redom.
- RUDNISKI TOVORNJAKI vozijo — zlasti kadar so prazni — z vso hitrostjo po črnomaljskih ulicah in nič čudnega ne bo, če se bo zgodila nesreča!
- BELOKRANJCI v zadnjih časih zelo veliko hodijo na tuje, ta-

- ko da imajo fotografi polne roke dela s slikami za potne liste.
- RIBISKA DRUŽINA je pripravila razstavo fotografij ribiških terenov ob Kolpi. Prvi uspehi so že tu: za ribolov v Beli krajini so se močno začeli zanimati nemški ribiči.
- KULTURNO ŽIVLJENJE je skoraj zamrlo. Nekaj asvežine prinesejo le dvoboji na cestah, kot je bil pretekli teden pred restavracijo pri avtobusni postaji. Razgrajčaja sta si dobre pol ure hladila prevročo kri, potem pa je le prišla milica.
- SLASČICAR ASANI SERVET močno ljubi glasbo in navija gramofon pozno v noč, tako da se ljudje pritožujejo, ker ne morejo spati. Kaj pa odlok o javnem redu in miru?
- STRANISKA pri restavraciji Grad so vse prej kot čista in higienska. Čeprav je blizu avtobusna postaja in jih uporablja veliko ljudi, ki niso gosti restavracije, bi morali bolj skrbeti zanjo.
- DELAVSKA MENZA bi bila v Črnomlju vedno bolj potrebna, saj je v mestu zaposlenih še veliko delavcev, restavracije in gostilne pa so za marsikateri žep predrage.

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

METLIŠKI TEDNIK

PISMA UREDNIŠTVU

Piše družina iz mačkove cerkve

je pripravil do selitve v mačkovo cerkev.
SLAVKA ZALOKAR,
Mačkovec

Zakaj osemenjevalca ni v Gabrje?

Kljub temu da bi osemenjevalca lahko prispel z avtomobilom iz Brusnic v Gabrje v pičlih 10 minutah, morajo kmetovalci Gabrja, Jugorja, Pangerč grma in Hrušice voditi krave v Brusnice, oddaljene več kot uro hoda! V teh vaseh je prijavljenih 162 krav in lastniki prispevajo letno 502.200 S din v sklad umetnega osemnjevanja. Kot pravijo prebivalci, je v Gabrju prostor za osemenjevanje, do vasi pa vodi dobra pot. Tožijo tudi, da je osemenjevanje manj uspešno, ker morajo krave na tako dolgo pot. Radi bi, da bi prišel osemenjevalec v Gabrje, ker bi jim s tem prihranil mnogo truda in časa.

POLDE MIKLIC

Izvršni odbor SZDL o zborih volivcev

Jutri, 2. septembra, se bo v Novem mestu sestala izvršni odbor Obo SZDL. Predvidoma bo obravnavala probleme ribolovnega turizma na Krki, priprave na bližnje konference KO SZDL, priprave na zbere volivcev, na katerih bodo razpravljali o osnutku urbanističnega programa Novega mesta in bližnjih naselij, ter spregovoril o pripravah na zbere volivcev, na katerih se bodo odločali za samoprisepek v Novem mestu.

Pripravljajni odbor za občinski praznik

Izvršni odbor občinskega odbora SZDL je na zadnji seji imenoval pripravljajni odbor za pripravo programa praznikov ob letošnjem občinskem prazniku 29. oktobra. Predsednik odbora je Dušan Zupanec, tajnik Franc Smolčič, člani odbora pa: Jože Suhadolnik, Janko Jarc, Bogo Komelj, Franc Skof, Uroš Dular, Robert Romih, Severin Sali, Tone Gošnik, Adolf Suštar, Jože Zamljen, Franc Stirn, Neven Cukan in Lojze Kastelic. Odbor se bo prvič sestel v petek, 2. septembra, ob 9. uri v prostoru občinskega odbora SZDL.

Zanimiva razstava o revoluciji spet med šolarji

Dolenjski muzej v Novem mestu je pripravil razstavo o 25-letnici upora proti okupatorju. Na 11 panojih je razstavljenih 61 fotografij, 40 dokumentov in 9 zemljevidov, ki pojasnjujejo dogodke iz leta 1941 vse od podpisa trojnega pakta do demonstracij v raznih jugoslovanskih mestih, napada na Jugoslavijo in izseljevanja naših ljudi ob Savi. Prikazan je tudi partizanski napad na nemško postojanko na Bučki.

Razstava je od 4. maja do 17. junija letos obšla že več šol: Sentjerne, Smarjeto, Škocjan, Mokronog, Sentrupert, Mirno in Metliko. Od 1. septembra do 30. novembra si jo bodo lahko ogledali še učenci naslednjih šol: Trebnje, Veliki Gaber, Sentlovenec, Catež, Dobrnič, Zužemberk, Dol. Toplice, Vavta vas, Smihel, Stopiče, Brusnice, Otočec in Novo mesto. V vsakem kraju bo odprta 7 dni, ogledajo pa si jo lahko tudi drugi občani.

Osnutek urbanističnega programa na zborih volivcev

Od 3. do 9. septembra bodo v Novem mestu in bližnjih naseljih zbori volivcev, na katerih bodo obravnavali osnutek urbanističnega programa mesta z okoliškimi vasi: Smihel, Bršljin in Stražo. Na osnutek urbanističnega programa, ki je razstavljen v javnosti že tri mesece, je precej pripomb občanov in delovnih organizacij. Vse je prejete predloge za spremembo in tudi tiste, ki jih bodo na zborih volivcev povedali občani, bodo pri sprejetju programa še posebej obravnavali.

3. septembra bo ob 20. uri zbor volivcev v Straži za območje vasi: Gor. Straža, Vavta vas, Hruševce, Zalogo, Loke, Češča vas, Groblje.

3. septembra bo ob 20. uri zbor volivcev v Smihelu za volivce iz Smihela, Smihelske ceste, Regerče vasi, Gotne vasi in Jedinščice.

5. septembra ob 20. uri se bodo sestali volivci v Bršljinu, udeležili pa se ga bodo tudi občani iz Kettejevega drevoreda, Kurirske poti, Ljubljanske ceste od št. 8 dalje, Kolodvorske ulice, Slakove ulice, Ceste brigad, Cegelnice ter Male in Velike Bučne vasi.

5. septembra bo ob 20. uri zbor volivcev tudi v Novem mestu v prostori gimnazije; za Prisojno pot, Cankarjevo cesto, Mestne njive, Koštalovo ulico, Kettejev drevored od št. 31, Ljubljansko ulico od št. 1 do 8, Cesto herojev, Ločno in Mačkovec.

6. septembra bo ob 20. uri zbor volivcev v Novem mestu v sindikalnem domu za prebivalce starega dela mesta med Krko ter Ljubljansko ulico in Cesto herojev.

6. septembra bo ob 20. uri zbor volivcev v dvorani družbenih organizacij v Kandiji za Trdinovo ulico, Skaličeve ulice, Adamičeve ceste, Valentičeve, Kotarjevo ulico, Paderšičeve ceste, Kristanovo ulico, Nad mlino, Resljevo in Partizansko cesto ter za Brod in Irčo vas.

7. septembra ob 20. uri bo zbor volivcev v Novem mestu v dvorani družbenih organizacij za naselje Majde Sile, Kandijsko, Zagrebško, Karlovsko, Gubčovo in Ragovsko ulico, za cesto V Ragov log, Zabjo vas in Ragovo.

Zbori volivcev bodo zelo pomembni in zanimivi za vse občane, zato pričakuje veliko udeležbo in temeljito razpravo.

Garage namesto kruha?

Novomeška trgovina se ne odreka lokaciji na Mestnih njivah - Kdo bo odgovoren, če zdaj z garažami posejemo skoraj ves prostor pred stanovanjskimi bloki? - Je individualno udobje važnejše od družbenih koristi?

Naselje - spaček na Mestnih njivah, na katerem so se naši vrli urbanisti in arhitekti želi postavljati hiše in hišice, je slišalo že marsikakšno pikro na njihov račun. Med drugim so tudi rekli: gradili bomo koncentrirano, prihranili bomo na komunalnih izdatkih, odpovemo se praktičnim gradnjam, pa čeprav bo v četrtem nadstropju večkrat iz pip prihajalo grgranje namesto vode! Okrog blokov je tako ostalo veliko prostora: za zelenice, za igrišča, za družbeni center, za otroški vrtec, za trgovino in ne vem za kaj še vse! To bo skratka raj na zemlji, so rekli. Tudi nekaj garaž je bilo predvidenih.

Ker bi bilo to res prenestavno in prelepo, so se urbanisti zbal, da bi ljudje prehitrili pozabili na njihove zasluges, in so v korist 2000 prebivalcev naselja odločili: družbenega centra ne potrebujejo (saj organizacije že tako spijo), ambulanto naj imajo v mestu (četrturtni sprehod po svežem zraku ne more škoditi ne zdravemu ne bolnemu človeku), otroški vrtec stanovanecem kar v pritličju enega izmed blokov, trgovino pa naj imajo kje v dolini, da si bodo spoštite gospodinjice utrdile mišice na rokah in nogah, ko bodo

torile kruh in mleko in mesto in špecerijo na svojo žalostno goro... Zadovoljno so si pomeli roke: to bo vendar najbolj urejeno naselje v Novem mestu!

Šem in tja se je sicer kdo izmed navadnih smrtnikov upal podvomiti o tej surejenosti, vendar so hitro našli izhod. Na predlog, da bi bilo vsaj trgovino morda le bolje postaviti zgoraj, so rekli: »Saj se ne mudi. Počakajmo, da bomo dobili investitorja, pa se bomo potem pogovarjali naprej!«

Medtem pa so kar potihoma sklicali (samo) lastnike avtomobilov in jih vprašali: »Bi morda želeli imeti garaže za svoje avtomobile? Postaviti bi se dale zelo blizu blokov...«

Lastniki so bili navdušeni nad idejo, malo manj nad cenno za posamezno garažo. Niso niti pomislili, da s tako zavidavo onemogočajo edino še primerno lokacijo za postavitev preskrbovalnega centra, niso niti vprašali, če je pristojni organ občinske skupščine odobril zidanje garaž po tem načrtu, niso niti vedeli, da projektant Danilo Lapalme, dipl. inž. arh., predvideva na kraju, kjer naj bi stale garaže, preskrbovalni center za naselje Mestne njive...

Vse je šlo po stari praksi: s preskrbovalnim centrom počakajmo, dokler ne bo denarja, na njegovo mesto postavimo garaže, potem pa se posujmo s pepelom po glavi: veste, kri- vi so bili predpisi, predvsem tisti republiški in zvezni, preko katerih nisimo mogli! Garaž pa seveda ne moremo podreti, čeprav bi bilo bolj pametno...

Spet ne bo NIHČE kriv, čeprav točno vemo, kdo so člani sveta za urbanizem in kdo je njihov predsednik. Z gradnjo garaž so tokrat pripeljali svojega trmatega trojanjskega konja skozi zadnja vrata v naše naselje.

Sključujejo se na nekakšen zaudalni načrt, ki je bil sprejet kar tako po domače. Pozabili pa so na načela o ureditvi naselij, ki jih je sprejela občinska skupščina. S prebivalci so se pogovorili samo tako, »načelno in strokovno«, kot je pri novomeškem urbanističnem ribarjenju v kalnem že utrjena navada.

Je bilo res potrebno stiskati s prostorom in graditi stropnadstropne bloke zato, da bodo zdaj po zelenicah pred bloki lahko raztresli 80 in še več garaž? Je individualno udobje res bolj važno kot družbeno korist? So bencinski hlapi bolj prebavljivi kot kruh in mleko?

Garaže so potrebne. Vendar ne najdražje in ne take, ki zavzamejo največ prostora! Drugod grade na primer troetažne za skoraj polovico ceneje. Pri nas pa je denarja in prostora dovolj. Urbanisti si s tem ne belijo glav, kajti: vsi ce to narod pozlatiti...
M. MOŠKON

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJE

Preteklih 14 dni so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Karel Barbič in Slavko Dravinec, člana kolektiva IMV, Novo mesto; Ivan Kafol, član kolektiva Plonir, Novo mesto; Alojz Poljanec, Lado Potočar, Anton Bojanc in Anton Blažič, člani kolektiva Komunalno podjetje Novo mesto; Jože Ficko, Mirko Pršina, Jože Meglič, Jože Ančelj in Ludvik Hočvar, člani kolektiva postaje LM Novo mesto; Janez Mavšar, član kolektiva hotel Metropol, Novo mesto; Silvo Grm, član kolektiva Cestno podjetje Novo mesto; Matija Burger, študent iz Smihela; Marija Gal, članica kolektiva Labod, Novo mesto; Ivan Medič, Bogdan Adamič, člana kolektiva SDK Novo mesto; Ivan Hrustek, član kolektiva postaja LM Crmočje; Valentin Dobnikar, član kolektiva UNZ Novo mesto; Leopold Oklešen, upokojenec iz Novega mesta; Miodrag Ercegovič, oficir VP 1394, Novo mesto; Marija Trelinjak, Anica Blažič, Marija Staniša, Zdenka Tekstor, Alojz Stine, Franc Princ in Vera Kump, člani kolektiva Labod Novo mesto; dr. Smitjan Trobiš, član kolektiva Splošne bolnice Novo mesto; Marija Hočvar, gospodinja z Dolže.

Novomeška kronika

ATLETSKI STADION na Loku je skoraj povsem uničen: steza je mehka in razrita, jam za skoke skoraj ni več opaziti, ograja okoli igrišča je raztrgana, železni podporniki pa zlomljeni. Sredstev za popravilo ni, toda kmalj potem dovoljujejo cirкусom in varietejem postavljati objekte na športnem igrišču, saj je od njih več škoda kot koristi?

URA NA ROTOVZU še dalj časa ne kaže točno. Sprva je bila eno uro spredaj, potem zadaj, zdaj pa prehiteva za pet minut.

ZLEB NAD VHODOM v dom kulture bi moral popraviti, saj ni prav nič prijetno, če človek ob slabem vremenu dob mrzel tuš za vrat.

V MLADINSKI KNJIGI je zmanjkalo že več knjig za osnovne šole, za tretji razred ni niti ene več. Pod arkadami imajo okrog 7000 Ndin prometa na dan, pričakujejo pa, da se bo po prvem prometu povečal do 10 tisoč Ndin.

OGRAJA nasproti prodajalne obutve Peko se že močno nagiblje, za njo pa rastejo koprive in visoka trava. Prostor, ki je v središču mesta, bi bilo končno le treba urediti, saj lesene planke, preplepljene s pliakati, mestu ne morejo biti v čast.

V SOBOTO in torek so na živilski trg spet pripeljali dva polna kamiona lubenic. Cene so se znatno znižale: od 2 na 0,90 do 0,60 Ndin.

SLAČICARNA LENARDIČ je bila v začetku tedna zaprta, ker so preurejali notranost lokala.

SE VEDNO niso popravili klopi, ki jo je skoraj pred dvema mesecema podiral avtobus SAP Ljubljana, ko se je prevrnil v Krko. Nedotaknjena je ostala tudi pot, na kateri je obstal avtobus in pri tem velik del zemlje porinil v vodo.

CESTO NAD MLINI bi bilo treba temeljito popraviti. Da je ob slabem vremenu polna luž in blata, je toliko bolj nerazumljivo, ker je cesta kratka in delav-

cem komunalnega podjetja ne bi bilo treba veliko truda, da bi jo pospali in zravnali.

EKONOMSKA in medicinska srednja šola se bosta vselili v novo stavbo ob Ulici talcev 1. novembra. Redni pouk se bo začel še v starih prostorih. Slavnostna otvoritev nove šole bo ob občinskem prazniku 29. oktobra.

OB KONCU PRETEKLEGA tedna so se začeli na novomeških srednjih šolah popravni izpiti. Na medicinski šoli jih je od 16 kandidatov izpit opravilo pet, rezultati z drugih šol pa še niso znani.

CESTO V BRŠLINU bodo začeli graditi, brž ko bodo končala komunalna dela, ki jih opravljajo delavci novomeškega komunalnega podjetja. Ko bo popraviljen vodovod, bodo asfaltilni cesto do križišča pred skladiščem. Če bi hoteli položiti asfalt tudi do tovarn INIS in Iskre, bi morali obe delovni organizaciji sami prispevati sredstva, teh pa obe delovni organizaciji nimata.

V TRGOVINAH z gramofonskimi ploščami so najbolj iskane plošče ansambla Slak, ki jih predvsem v Mladinski knjigi kupujejo naši izseljenci. Veliko povpraševanje je po novih tujih ploščah, vendar jih ni moč dobiti.

NA ŽIVILSKEM TRGU je bilo v ponedeljek vsega dovolj, le jaje je bilo bolj malo, zato so bila spet dražja - po 0,80 Ndin komad. Melancane so prodajali po 2,50 Ndin kilogram, krompir po 0,90 Ndin, zelje po 0,60 Ndin, solato po 3,00 Ndin, papriko po 1,60 Ndin, paradiznike po 2,00 Ndin, kumare po 1,20 Ndin, jabolka po 2,00 Ndin, slive po 2,00 Ndin, breskve po 3,00 do 3,50 Ndin kilogram ter razno zelenjavo v šopkih. Tudi suhe robe in lončenih izdelkov je bilo dovolj.

GIBANJE PREBIVALSTVA. Rodile so: Ana Skrajnar z Mestnih njiv, blok 5 - Lilijano, Anica Pavlenč iz Koštalove 42 - Gabrijelo, Slavka Bratkovič iz Volčičeve ulice - dečka, Stelka Smitič s Trdinove 30 - Andrejko.

Kakšna bo prenovljena gimnazija?

(Nadaljevanje in konec)

PREDAVALNICA ZA AV SREDSTVA

Dve sobi bivšega stanovanja bosta spremenjeni v predavalnico, kjer bo projektor za kino, magnetofoni, diaplojektorji itd. Predvidena je sodobna zatemnitev. Ker je denarja malo, vse to letos še ne bo urejeno. V jeseni bo ta prostor še učilnica, ker je premalo razredov.

Poleg tega prostora je kabinet za zemljepisno-zgodovinska učila.

KNJIZNICA IN CITALNICA

Poleg sedanje knjižnice je manjši prostor, ki ga uporabljamo kot razred. Ta prostor bo preurejen v shrambo knjig. Opremljen bo z novimi zložljivimi kovinskimi policami. Sedanja knjižnica bo preurejena v čitalnico. Urejena bo električna razsvetljava, nabavljene lične mizice in stolci. Knjige bodo razvrščene na

polihcah po sistemu »prostege pristopa«, na novo bodo katalogizirane in popisane.

Letos je predvidena samo nabava polic in ureditev prehoda ter razsvetljave.

DELAVNICA ZA TEHNIČNI POUK

V pritličju je delavnica za tehnični pouk, ki pa je to le po svojem imenu. Res so v njej štiri delovne mize, vendar je to za ves razred premalo, poleg tega pa ni dovolj opremljena. Razen ročne orodja ni v njej nobene modernejšega stroja, npr. stružnice, vrtalnika ipd. Treba bo še marsikaj nabaviti, preden bo to res delavnica za tehnični pouk. Je pa en sam prostor sploh premalo. Potrebovali bi vsaj dva, vendar sedaj ni možnosti, da bi tak prostor dobili. Morali bi sezidati severni vogal stavbe ali pa zmanjšati število oddelkov na šoli, kar pa ni izvedljivo.

Iz predavalnice je vstop v shrambo učil, instrumentov in drugega pribora.

Fizikalna predavalnica - laboratorij je bila zasedena dopoldan in popoldan, ker je fiziki in fizikalnim vajam odmerjeno na gimnaziji ve-

FIZIKALNI LABORATORIJ

Edini laboratorij, ki je že dve leti v uporabi, je fizikalni laboratorij, ki je hkrati tudi fizikalna predavalnica, ker za dva ločena prostora ni bilo nobene možnosti.

Na delovnih mizah so vtičnice za tok napetosti 220 V, ki jih lahko vključi profesor s stikali na stikalni ploščici. Profesor ima tudi veliko eksperimentalno mizo, na kateri je priključek za trofazni tok, ki ga potrebujemo pri nekaterih poskusih. Voda je samo ob stenah, da je nevarnost zmanjšana. Fizikalna predavalnica ima tudi svojo lastno ozemljitev. Ob steni so vdlane konzolne mize za tehnične.

Iz predavalnice je vstop v shrambo učil, instrumentov in drugega pribora.

Fizikalna predavalnica - laboratorij je bila zasedena dopoldan in popoldan, ker je fiziki in fizikalnim vajam odmerjeno na gimnaziji ve-

liko ur. Zato bi bil potreben še en laboratorij. To zahteva tudi delitev dijakov na skupine, ker je z večjim številom težko delati vaje.

Ko bo izpraznjeno stanovanje učitelja za tehnični pouk, bo možno ta problem rešiti, dotlej pa bodo imeli dijaki po nekaj ur fizike na teden še vedno v svojih razredih.

Z zgraditvijo osnovnih laboratorijev bo dokončana šele prva faza. Treba bo namreč priskrbeti tudi pribor, s katerim bodo dijaki lahko merili, tehtali, mikroskopirali in eksperimentirali. To bodo še veliko večji izdatki, saj ni mala reč, pripraviti material za 30-40 učencev v razredu, zlasti, če bo razredov 16, vaje pa so pri treh predmetih: biologiji, fiziki in kemiji.

Potem bomo šele lahko rekli, da imamo vse pogoje za sodobni pouk.

To najbrž še ne bo tako kmalu, sploh pa ne, če ne bo vsak občan podpiral težen novomeške gimnazije pri njenem prizadevanju za zboljšanje pouka.
D. M.

**PRODAM PROSTORNO
STANOVANJSKO
POSLOPJE**

z večjimi poslovnimi prostori in stavbami, primernimi za kovinsko, lesno ali avtomehanično in podobno obrt. Odličan prostor na prometnem kraju v Sotražici na Dolenjskem.

Edinstvena prilžnost! Naslov v upravi Dolenjskega lista.

Razpisna komisija
Ekonomske srednje šole
v Novem mestu

razpisuje
delovno mesto
HIŠNIKA

ki bi opravljal tudi delo kurjača

POGOJI: poskusno delo 3 mesece; nastop službe: 15. 10. 1966. Osební dohodki po pravilniku o delitvi OD. Prošnje sprejema razpisna komisija ekonomske srednje šole Novo mesto do 30. septembra 1966.

**Prihodnje leto
na Trebelno**

Letošnja glavna prirediteljica ob obletnici ustanovitve Gubčeve brigade bo v Mariboru, kjer bo tamkajšnja garnizija prevzela iz rok nekdanjega komandanta brigade Janeza

Hribarja zastavo in s tem ime brigade. Na svečanost bo šla tudi delegacija iz občine Trebnje, kjer ima brigada domičil.

Prihodnje leto pa bodo nad vse svečano proslavili 25-letnico ustanovitve. Proslava bo

na Trebelnem. Tja bodo povabili vse žive borce Gubčeve brigade in jim v spomin poklonili knjigo 'Zgodovina brigade', za katero že dalj časa zbirajo gradivo. Priprave vodi stalni odbor brigade, ki mu predseduje tov. Stane Škerlj.

**KMETIJSKA ZADRUGA
ČRNOMELJ**

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. poslovodjo ali poslovodkinjo za mlečno restavracijo
2. kuharico

Za delovno mesto pod 1. zahtevamo poklic trgovskega pomočnika ali pomočnice s 5-letno prakso za samostojno vodstvo poslovalnice; pod 2.: priučena kuharica.

Prijave pošljite do 8. 9. 1966 na upravo Kmetijske zadruge Črnomelj.

**RAVNATELJSTVO OSNOVNE ŠOLE
V DOBOVI**

razpisuje delovno mesto

UČITELJA

na podružnični šoli v Kapelah

POGOJI: dovršena PA za razredni pouk ali učiteljske z diplomskim izpitom.

Plača po pravilniku šole. Nastop službe 1. 9. 1966.

**100.000
LJUDI**

nera vaš oglas v
DOLENJSKEM LISTU

OSNOVNA ŠOLA PODBOČJE

razpisuje mesto

UČITELJA

pogodbeno za 1 leto, izjemoma tudi brez opravljene diplome.

Stanovanje v šoli, poseben dodatek za težje mesto. Prijave pošljite do 10. septembra 1966.

**SOLA ZA ZDRAVSTVENE
DELAVCE v Novem mestu**

objavlja
prosto mesto

- SNAŽILKE

Pogoj: dva meseca poskusno delo. — Nastop službe: 1. novembra 1966.

— Rok prijave: 15 dni po objavi.

**OBVESTILO ŠOLE
ZA ZDRAVSTVENE
DELAVCE**

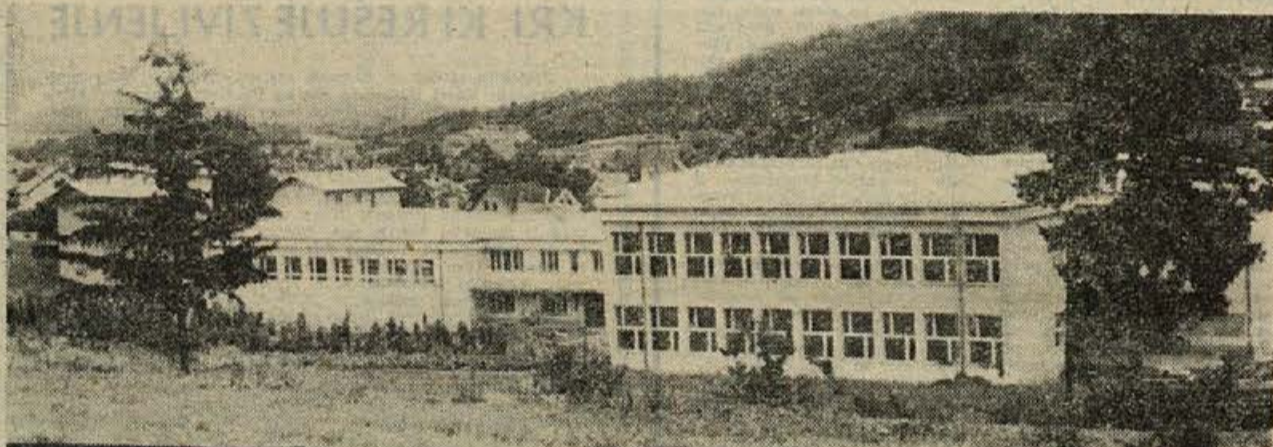
Pouk na šoli za zdravstvene delavce v Novem mestu se bo začel 5. septembra 1966 ob 8. uri v gimnazijskih prostorih.

RAVNATELJSTVO

Prežeti z načrti za nove delovne podvige vseh občanov in vseh naših delovnih organizacij, čestitamo za letošnji praznik občine TREBNJE vsem delovnim ljudem na našem področju!

**OBČINSKA SKUPŠČINA
TREBNJE**

OBČINSKI ODBOR SZDL – OBČINSKI KOMITE ZKS – OBČINSKO ZDRUŽENJE ZB NOV – OBČINSKI KOMITE ZMS – VODSTVA VSEH DRUŠTEV IN DRUGIH ORGANIZACIJ V OBČINI

**TOVARNA
ŠIVALNIH
STROJEV
MIRNA**

NA MIRNI

VOSCI VSEM OBČANOM IN DELOVNIM KOLEKTIVOM ZA PRAZNIK OBČINE TREBNJE TER PRIPOROČA VSEM GOSPODINJSTVOM SVOJE KVALITETNE ŠIVALNE STROJE!

Z ISKRENIMI ZELJAMI ZA NADALJNI NAPREDEK POZDRAVLJA IN ČESTITA

**Gradbeno
opekarsko
podjetje
MIRNA**

PRISRČNE ČESTITKE Z NAJLEPŠIMI ZELJAMI
POSILJA ZA OBČINSKI PRAZNIK

**MIZARSKA DELAVNICA
TREBNJE**

ZA PRAZNIK
DOMACE OBČINE
SE ČESTITKAM
DELOVNIH
KOLEKTIVOV
PRIDRUŽUJE TUDI

KOLEKTIV
MIZARSKEGA
PODJETJA

„HRAST“

ŠENTLOVRENC
p. VELIKA LOKA

EMI

tovarna nalivnih peres, kemičnih svinčnikov in embalaže MIRNA

ČESTITA ZA OBČINSKI PRAZNIK IN PRIPOROČA SVOJE KVALITETNE IZDELKE!

MERCATOR — poslovna enota

GRADIŠČE TREBNJE

čestita v imenu vseh svojih poslovalnic in nove blagovnice v Trebnjem za občinski praznik in se potrošnikom tudi v prihodnje priporoča!

ZA NAS PRAZNIK — 4. SEPTEMBER, POSILJAMO VSEM DELOVNIM LJUDEM IN DELOVNIM ORGANIZACIJAM NA PODROČJU OBČINE TREBNJE PRISRČNA VOSČILA!

**KOMUNALNO PODJETJE
TREBNJE**

Nepozabno srečanje delavcev PTT

Kakor že dvakrat doslej, tako je bilo tudi na nedeljskem III. srečanju delavcev PTT podjetja Novo mesto, ki so se tokrat zbrali na prijaznem Vinomeru nad Metliko. Za razliko od prejšnjih srečanj na Ruperč vrhu in v Kostanjevici so tokrat povabili medse tudi upokojene delavce in svoje, tako da se je zbralo na Vinomeru skoraj 500 ljudi.

V Metliki so položili pred spomenik padlih junakov Bele krajine lep venec, od tu pa se je takoj nato začel tudi

tekmovalni pohod pismonoš v hitri hoji. Na Vinomeru je Jože Kukec kmalu po 10. uri pozdravil zbrane člane kolektiva — zvedeli smo, da je novomeško podjetje za PTT promet edino v Sloveniji, ki prireja taka družabna srečanja — in goste, med katerimi so bili predsednik Obs Metlika Franc Vrviščar, glavni direktor Združenega podjetja za PTT promet Jože Gerbec, Humbert Gačnik, predsednik sindikata prometa in zvez za Slovenijo in drugi. Dragica Zome, direktorica novomeške

ga podjetja za PTT promet, je nato toplo pozdravila udeležence srečanja in jim opisala uspehe v modernizaciji PTT stroke na Dolenjskem v zadnjem letu (njene zanimive podatke bomo v kratkem posebej objavili).

Udeležence tovariškega srečanja je nato pozdravil tudi Jože Gerbec, ki je posebej poudaril vrednost medsebojnega spoznavanja. V zgoščenem pregledu je posredoval članom kolektiva velik napredek PTT služb v zadnjih 5 letih, nakar so sklenili, da bo prihodnje srečanje drugo leto na Sremiču nad Krškimi. Tudi predsednik metliške Obs Franc Vrviščar, ki je nato pozdravil člane podjetja, je omenil modernizacijo telefonije na Dolenjskem in velike koristi, ki jih imamo od sodobnih PTT služb tako v gospodarstvu, kot v turizmu in splošnem dviganju življenjske ravni. Tovariš Kramarič, nekdanji upravilec pošte Črnomelj, se je nato zahvalil v imenu vseh upokojenecev za zgedno skrb, ki jo kolektiv še vedno goji do nekdanjih aktivnih PTT delavcev. — Zatem so razdelili nagrade zmagovalcem tekmovanja in v prijetni družbi so se proti večeru uslužbenici PTT podjetja iz Dolenjske in Spod. Posavja zadovoljni razšli.

V nedeljo start nogometašev

V nedeljo, 4. septembra, se začne tekmovanje v ljubljanski nogometni ligi, v kateri bo tekmovalo 14 moštev, med njimi tudi novomeški nogometaši. V ligi so delujejo kvalitetna in tehnično dobra moštva, to pa je zagotovilo, da bomo v Novem mestu nasledle gledali dobre tekme. Novomeščani se niso ravno najbolje pripravili za jesensko tekmovanje, ker je bila večina igralcev na poletnih in so imeli le malo skupnih treningov. Redno vadbo je moglo tudi slabo vreme v avgustu. Kljub vsemu pa je trener Jože Turk optimist in računa na uvrstitve v sredini lestvice. V

moštvi je zdaj 16 igralcev, v svojo sredo pa so pritegnili tudi državnega reprezentanta v tekih Tineta Zaletelja, ki bo vodil kondicijske treninge. Težave imajo tudi s finančnimi sredstvi, saj imajo v blagajni le 1800 Ndin, manjka pa jim opreme. Nogometaši upajo, da jih bodo iz finančne stiske rešili gledalci in uprava društva.

Kako so se novomeški nogometaši pripravili na tekmovanje, bomo lahko ugotovili že v nedeljo ob 10. uri na nogometnem stadionu, ko se bodo v prvem kolu ljubljanske podzvezne lige pomerili z moštvom NK Rakek.

Zmaga in poraz — premalo

V zaostali tekmi spomladanskega dela republiške odbojarske lige so Novomeščani prejšnji teden v gosteh premagali ekipo Črešnjevca z najvišjim rezultatom. Črešnjevca z najvišjim rezultatom. Črešnjevca z najvišjim rezultatom. Črešnjevca z najvišjim rezultatom.

Ceprav so odbojkarji Novoteksa upali na zmago, se jim sreča tokrat ni nasmehnila. Ekipi sta bili enakovredni v prvem in drugem setu, potem pa so Novomeščani naglo popustili in omogočili domačim lahko zmago. Moštvi sta prikazala slabo igranje, ki je odno posledica kratkih priprav. Če bo odbojkarjem Novoteksa uspelo dobiti srečanja s Črešnjevcem, Kamnikom in Izolo, kot upajo, potem se vedno lahko ostanjejo v ligi. Prikazana igra in rezultati prvih srečanj pa ne kažejo na uspeh.

CRNUCE : NOVOTEKS 3:1

Novomeščanom bi bili v tem srečanju potrebni obe točki, da bi se vsaj malo rešili nevarnih vod na dnu lestvice. — CRNUCE: Meserko, Košir, Kumer, Škofic, Jakšič, Kovač, Čelak. — NOVOTEKS: Potrč, Kusie, Goleš, Koprivnik, Primo, Lapajne, Somrak.

Ljubljana	10	10	0	30:9	20
Branik	10	8	2	26:13	16
Jesenice	10	7	3	27:15	14
Kanal	10	7	3	25:16	14
Izola	15	5	5	21:18	10
Crnuce	10	5	5	21:22	10
Maribor	10	4	6	20:20	8
Kamnik	10	2	8	11:26	4
Novoteks	10	2	8	10:26	4
Črešnjevce	10	0	10	3:30	0

Kako zajeziti naraščanje kaznivih dejanj

Vzroki kaznivih dejanj so najpogosteje domače razprtije in skaljeni sosedski odnosi — V storilcu je treba razviti tiste lastnosti, ki so potrebne za življenje v družbi

Ena izmed osnovnih svobčin človeka, ki jo določa naša ustava, je, da sta človekovo življenje in svoboda nedotakljivi. Posebej so te svobode pravice in svobode ščine zavarovane v določilih kazenskega zakonika, ki vsebuje v enem izmed poglavij tudi kazniva dejanja zoper življenje in telo. Po tem zakonu je človekovo življenje in telo osnovna družbena dobrina in vrednota. Prav zaradi tega pomenijo tovrstna kazniva dejanja posebno družbeno nevarnost, ki je toliko večja, v kolikor večjem številu se pojavljajo.

dajanjem alkohola. Kontrola nad dajanjem alkohola vinjenim osebam je minimalna ali pa je sploh ni. Zanimivo je, da je večina storilcev v zrelih letih in ne kot bi kdo mislil v letih mladeniške vročevrnosti in razboritosti. To potrjuje tudi dejstvo, da je 79 odst. storilcev poročenih, od teh pa jih ima 91 odst. otroke. Velika večina storilcev je storila kaznivo dejanje zaradi nepredvidnosti in lahkomiselnosti ali v afektu. To so predvsem tisti, ki so se prvič pregrešili nad zakonom. Med storilci je zelo malo prebivalcev iz drugih republik, le 14 odst.

Na območju občinskega sodišča Črnomelj je bilo v letu 1965 obravnavanih 50 kaznivih dejanj zoper življenje in telo, to je 22,5 odst. vseh kaznivih dejanj, ki jih je sodišče obravnavalo v tem letu. Podatek kaže precej negativen odnos posameznikov do tako pomembne družbene vrednote, kot je človekovo življenje in telo. Pokaže pa tudi, da je nekaj narobe v osebnosti storilcev in v okolju v katerem živijo. Podatki kažejo, da so posledice večine kaznivih dejanj lahke telesne poškodbe. Med storilci prevladujejo ljudje z nizko izobrazbo ter z nižjo stopnjo razgledanosti, nizkim življenjskim in kulturnim standardom ter ljudje, za katere sta značilni nestrpnost in prenapetost. Te osebnostne lastnosti je še povečal alkohol, saj je bilo kar 36 odst. storilcev ob storitvi kaznivega dejanja pod vplivom alkohola.

Vzroki kaznivih dejanj zoper življenje in telo so najpogosteje domače razprtije — skaljeni medsebojni odnosi; konflikti med zakoncem zaradi ljubosumnosti, zaradi sporov s taščo oziroma s tantom o gospodarjenju ali izročitvi posestva; daljši rodbinski spori večinoma zaradi zemlje ali izživanja. Velikokrat so vzrok kaznivih dejanj tudi v skaljenih sosedskih odnosih, predvsem zaradi sporov o mejah. Če pogledamo navedene vzroke, lahko razumemo, zakaj je največ storilcev v starosti od 30 do 40 let.

Preprečevanje in zajezitev kaznivih dejanj te vrste opravlja sodišče v Črnomlju predvsem s kaznovalnimi politiki, ki jo prilagaja številu in teži posameznih kaznivih dejanj. Za kazniva dejanja, katerih posledice so bile lah-

ke telesne poškodbe, je sodišče izreklo v največ primerih denarne ali pogojne kazni, ker so pri storilcih obstajale olajševalne okoliščine, ki so kazale, da bo tudi omiljena kazen dosegla svoj namen. Da je tako, pokaže izredno nizek odstotek prekršanih pogojnih sodb. Ljudje na splošno pogojne kazni pravilno ocenjujejo.

Mladoletni storilci kaznivih dejanj zoper življenje in telo so bili samo trije: dva mladoletnika, proti katerima je bil postopek ustavljen, in ena mladoletnica, kateri je bil izrečen ukor.

Iz navedenega lahko sklepamo, da kazniva dejanja niso bila posledica morebitne »hudobne svobodne volje«, ampak največkrat posledica določenih okoliščin. Človeku, ki mu življenje ni dalo, da bi razvil svoje moralne sile, odgovornost, občutek dolžnosti in druge lastnosti, s katerimi bi se uveljavil v družbi, je treba pomagati. Družba mora posredovati tam, kjer posameznik ne more pomagati; s primernim postopkom mora razviti v njem tiste lastnosti, ki so potrebne za življenje v družbi. Nujno je treba videti v kaznivem dejanju družbeni problem, ki se lahko prepreči le z dejanskimi posegi v gospodarske, socialne in zdravstvene, moralne in druge razmere. S primernimi ukrepi je treba storilca prevzgojiti.

FRANČEK PUNGERČIČ

Učenci VI. b. razreda bizeljske šole so bili lanski šolski prvaki v malem nogometu. Na sliki jih vidite pri treningu (Posnetek fotokrožka šole)

Triglav (Kranj) : Trebnje 3:1

V prvem kolu jesenskega dela tekmovanja v drugi slovenski odbojarski ligi je kranjski Triglav — doslej še neporažen in vodilni na tabeli — premagal v nedeljo v Trebnjem ekipo TVD Partizan Trebnje z rezultatom 3:1 (15:3, 8:13, 15:8, 15:1). Domačini so jim bili enakovredni samo v drugem in delno v tretjem setu, medtem ko so v zadnjem popolnoma odvedali. Igralcem Trebnjega primanjkuje kondicije in uigranosti, saj so v poletnem premoru predloge prekinili z vadbo, popustila pa je tudi disciplina. Vse to se jim je hitro maščevalo; v precejšnji vročini so odpovedali drug za drugim in delali napake, ki jih pri njih nismo vajeni. Okrog 100 gledalcev z igre domačih ni bilo zadovoljno. Domači igralci bi jim bili hvaležni, če bi jih spodbujali

tudi takrat, kadar jim trda prede! To bi jim bilo dobrodošlo posebno takrat, kadar imajo pred seboj ekipo, ki je v vsem spomladanskem delu tekmovanja izgubila vsega 4 sete, od katerih so jim prav Trebanjci odvzeli dva.

V nedeljo bo Trebnje igralo v Kočevju.

LESTVICA					
(brez zadnjega kola):					
Triglav	9	9	0	27:4	18
Kočevje	9	7	2	12:8	16
Trebnje	9	7	2	24:14	16
Zirovnica	9	5	4	18:15	14
Senčur	9	5	4	18:18	14
Meblo (N. g.)	9	4	5	17:18	13
Jelšane	9	4	5	16:17	13
Kropa	9	2	7	12:21	11
Kamna gorica	9	2	7	8:22	11
Jarše	9	0	9	3:27	9

MLADINA »NOVOTEKSA« DOBILA V VARSTVO prapor IX. zleta bratstva in enotnosti

Ob sprejemu zletnega prapora v enomesečno varstvo je bila v nedeljo, 28. avgusta, v NOVOTEKSOVIH prostorih svečanost s kulturnim programom.

Kljub temu da je bila prireditelj po prosti soboti, se je v prostorih NOVOTEKSOVE menze nekaj po devet uri zbralo precej mladincev in mladink iz NOVOTEKSA, razen njih pa tudi nekaj mladincev in mladink iz drugih novomeških delovnih organizacij pri pripadnikih JLA, ki so hoteli prisostvovati svečanemu trenutku predaje prapora IX. zleta bratstva in enotnosti v enomesečno varstvo aktivu NOVOTEKSA.

Po svečanem nagovoru je predsednik aktivna ZMS Franci Pavlin

predal besedo Jožetu Udovcu, prvoborniku iz NOVOTEKSA, ki je zbranim pripovedoval o nastanku in vlogi partizanskih orožarskih delavnic v Sekulicah, pri Drganjih selih in v Starih Zagah. Vojaško-mladinski recitacijski zbor je po izvedbi odnoka iz daljšega recitativa o revoluciji predal prvoborniku Udovcu v zahvalo pet rdečih nageljnov.

Nato je nastopil slavnostni trenutek, ki so ga že vsi neestrno pričakovali. Napovedovalka je proslila Danila Kovačiča, naj izroči NOVOTEKSOVI mladini prapor IX. zleta bratstva in enotnosti. Kovačič je ob predaji prapora predsedniku aktivna ZMS Franciju Pavlinu povedal, da je zletni prapor prinesel z vrha Triglava, kamor so odšli predstavniki krajev iz sosednjih republik, ki sodelujejo v zletih, na prvi pohod v okviru IX. zleta, ki bo prihodnje leto v Banjaluki. V enomesečno varstvo so prapor NOVOTEKSOVI mladini izročili zato, ker so jo ocenili kot najbolj delavno med novomeškimi kolektivi.

Predsednik aktivna ZMS Franci Pavlin je zatem izročil nagrade desetim mladinkam in mladincem,

NK PIVAR (Laško) : NK SEVNICA 4:4

V povratnem prijateljskem srečanju so sevnški nogometaši dosegli neodločen izid v Laškem. — Domači so imeli ves čas pobudo v svojih rokah, vendar so imeli Sevnčanini mnogo sreče pred koncem tekme, ko so dosegli dva gola.

V petek PIONIR proti SLAVEN (ČSSR)

V petek, 2. septembra bo v Krškem gostovala kegljaška ekipa iz ČSSR, tokrat moštvo Sloven iz Sladkovičevega, ki je precej močnejša od Pozemskih zgradb. Ob 16. uri se bodo pomerili na dvostranskem kegljišču v 6x100 lučev. Pionirja bodo zastopali Barbič, Hren, Turk, Romih, Mrzlak, Zidanek in Krušič.

Navijači in ljubitelji kegljanja, vabljeni!

Uspeh sevnških rokometashev

Na tradicionalnem rokometnem turnirju v Petrovčah so rokometasši Partizana iz Sevnice dosegli lep uspeh, saj so v nočni konkurenci ekip iz Stor. Petrovč in Griž zasedli drugo mesto.

Kaj je s kočevskim nogometom?

Ze leta se v kočevskem nogometu pojavljajo isti problemi: nogometaši med letom ne trenirajo, jeseni pa hočejo tekmovati. Po lanskoletnem polomu na kvalifikacijah, ko so z Jeseničani izgubili 9:0, je delo v klubu povsem zamrlo. Klub je razpadel, ne da bi prej pregledali inventar in izpolnili še druge obveznosti. Ustanovljen je bil nov nogometni klub — Rog, v katerem igrajo predvsem mlajši igralci prejšnjega kluba. Novo ime pa gotovo ne bo rešilo starih težav. V Kočevju ne bo dobrih nogometašev vse dotlej, dokier ne bodo začeli z najmlajšimi. Letos je žal spet obveljala praksa preteklih let: brez pravih treningov se je klub pripravil za tekmovanje v ligi, v kateri nastopa 14 moštev. Za tako tekmovanje je treba precej sredstev, saj so potovanja in oprema zelo draga. Upravičeno se lahko bojimo, da bodo poti — brez koristi.

Nogometaši bi morali končno le spoznati, da niso le oni potrebni podpore, saj je v Kočevju mnogo drugih športnikov, ki vse leto pridno vadijo in dosegajo večje uspehe!

Zmaga rokometashev Krmelja na kvalifikacijah

Na kvalifikacijah za vstop v ljubljansko consko ligo, ki so bile 27. in 28. avgusta, so v konkurenci petih moštev zmagali rokometasši Krmelja. Dolenjska bo imela zdaj v tej ligi dva zastopnika.

»JE BIL GOL, NI BIL GOL«

— Trej gol finalne nogometne tekme za svetovno prvenstvo med Britanijo in Zahodno Nemčijo je še vedno predmet komentarjev. — Predsednik Zahodne Nemčije je sprejel nogometno moštvo, ki je sodelovalo na prvenstvu. Ob tej priložnosti so mu dejali, da trej gol sploh ni bil gol. Predsednik pa jih je potolažil: »Moštvo se. Videl sem tekmo prek televizije in sem povsem jasno videl, kako je šla žoga v mrežo.

Mopedist podrl kolesarja

21. avgusta zvečer je mopedist Franc Sečen v vasi Bukošek pri prehitevanju zadel kolesarja Franca Peterkoviča iz Guberja in ga zabil po cesti. Pri padcu se je laže poškodoval, mopedist pa je odpejal dalje.

Zapeljal v občestni jarek

Voznik osebnega avtomobila Mirko Fridel iz Brežic je 21. avgusta popoldne vozil iz Brežic proti Dečnim selam. V vasi Glovobrod pri Brežicah se je med vožnje ozrl nazaj, da bi pogledal, kaj v vožnju ropoče. V tem je zavozil v levi občestni jarek in tam obstal. Na avtomobilu je povzročil za okoli 900 Ndin gmotne škode.

POJASNILO

Na članek »Draga Francika«, ki je izšel prejšnji teden na tej strani Dolenjskega lista, nam je Podjetje za PTT promet Novo mesto poslalo naslednje pojasnilo:

»Sum oplembe pisem za Justi Velimirov in Pepco Levstik smo prijaviili že 1. 4. 1966 organom TNZ, ki zadevo še raziskujejo. Dne 22. 8. 1966 so bili organom TNZ prijavljeni v preiskavo tudi ostali primeri, ki jih navaja članek v Dol. listu. Zaradi naštetih nepravilnosti je ošl 13. 8. 1966 uveden tudi postopek za ugotovitev in ukrepanje glede kršenja delovnih dolžnosti. O ugotovitvah in ukrepih kazenske in disciplinske preiskave bomo vaš list seznanili.«

Uredništvo lista

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KRONIKA NESREČ

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 2. septembra — Stefan Sobota, 3. septembra — Darja Nedelja, 4. septembra — Ida Ponedeljek, 5. septembra — Lovrenc
Torek, 6. septembra — Ljuba Sreda, 17. septembra — Marko Četrtek, 8. septembra — Marija

CESTNIKE

Dragemu bratu Francu Bašlju, ki služi vojaški rok v Klnju, za 20. rojstni dan vse najboljše in sročno vrnitev domov.

Vsi domači.

Tereziji Mlakar, Čošnjice 14 pri Otočcu, za 70. rojstni dan iskreno čestitamo in ji želimo še mnogo zdravih let.

Pepeca z družino.

Dragemu sinu Ivanu Lovsetu iz Podgozda, ki služi vojaški rok v Petrovcu, priskrbo čestitamo za njegov 20. rojstni dan.

Ata, mama, brat in sestre z družinami.

ZAHVALA

Za vedno nas je zapustila naša dobra mama in stara mama

MARIJA BLATNIK

Zahvaljujemo se vsem, ki so ji pomagali, dr. Vodniku, ki ji je lajšal bolečine, organizaciji ZB občina Novo mesto in ZVVI Otočec ter gospodu župniku in vsem drugim, ki so jo spremenili na zadnji poti.

Zalujoči sinovi in hčerke z družinami

Vsem, ki so nam kakorkoli stali ob strani ob prerani izgubi našega očka in moža

EDVARDA KRŽANA

mu darovali vence in cvetje ter ga pospremili v tako velikem številu na zadnji poti, iskrena hvala.

Kržanovi

Ob bridki izgubi dragoga moža in očeta

NIKOLAJA GRICARJA

iz Vrhpolja pri Senjernerju se zahvalujemo vsem, ki so ga spremenili na zadnji poti, kakor tudi vsem darovalcem cvetja in vencev.

Zalujoča žena, sinovi, hčerke ter drugo sorodstvo

Ob boleči izgubi naše ljube in skrbne mame, stare mame in babice

ALOJZIJE GORŠE

se najlepše zahvalujemo vaščanom, častiti duhovščini in vsem drugim, ki so jo spremenili na zadnji poti in ji darovali cvetje.

Zalujoči sin in hčerke ter drugo sorodstvo.

Ob bridki izgubi našega ljubelega sinčka

TONČKA VAVPIČA

iz Novega mesta se najlepše zahvalujemo vsem sorodnikom, posebno pa gospodini za njeno požrtvovalnost in otrokom ter vsem drugim za cvetje in vence.

Zalujoča mamica, očka in sestrica

Zahvaljujem se za pomoč vsem zdravnikom na kirurški, krvodajalskem in sosedem, ki so mi pomagali, posebno pa družini Kralj.

Antonija Svajger iz Crnomlja

Od 23. maja do 13. junija letos sem iskala pomoči in zdravja v kočevski bolnišnici. Moja bolezen je bila dolgotrajna in neozdravljiva. Sedaj se počutim ozdravljena in sposobna za lahka dela. Za uspešno zdravljenje v bolnišnici se lepo zahvaljujem zdravniku Janezu Klunu.

Hvaločna pacientka
Franciška Nose, Struge

PREKLIČI

Marija Rodič, Dobrava 3, Skočjan, preklicujem neresnične besede, izrečene o Antonu Cvelbarju iz Dobrave 35, Skočjan.

Fani Hlastan iz Uršnih sel 72, opozarjam Ivana Jakseta iz Uršnih sel 82, da ne dovolim hoje in vožnje po mojem zemljišču na Peskjuh. Če tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Jožeta Koritnik iz Rese 2, Krško, objavljam, da nisem plačnika za dolgove svojega moža Ernesta Koritnika.

mali oglasi

ZELO ugodno prodam stanovanjsko hišo in tri prostorna skladišča, primerna za obrtnika in nadzidavo, v središču Brestanice. Ogled v nedeljo od 8. do 12. ure. Informacije: Brestanica 27.

PRODAMO posestvo, stanovanjsko hišo z velikim gospodarskim poslopjem in dvoriščem, sadovnjakom ter njivo v izmeri 1 ha, pripravno za večjo industrijsko obrt, ker je vodovod in trolejni tok. Fadih Dobruna, Brežice, Crnc 61.

ODDAM opremljeno sobo, eventualno garažo. Naslov v upravi lista (932-66).

PRODAM zelo dober vinograd z lepim grozdem, pripravljeno za zidanje zidance ali vikend ter razne sode v odličnem stanju. Dostop z avtomobilom. Naslov v upravi lista (977-66).

PRODAM kosilnico FAR (16 zob). Miha Stergar, Slogosko 15, Kapela.

PRODAM dobro ohranjeno spalnico in otroško posteljico. Naslov v upravi lista (966-66).

PRODAM avtomobil kurir DKW, Ivan Rabzelj, Paderslivača 30, Novo mesto. Ogled od 16. do 18. ure.

PRODAM hišo v Vinji vasi pri Podgradu. Marija Gazvoda, Podgora 32, Straža.

POCENI prodam 1500-litrski sod. Naslov v upravi lista (957-66).

PRODAM manjšo količino smrekovih in bukovih desk. Naslov v upravi lista (958-66).

PRODAM ali zamenjam rabljen fiat za taunus 12. Naslov v upravi lista (962-66).

SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJI

vseh znamk

MONTAŽA — NAVODILA — GARANCIJA —

TEHNIČNI SERVIS

VSE INFORMACIJE

DOBITE PRI

BRACKO, NOVO MESTO,

Ragovska 7

PEROTTI-EXPORT S. FRANCESCO 41, TRST

POCENI prodam novo kosilnico Jupiter s priključki: škroplilnica, okopavnik, plug za oranje in jankar. Naslov v upravi lista (962-66).

PRODAM malo rabljen šivalni stroj veritas, Ančka Gliha, Dolga njiva 11, Velika Loka.

UGODNO prodam traktor s priključki 10 KM. Naslov v upravi lista pod »Oranje«.

SOFER B, C, E kategorije išče honorarno zaposlitev. Naslov v upravi lista (982-66).

ISCEM starejšo žensko, lahko upokojenko, za pomoč v gospodinjstvu. Hrana in stanovanje priskrbljena. Naslov v upravi lista (961-66).

ISCEM pošteno in natančno žensko, po možnosti starejšo, ki bi v dopoldanskem času (dve uri) pospravljala trisobno stanovanje v bloku na Mestnih njiha. Plačilo po dogovoru. — Ria Bačar, blok 9.

SPREJMEM gospodinjstvo pomočnik, starejšo, lahko tudi upokojenko, za triletno družino v Ljubljani. Ponudbe pod »Poslušna«.

GOSPODINJSKO pomočnico, pridno in pošteno, sprejme gostilna Cilka Lukež, Brežice.

ISCEM opremljeno sobo v Novem mestu. Naslov v upravi lista (979-66).

ISCEM žensko, ki bi trikrat na teden dopoldne hodila paziti tri mesece starega otroka. Koče, Mesine njive 9-26, telefon 21-647, Novo mesto.

OPREMLJENO samsko sobo dobi inteligentnejši mož. Naslov v upravi lista. Ogled od 16. ure dalje (965-66).

STANOVANJE in hrano nudim dekletu, ki je zaposlena v Novem mestu samo v popoldanskem času, pod pogojem, da bi dopoldne pazila na otroka. Naslov v upravi lista (974-66).

SOBO oddam ženski, ki bi v dopoldanskem času pazila na otroka. Jaklič, ob Smihelski cesti, nova hiša, Novo mesto.

NA STANOVANJE vzamem dijaka, ki bi inštruiral fanta angleščino za 6. razred. Naslov v upravi lista (981-66).

DIJAKINJA zadnje letnika učiteljskega išče sobo. Lahko tudi inštruirata. Naslov v upravi lista (973-66).

POROCNE prstane po zadnji modi izdeluje zlatar v Ljubljani. Gosposka 5 (poleg univerze).

SPREJMEM mizarkega valenca. Hrana in stanovanje priskrbljena. Maks Petek, Godic, nova hiša, vošta Stahovica, Kamnik.

PRODAM rabljen gradbeni les. — Medan, Zagrebška ulica, blok 3, Novo mesto.

NOV gumi voz 15 prodam. Jože Plut, Vrtača 2, Semič.

PREPROSTO dekle dobi mesto gospodinjke pomočnice pri štiricinski družini v Ljubljani. Gospodinjstvo sodobno urejeno, ostali pogoji ugodni. Oglašite se osebno ali pismeno pri Kovac, Nad mlini 22, Novo mesto.

PRODAM navadno harmoniko lubbas in moped 12, oboje v odličnem stanju. Tine Košmrlj, Totov vrh 6, Novo mesto.

DOMACIO na lepem kraju s prekulicnim prodam. Primerno za poklice. Povhe, vošta Raka 49.

KINIO

Crnomelj: 2. in 4. 9. ameriški barvni film »Upornik brez razloga«. 6. in 7. 9. ameriški film »Buster Keaton general«.

Kočevo: »Jadrani«: 2. do 4. 9. jugoslovanski barvni film »Marco Polo«. 5. in 6. 9. ameriški film »Tarzanova največja pustolovščina«. 7. in 8. 9. nemški film »Zločin v penzionu«.

Kostanjevica: 4. 9. italijanski barvni film »Mongolie«. 7. 9. francoski barvni film »Julien in Jima«.

Metlika: 1. in 2. 9. ameriški film »David in Lizsa«. 3. in 4. 9. italijansko-francoski barvni film »Kartagina v plamenih«. 3. in 5. 9.

italijanski film »Zapeljana in zapuščen«. 7. in 8. 9. češki film »Tarzanova smrt«.

Ribnica: 3. in 4. 9. ameriški barvni film »Tarzanova največja pustolovščina«.

Sodražica: 3. in 4. 9. nemški barvni film »Nisem jaz Casanova«.

Senjernerj: 3. in 4. 9. barvni film »Moč masčevanja«.

Trebnje: 3. in 4. 9. ameriški barvni kavbojski film »Dva jezdeca«.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Stanislava Jarc iz Dolnjega Zabukovja — Mario, Stefanija Požes iz Dolnjih Praproč — Marjota, Hilda Božič iz Krškega — Mojca, Karolina Čeh iz Grmade — Francija, Anica Mekler iz Bubenjarjev — Djurdjico, Branka Kralj iz Vranovičev — Branko, Martina Kobe iz Krke — Zdenko, Marija Lobe iz Gabrja — Lidija, Marija Mirtič iz Stavče vasi — Jožeta, Olga Kambič iz Črešnjevca — Silvo, Katica Kožlej z Velikega vrha — Jožeta, Rozalija Jakše iz Pribišja — Mileno, Antonija Kurent z Brinja — Mirka, Pepca Zulič iz Dolnjega Vrhpolja — Eriko, Marija Rajk iz Gabrja — Marijo, Ivanka Glivar s Potoka — Srečka, Alojzija Vovk iz Celeva — Alojzijo, Marija Horvat iz Bubenjarjev — dečka, Jožeta Starša s Kala — dekljico, Anica Konda z Osojnika — dečka, Karolina Burger iz Stavče vasi — dečka, Milka Horvat iz Meniške vasi — dekljico, Mira Držaj iz Crnomlja — dekljico.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile Marija Jankovič iz Krške vasi — dekljico, Marija Bahč iz Nemeške vasi — Janka, Nevenka Nikač iz Bregane — Petra, Vida Valand iz Vel. Podloga — Sonjo, Stanka Djurič iz Krškega — Radmilo, Alojzija Janez iz Arta — Janoša, Tačka Skiljan iz Male Rakovice — Miljenka, Ana Gerzina iz Gorjan — Franca, Cecilija Radanovič iz Sel — Henrika, Marija Zavri iz Dol. Boštanja — Jožeta.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici:

Ernesta Breznikarja, kjučavničarja s Senovega, je nekdaj obstreljal po glavi; Abid Duranović, delavec iz Senvice, se je usekal v desno nogo; Olga Krejčič, kmetica iz Slogoskega, je padla s hleva in si poškodovala desno nogo; Franca Zevniča, kmeta iz Čateča, je krava sunila v trebuh; Janez Zaru, kmet iz Vrhulja, je padel na travniku in si poškodoval levo koleno; Josipa Znidarč, žena de. hleva iz Zagoskih sel, je padla s hleva in si poškodovala desno koleno.

OBVESTILA

OBLACILA čisti kemična čistilnica, Novo mesto, Germova 5.

ZDRAVILISCE ROGAŠKA SLATINA. Zakaj obupujete pri zdravljenju svojega kronično obolenega želodca, jeter, žolča ali ostalih prebavil? Uporabljajte vendar rogaško DONAT vodo, zdravilo, ki vam ga nudi narava v Novem mestu ga dobite pri trgovskem podjetju Hmeljnik, telefon 21-129 in Standard, telefon 21-168

Kolesarka z zlomljeno roko

Na križišču Karlovške in Zagreb. ške ceste v Novem mestu je 26. avgusta dopoldne traktorist Jože Avguštin zaprl pot kolesarki Ivaniki Jakovec, da je padla in si zlomila desno roko. Odpeljali so jo v novomeško bolnišnico.

Zagrebčan po nesreči pobegnil

24. avgusta popoldne se je v osebnem avtu po avtomobilski cesti proti Ljubljani peljal z družino Demetre Grizelis iz Belgije. Ko je začel prehitovati osební avto Zagrebčana Boštara Zorka, je le-tega obrnilo. Grizelis, ki tega ni pričakoval, je silovito tresnil v zagrebški avto. Pri tem so bili v belgijskem avtu voznik, njegova žena in otrok ranjeni. Škoda je bilo za 3000 Ndin. Zagrebčan je po nesreči pobegnil.

Ranjena mopedistova žena

Pred podjetjem BEISAD v Kanižarici sta se 24. avgusta ob 14.20 zaleteja mopedist Anton Butala in avtomobilist Anton Stefančič. Mopedistova žena je bila huje ranjena. Škoda na vozilih so ocenili na 700 Ndin.

Tovornjak nepravilno prehitel Italijana

24. avgusta po polnoči je osební avto LJ 457-11, ki ga je vozil Tonči Surija, na avtomobilski cesti pri Pluski silovito tresnil v tovornjak LJ 12-75, ki ga je naproti vozil Novomešan Martin Čemir. Nesreča se je pripetila, ko je Čemir na nedovoljenem delu ceste prehitel italijanski tovornjak. Voznikom ni bilo nič, medtem ko je bilo gmozne škode za okoli 4000 Ndin.

Nevaren ovinek v Ločni

24. avgusta ob 11.50 je v Ločni pri Novem mestu na cestnem ovinku zaneslo Danico Dančičovič, ki je vozila osební avto SI 37-44, da se je zaleteja v nasproti vozeči osební avto BJ 18-66 Vladimirja Jakobiča. Gmožno škodo so ocenili na 3500 Ndin.

Neprimerna hitrost

Franco Škotek iz Stolovnika pri Brestanici je 22. avgusta popoldne vozil z osebnim avtomobilom po cesti Brežice-Sentlertar s preveliko hitrostjo. Ko ga je zabelo zarašati, je vozilo zavrl, tedaj pa ga je zaneslo v levo, nato v desno stran, in je trčil v betonski drog žilone ograje. Od tam ga je odbilo 9 metrov nazaj na levo stran ceste, kjer je obstal obrnjen v smer, od koder je pripeljal. Voznik se je laže poškodoval, na avtomobilu pa je za okoli 3500 Ndin škoda.

Tovornjaku odpovedalo krmilo

22. avgusta popoldne je Peter Bova, doma iz Orešja na Biželjskem, peljal s tovornim avtomobilom po cesti II. reda iz Bistrice ob Sotli proti Brežicam. V Stari vasi mu je odpovedalo krmilo in je zapeljal po 2 metra visokem nasipu na travnik, kjer se je prevrnil na levi bok. V kabini je bil en potnik laže poškodovan. Avto je pri padcu poškodoval dve kravi, ena je pri tem poginila. Škoda cenijo na 3500 Ndin.

Na cesti ga je zaneslo

Ignaca Koršiča iz Armovega sela je popoldne 27. avgusta, ko se je z mopedom peljal proti domu, na cesti zaneslo, tako da se je prevrnil. Zaradi poškodb je bil odpeljan v brežiško bolnico.

Motorist trčil v obcestni zid

24. avgusta zjutraj se je iz Račec proti Vrhovemu peljal z motornim kolesom Jože Plazar iz Brunske gore. Na nepreglednem ovinku mu je naproti pripeljal voznik tovornega avtomobila s prikolico. Ker je motorist vozil prebrzo sredi ceste, je pri srečanju zavil v desno in trčil v obcestni zid, od koder ga je odbilo pod prikolico tovornjaka. Pri padcu si

je zlomil nogo in bil odpeljan v celjsko bolnišnico. Na motornem kolesu je za približno 150 Ndin škoda.

Trije ranjeni v prevrnjem avtu

28. avgusta ob 18.25 je voznik osebnega avtomobila 8226-BG-13 Alžbirec Mohamed Ghilan zbil z avtomobilke ceste pri Prilipah osební avto ZG 425-73, ki ga je vozil Josip Šavuk iz Zagreba. Alžbirec je Zagrebčana prehitel, ko je naproti prihiteo neko vozilo. Ghilan se je naglo umaknil v desno, pri tem pa je zadel Zagrebčanov avto in ga odbil. Šavuk je zapeljal s ceste in se prevrnil po nasipu. Tri ranjena potnike iz njegovega avtomobila so odpeljali v brežiško bolnišnico. Gmožno škodo so ocenili na 11.500 Ndin.

Avtobusu odpovedale zavore

V Jedinščici pred hišo št. 7 je avtobus, ki ga je vozil Simon Brmes, 28. avgusta ob 18.35 podir motorista Ivana Bolteza in ga rinal 21 m pred seboj. Avtobus je prehitel Bolteza, ko je ta zaviral v levo. Brmes je zaviral, ker pa zavore niso prijele, je zadel motorista. Bolteza so odpeljali v bolnišnico. Škoda na vozilih so ocenili na 2000 Ndin.

Avtomobilist v bolnišnici

Na križišču enakovrednih cest pri Jesenicah na Dolenskem sta 23. avgusta ob 14.30 trčila osebna avtomobila, ki sta ju vozila Andrej Šinko in Zagrebčan Florjan Markač. Šinko je bil pri nesreči precej ranjen in so ga odpeljali v bolnišnico. Gmožno škodo so ocenili na 3000 Ndin.

Po trčenju še prekucljaj

26. avgusta popoldne je po avtomobilski cesti proti Ljubljani povozal z osebnim avtomobilom Andrija Martinovič iz Prancje. Nekaj po 17. uri mu je pri Beli cerkvi pripeljal naproti Zagrebčan Faud Sahović z osebnim avtom ZG 198-77. Zagrebški voznik je nenadoma zavil pred Martinoviča. Ta se mu je umaknil, vendar ga je Sahovičovo vozilo kljub temu doseglo. Po trčenju se je zagrebški avto prevrnil. Škoda so ocenili na 10.000 Ndin.

Motorist pri srečanju padel

Na Partizanski cesti pri hiši št. 10 v Novem mestu sta 27. avgusta ob 16. uri trčila motorist Peter Iskra in avtomobilist Zdenko Hlavaty, ko je Hlavaty zavil proti naselju Nad mlina. Motorist je padel, vendar mu ni bilo treba iskati pomoči v bolnišnici. Gmožne škode je bilo za okoli 950 Ndin.

Z gramoza v sosednje vozilo

28. avgusta popoldne se je z Mirne proti Trebnjemu v osebnem avtu peljal Stanko Fink iz Mrvice na Kočevskem. Ko je hotel prehiteti osební avto LJ 325-07, ki ga je vozil Anton Zidar iz Mokronoga, je zapeljal na kup gramoza. Finka je z gramoza zaneslo proti Zidarjevemu avtu. Po trčenju se je Fink znašel 20 m od ceste. Zidar pa se je prevrnil. Škodo so ocenili na 8.500 Ndin.

Mopedist podir mopedista

Na Dvoru pri Žužemberku je mopedist Anton Slak 26. avgusta ob 22.15 trčil v moped, na katerem se je peljal Alojz Končija. Po trčenju sta se oba znašla na tleh. Ker sta se huje ranila, so ju odpeljali v novomeško bolnišnico. Slaku so vzeli kri, ker je bil vmeti vinjen. Gmožno škodo so ocenili na 1.400 Ndin.

Grka odneslo k cestarški baraki

Na avtomobilski cesti pri Obršlju je 26. avgusta ob 10.50 Grk Angelo Koyrpas po srečanju s tovornjakom, ki ga je prehitelavolavoznik tovornega avtomobila s prikolico. Ker je motorist vozil prebrzo sredi ceste, je pri srečanju zavil v desno in trčil v obcestni zid, od koder ga je odbilo pod prikolico tovornjaka. Pri padcu si

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00 Pisan glasbeni spored od 4.30-8.00.

PETEK, 2. SEPTEMBRA: 8.05 Operna matineja. 10.15 Domače vije — domači ansambli. 10.35 Naš podlistek — O'Henry; Nalispanska dekleta — II. 11.00 Poročila in turistični napotki za tuje goste. 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Kregar; Vrtina opravila v septembru. 12.40 Koroske pesmi v raznih priredbah. 14.05 Koncert lahke glasbe. 15.20 Napotki za turiste. 15.25 Zabavni intermezzo. 15.45 V svetu znanosti. 17.05 Petkov simfonični koncert. 18.50 Kulturni globus. 19.05 Glasbene razglednice. 20.00 Mali koncert Slovenskega okteta. 21.15 Oddaja o morju in pomorskahih.

SOBOTA, 3. SEPTEMBRA: 8.05 Glasbena matineja. 9.15 Počitniški pozdravi. 11.00 Poročila in turistični napotki za tuje goste. 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Lojze Brišič; Analiza zemlje — osnova za gnojenje sadovnjakov. 12.40 Ansambel Miška Hočevčarja in trio Avgusta Stanka. 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Črnske duhovne pesmi s solisti in zbori. 17.05 Gremo v kino. 18.15 Zanimivosti iz sveta zabavne in

jazzovske glasbe. 18.50 S knjižnega trga. 20.00 Sobotni koncert orkestralne glasbe. 20.30 Zabavna radijska igra — Jerome K. Jerome; Trije možje v čolnu — V. 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 4. SEPTEMBRA: 6.00 do 8.00 Dobro jutro! 8.05 Mladinska radijska igra — Tone Pavček; Čudovito mesto Nigograd. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 10.00 Se pomnite, tovariši! — Leopold Kotar